

Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jan Sarnowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Aleksander Łożykowski, Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych (22) 694 33 26 sekretariat.dd@mf.gov.pl Marcin Jamroży, Dyrektor Departamentu Cen Transferowych i Wycen (22) 694 42 23, sekretariat.dct@mf.gov.pl Paweł Selera, Dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług (22) 694 30 72 sekretariat.pt@mf.gov.pl Przemysław Szymczyk, Dyrektor Departamentu Systemu Podatkowego (22) 694 38 86, sekretariat.sp@mf.gov.pl Robert Michalski, Zastępca Dyrektora Departamentu Zwalczania Przestępczości Ekonomicznej (22) 694 38 50, sekretariat.dzp@mf.gov.pl Aneta Korepta zastępca Dyrektora Departamentu Nadzoru nad Kontrolami 22 694 38 30, sekretariat.dnk@mf.gov.pl	Data sporządzenia: 26 lipca 2021 r. Źródło: Decyzja KPRM/RM Nr w wykazie prac legislacyjnych: UD260
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

I. W zakresie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: ustawa PIT)

Istotą problemu jest:

1. Wysokość klina podatkowego i jego progresywność
2. Wysokość nakładów na służbę zdrowia
3. Stworzenie sprawiedliwszego systemu podatkowego w Polsce
4. Zwiększenie atrakcyjności Polski jako miejsca przeniesienia rezydencji podatkowej
5. Dostosowanie ulgi rehabilitacyjnej do potrzeb osób niepełnosprawnych
6. Zachęty podatkowe wspierające ochronę dziedzictwa narodowego
7. Złagodzenie warunków wspólnego opodatkowania dochodów małżonków i osób samotnie wychowujących dzieci
8. Zasady publikowania wzorów formularzy podatkowych PIT
9. Zakres preferencji podatkowych
10. Zakres zwolnień przedmiotowych
11. Zachęta podatkowa wspierająca działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę
12. Zasady prowadzenia ksiąg i ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych, a także obowiązek ich przesyłania w formie ustrukturyzowanej do organów podatkowych
13. Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców ponoszących koszty związane z produkcją próbną, zwiększających przychody ze sprzedaży produktów, dokonujących zakupu robotów przemysłowych czy ponoszących koszty związane z nabyciem udziałów (akcji)
14. Modernizacja przepisów dotyczących poboru podatku u źródła (WHT)
15. Uproszczenie i porządkowanie w zakresie przepisów o cenach transferowych
16. Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców inwestujących w robotyzację

17. Modernizacja przepisów w zakresie ulgi B+R; symultaniczne korzystanie z ulgi B+R i preferencji IP Box; ulga na innowacyjnych pracowników
18. Przeciwdziałanie tzw. „szarej strefie” - ograniczenie nielegalnego zatrudniania pracowników, tj. zatrudnianie „na czarno” oraz nieujawnianie części wynagrodzenia
19. Popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce
20. Uszczelnienie systemu podatku dochodowego poprzez
 - a. poszerzenie katalogu składników wykorzystywanych w prowadzonej działalności, których odpłatne zbycie po wycofaniu ich z działalności jest kwalifikowane w podatku dochodowym do przychodów z działalności
 - b. zmiany w zakresie amortyzacji składników majątku nabytych przed rozpoczęciem ich wykorzystywania w działalności gospodarczej
 - c. wyłączenie z kosztów podatkowych odpisów amortyzacyjnych od budynków i lokali mieszkalnych
21. Zmiana właściwości urzędu skarbowego, do którego jest składane zeznanie podatkowe, po zmianie miejsca zamieszkania przez podatnika

II. W zakresie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: ustawa CIT)

Istotą problemu jest:

1. Rozwój alternatywnego systemu opodatkowania - ryczałtu od dochodów spółek kapitałowych
2. Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców ponoszących koszty związane z produkcją próbną (tzw. ulga na prototypy), zwiększających przychody ze sprzedaży produktów (tzw. ulga pro wzrostowa)
3. Modernizacja przepisów w zakresie ulgi B+R; symultaniczne korzystanie z ulgi B+R i preferencji IP Box; ulga na innowacyjnych pracowników
4. Zakres zwolnień przedmiotowych
5. Zachęta podatkowa wspierająca działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę
6. Zachęty podatkowe wspierające ochronę dziedzictwa narodowego
7. Złagodzenie warunków tworzenia i funkcjonowania podatkowych grup kapitałowych
8. Preferencja podatkowa związana z kosztami dotyczącymi Pierwszej Oferty Publicznej
9. Uproszczenie i porządkowanie w zakresie przepisów o cenach transferowych
10. Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców inwestujących w robotyzację
11. Modernizacja przepisów dotyczących poboru podatku u źródła (WHT)
12. Zwiększenie atrakcyjności Polski jako lokalizacji dla spółek holdingowych
13. Przeciwdziałanie tzw. „szarej strefie” - ograniczenie nielegalnego zatrudniania pracowników, tj. zatrudnianie „na czarno” oraz nieujawnianie części wynagrodzenia
14. Uszczelnienie systemu podatku dochodowego poprzez:
 - a. zmiany w zakresie przepisów dotyczących Zagranicznej Jednostki Kontrolowanej (ZJK)
 - b. wprowadzenie do opodatkowania nowej koncepcji tzw. przerzucania dochodów
 - c. wprowadzenie przepisów ograniczających generowanie sztucznych kosztów uzyskania przychodu w postaci wypłaty tzw. „ukrytej dywidendy
 - d. zmiany w zakresie regulacji dotyczących reorganizacji podmiotów, w tym o charakterze transgranicznym, w tym ich doprecyzowanie
15. Doprecyzowanie przepisów w zakresie PSI, w szczególności poprzez zniesienie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących warunków zwolnienia dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na podstawie decyzji o wsparciu

16. Zmiana w zakresie małej klauzuli zawartej (art. 21 ust. 5cc ustawy PIT i art. 17 ust. 6c ustawy CIT) poprzez dodanie do katalogu czynności prawnych, których jedynym celem jest uniknięcie opodatkowania, czynności innych niż zawarcie umowy, której efektem jest podejmowanie przez podatników działalności o charakterze optymalizacyjnym, z zastosowaniem w sztuczny sposób czynności faktycznych, jakie zostały podjęte przez podatnika wyłącznie w celu uzyskania zwolnienia podatkowego
17. Wprowadzenie przepisów zachęcających podatników CIT do nabywania udziałów lub akcji innych spółek (ulga konsolidacyjna)
18. Wprowadzenie przejściowego podatku dochodowego od niektórych dochodów osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych

III. W zakresie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne

Istotą problemu jest:

1. Zakres zwolnień przedmiotowych (m. in. realizacja umów międzynarodowych tu: z USA)
2. Obniżenie stawek ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych dla podatników osiągających niektóre przychody, np. ze świadczenia usług w zakresie opieki zdrowotnej oraz w obszarze IT
3. Ujednolicenie zasad opodatkowania przychodów z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, zawieranych poza działalnością gospodarczą
4. Zasady prowadzenia ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych, a także obowiązek ich przysyłania w formie ustrukturyzowanej do organów podatkowych
5. Zmiana w zakresie opodatkowania w formie karty podatkowej

IV. W zakresie ustawy o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT)

a) w zakresie grup VAT

Zgodnie z dotychczas obowiązującymi w polskim systemie prawnym regulacjami podatnicy powiązani finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie rozliczani są odrębnie. Czynności dokonywane w ramach powiązanych podmiotów są dokumentowane fakturami VAT, a każdy z nich odrębnie składa plik JPK_VAT, który zawiera w sobie deklarację VAT i ewidencję. Pomimo istnienia PGK, na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych, w podatku VAT koncepcja rozliczeń grupowych w ogóle nie funkcjonuje. Wiąże się to ze żmudną koniecznością fakturowania transakcji wewnątrz grupy uwzględniając przepisy dotyczące podmiotów powiązanych, co dodatkowo utrudnia prowadzenie działalności. Przedmiotowym projektem wprowadza się w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług możliwość wspólnego rozliczania się przez kilku podatników w ramach tzw. grup VAT

b) w zakresie opcji opodatkowania usług finansowych

Ponadto projekt przewiduje zmiany w postaci opcji opodatkowania usług finansowych

c) popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce:

- **wprowadzenie szybkiego zwrotu VAT dla podatników bezgotówkowych**- założeniem projektowanej zmiany jest popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce poprzez stworzenie zachęty podatkowej adresowanej do „podatnika bezgotówkowego” przyjmującego w zdecydowanej większości płatności bezgotówkowe

- **propozycja czasowego ograniczenia niektórych preferencji w VAT w przypadku podatników, którzy nie będą przestrzegać wprowadzanego obowiązku pozostawiania w gotowości do przyjmowania płatności bezgotówkowych**

d) w zakresie wiążących informacji stawkowych (WIS)

W związku ze zmianami w Ordynacji podatkowej dotyczącymi wprowadzenia nowej instytucji porozumienia inwestycyjnego (patrz: pkt IV lit. a), które obejmować będzie również m.in. kwestie będące przedmiotem WIS (określenie klasyfikacji oraz stawki podatku VAT dla towaru / usługi będących przedmiotem określonych transakcji opodatkowanych VAT), konieczne jest dostosowanie w tym zakresie regulacji dotyczących WIS. Celem zmian jest wprowadzenie swoistych

reguł kolizyjnych między tymi instytucjami, aby ten sam podmiot nie mógł wnioskować o interpretację (wskazanie klasyfikacji towaru/usługi oraz stawki VAT) w tym samym zakresie, w dwóch różnych formach, w tym samym czasie, a właściwy organ wydający WIS (Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej) nie wydawał rozstrzygnięć w sprawie objętej obowiązującym już porozumieniem inwestycyjnym

V. W zakresie ustawy – Ordynacja podatkowa

a) w zakresie porozumienia inwestycyjnego

Proponowana regulacja ma na celu wdrożenie na gruncie prawa polskiego fiskalnego instrumentu proinwestycyjnego, służącego zapewnieniu inwestorowi pewności wykładni przepisów prawa podatkowego w zakresie skutków podatkowych planowanej inwestycji. Materia prawa podatkowego systematycznie rozrasta się, co jest naturalnym procesem reakcji na pojawiające się nowe formy i metody prowadzenia działalności gospodarczej. Postępujący od lat stopień skomplikowania przepisów, wynikający z dynamicznie zmieniającego się otoczenia prawno-gospodarczego, nie daje podatnikom pełnej gwarancji jednolitego stosowania przepisów prawa podatkowego w odniesieniu do wszelkich aspektów jego działalności. Dotyczy to zwłaszcza nowo powstałych podmiotów, które nie wypracowały jeszcze kompleksowych standardów dokonywania rozliczeń podatkowych, jak również podmiotów planujących uruchomienie działalności w Polsce, dla których zmienność wykładni przepisów prawa podatkowego może być czynnikiem zniechęcającym do rozwijania działalności w Polsce na szerszą skalę. Istnieje więc konieczność stworzenia narzędzi współpracy organów podatkowych z przyszłymi lub nowymi przedsiębiorcami, w szczególności poprzez stworzenie odpowiedniego systemu obsługi i wsparcia w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych, który powinien być oparty zwłaszcza na zasadzie dobrowolności, wzajemnego zaufania i transparentności. Tradycyjny system nadzoru i kontroli nie jest w stanie spełnić wszystkich potrzeb podatników w świetle zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej. Istnieje potrzeba opracowania nowych, elastycznych i konsensualnych narzędzi współpracy administracji skarbowej z otoczeniem biznesowym. Z dniem 1 lipca 2020 r. tego typu narzędzie dla wąskiego grona podatników wprowadzono już do polskiego systemu prawnego - ustawą z dnia 16 października 2019 r. o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych, która dodała w ustawie - Ordynacja podatkowa przepisy działu IIB pod nazwą „Współdziałanie”. Przepisy te wdrażają kompleksowy program poprawnego rozliczania zobowiązań podatkowych, opartego na ścisłej współpracy między podatnikami a administracją podatkową („Program Współdziałania”). Poszczególnymi elementami tego programu jest umowa o współdziałanie, porozumienie podatkowe i audyt podatkowy. Niemniej jednak program ten dotyczy jedynie przedsiębiorców o ugruntowanej pozycji na rynku polskim, tj. osiągających przychody w wysokości przekraczającej kwotę 50 mln euro w poprzedzającym roku podatkowym (art. 20s § 3 Ordynacji podatkowej). Instrument ten nie jest zatem skierowany do tych przedsiębiorców, którzy dopiero planują lub rozpoczynają działalność w Polsce. Istnieje więc konieczność zaprojektowania takiego instrumentu prawnego, który w swojej istocie będzie posiadał konstrukcję zbliżoną do założeń Programu Współdziałania, a jednocześnie będzie uwzględniał specyfikę podmiotów dysponujących kapitałem do inwestycji w Polsce, jednak nieposiadających kompleksowego doświadczenia w funkcjonowaniu w otoczeniu polskich przepisów prawa podatkowego. Kluczową zaletą instrumentu powinna być gwarancja dla inwestora co do pewności wykładni przepisów prawa podatkowego w zakresie skutków podatkowych planowanej inwestycji. Jego konstrukcja powinna być wolna od zidentyfikowanych ułomności instytucji interpretacji indywidualnej, która nie pozwala w sposób kompleksowy pełnić funkcji gwarancyjnej (ochronnej) z punktu widzenia wszystkich elementów składających się na działalność inwestycyjną podatnika. Największą korzyścią po stronie inwestora z przystąpienia do współpracy powinno być zwiększenie pewności prawa podatkowego i planowania wydatków, co w konsekwencji będzie minimalizować ryzyko podatkowe inwestora i zmniejszać jego koszty dyscypliny podatkowej. Korzyści po stronie gospodarki państwa mogą być widoczne w postaci zwiększonego poziomu nowych inwestycji, czy też możliwości bardziej precyzyjnego planowania wpływów budżetowych z tytułu danin odprowadzanych przez przedsiębiorstwa inwestycyjne, a także poprzez zmniejszenie liczby kosztownych sporów pomiędzy podatnikami a administracją skarbową

b) zmiany w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania

Zmiany wynikają z praktyki i doświadczeń stosowania przepisów przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i w szczególności nawiązują do poniższych kwestii:

1. schematy unikania opodatkowania przeprowadzane często są przez kilka podmiotów, które celowo zmieniają dotychczasową siedzibę (miejsce zamieszkania), co utrudnia naczelnikom urzędów skarbowych objęcie swoim zakresem działania wszystkich podmiotów uczestniczących w schemacie unikania opodatkowania
2. w obecnym brzmieniu regulacje dotyczące stwierdzenia nadpłaty lub zwrotu nadpłaty pomijają fakt, że w postępowaniu o stwierdzenie nadpłaty mogą mieć zastosowanie klauzula ogólna przeciwko unikaniu opodatkowania lub środki ograniczające umowne korzyści, zaś do oceny zasadności jej stosowania właściwy jest jedynie Szef Krajowej Administracji Skarbowej, który nie jest organem podatkowym otrzymującym wnioski o stwierdzenie nadpłaty
3. terenowy lub samorządowy organ podatkowy pierwszej instancji przeprowadzając kontrolę podatkową nie jest uprawniony do przesądzania, że w sprawie ma zastosowanie klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania lub środki ograniczające umowne korzyści, nie jest też organem wyspecjalizowanym w przeciwdziałaniu takim naruszeniom. W praktyce możliwość zastosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania lub środków ograniczających umowne korzyści może ujawnić się następczo w relacji do zakończonej kontroli podatkowej. W takich okolicznościach, bez oceny działań podmiotu w innych okresach rozliczeniowych lub działań innych podmiotów, schemat unikania opodatkowania może pozostać niewidoczny w toku kontroli podatkowej i prowadzić do wydania protokołu kontroli podatkowej bez złożenia wniosku do Szefa KAS o przejęcie takiej kontroli do dalszego prowadzenia na podstawie art. 119g § 3 Ordynacji podatkowej
4. obecnie organ podatkowy jest zobligowany do zasięgnięcia opinii Szefa KAS, także w sytuacji, gdy organ ten nawet nie wie, czy w sprawie zostanie stwierdzone unikanie opodatkowania i czy postępowanie zostanie w przyszłości przejęte przez Szefa KAS. Przejęcie przez Szefa KAS postępowań podatkowych w sprawach, w których została wydana decyzja o zabezpieczeniu bez zasięgnięcia opinii będzie jednocześnie oznaczać, że decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania
5. w praktyce wydawania opinii zabezpieczającej dostrzeżono przypadki, w których po wykonaniu stosownej pracy pracowników organu podatkowego i wyjaśnieniu wątpliwości związanych z treścią wniosku wnioskodawca, mając świadomość pogłębionej wiedzy organu podatkowego na temat ujawnionego schematu unikania opodatkowania lub zmieniając plany biznesowe z innych powodów, decydował się wycofać wniosek, aby odzyskać choć część uiszczonej opłaty. Biorąc pod uwagę cel opłaty, nie jest zasadny zwrot połowy uiszczonej opłaty, jeśli po kilku miesiącach postępowania projekt rozstrzygnięcia merytorycznego jest często na ukończeniu
6. w obecnym stanie prawnym, w przypadku osiągnięcia korzyści podatkowej przez wiele okresów rozliczeniowych zainteresowany podmiot zobligowany byłby do każdorazowego złożenia wniosku o wydanie decyzji określającej warunki cofnięcia skutków unikania opodatkowania po uzyskaniu tej korzyści i zakończeniu konkretnego okresu rozliczeniowego. Powyższa sytuacja prawna czyni omawianą procedurę nieatrakcyjną dla podmiotów pragnących wycofać się ze skutków unikania opodatkowania także w zakresie przyszłych korzyści podatkowych

VI. W zakresie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: ustawa o KAS)

1. Wprowadzenie instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości

Wprowadzenie rozwiązań ma na celu usprawnienie wykonywania zadań przez KAS w zakresie efektywności egzekucji administracyjnej.

W celu wzmocnienia wykonywania zadań przez KAS w tym obszarze, proponowane są zmiany w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, które pozwolą lepiej zabezpieczyć interesy finansowe budżetu państwa i przyczynią się do skuteczniejszego egzekwowania zaległości dochodzonych przez organy egzekucyjne, którymi są naczelnicy urzędów skarbowych.

2. Wprowadzenie konstrukcji nabycia sprawdzającego

W obrocie gospodarczym identyfikowana jest duża skala zjawisk związanych z nieprzestrzeganiem obowiązku rejestrowania sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej. Prowadzi to do utrzymywania się zjawiska tzw. szarej strefy, które

oznacza utratę wpływów dla Skarbu Państwa i jest bardzo szkodliwe dla przedsiębiorców, zaburzając zasady równej konkurencji.

Problem związany z nieprzestrzeganiem przepisów prawa podatkowego przez podatników jest złożony i wielopłaszczyznowy. Do skutecznej walki z szarą strefą i wyłudzeniami w podatku VAT wprowadzono szereg różnych rozwiązań, które już działają lub zostaną wprowadzone w niedługim czasie (m. in. system kas on-line, przysyłanie plików JPK_VAT, podzielona płatność, system STIR, system SENT, itd.). Narzędzia te zaczynają tworzyć spójny system, który ma na celu kompleksowe uszczelnienie VAT.

Konieczne jest jednakże wprowadzenie kolejnych elementów tego systemu, które będą go dopełniać i wzmacniać. Dążąc do eliminacji ww. niepożądanych zjawisk niezbędne jest wyposażenie organów Krajowej Administracji Skarbowej w dodatkowe narzędzia kontroli przestrzegania przepisów prawa podatkowego, a także wprowadzenie skutecznych narzędzi prewencji.

Instrumenty prawne obecnie funkcjonujące w przepisach ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej wymagają wzmocnienia pozycji organów podatkowych oraz finansowych organów postępowania przygotowawczego.

Przepisy ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (art. 62 ust. 5 pkt 3) przewidują prowadzenie kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej w zakresie prawidłowości realizacji obowiązku ewidencjonowania obrotu za pomocą kas rejestrujących. Kontrola w tym zakresie prowadzona jest jednak na zasadach ogólnych. Przepisy te w istotny sposób utrudniają faktyczne sprawdzenie wywiązywania się podatników z obowiązku rejestrowania sprzedaży, poprzez dokonanie przez organ podatkowy zakupu towaru lub usługi. W związku z czym brak jest adekwatnych narzędzi mających na celu eliminowanie procederu niewywiązywania się podatników z obowiązków ewidencjonowania każdej sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej.

Mając powyższe na uwadze, dostrzega się konieczność wprowadzenia mechanizmów, które z jednej strony pozwolą lepiej chronić podatników przed skutkami nieuczciwej konkurencji, z drugiej zaś pozwolą na jeszcze skuteczniejsze ujawnianie, eliminowanie z obrotu gospodarczego nierzetelnych zachowań i ich penalizację.

3. Wprowadzenie możliwości informowania podatników przez Szefa KAS o ryzyku uczestniczenia w karuzelach podatkowych

Projekt ustawy przewiduje nowe uprawnienie dla Szefa KAS, który w wyniku działalności analitycznej będzie mógł podejmować działania informujące podatników o ryzyku występowania w obrocie towarami lub usługami dostarczonymi do podatnika lub kontrahenta tego podatnika co najmniej jednego dostawcy, który może pełnić rolę znikającego podatnika. Proponowane rozwiązanie, poprzez informowanie podatników o ryzyku, pozwoli na wprowadzenie narzędzia umożliwiającego zwalczanie oszustw mających na celu wyłudzenie podatku od towarów i usług (oszustw karuzelowych). Przedmiotowe narzędzie będzie fakultatywne, czyli Szef KAS nie będzie miał obowiązku informowania, nawet jeśli takie ryzyko zauważy w toku działalności analitycznej. Są sytuacje, w których podjęcie takiego działania mogłoby być sprzeczne lub wpływać niekorzystnie na podjęcie innych działań organów KAS lub innych służb. Podjęcie decyzji o poinformowaniu podatnika o ryzyku jest wyłączną decyzją Szefa KAS podejmowaną z urzędu, a konstrukcja tego narzędzia nie zmienia innych uprawnień i obowiązków. Zakłada się, że działania informujące nie będą miały charakteru masowego.

VII. W zakresie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych oraz ustawy o wspieraniu nowych inwestycji

Ustawa zawiera również regulacje znoszące szkodliwość podatkową wynikającą z oceny dokonanej przez Grupę Roboczą ds. Kodeksu Postępowania (Opodatkowanie Działalności Gospodarczej), zwanej dalej: „CoCG”, w dokumencie z 25 listopada 2019 r., nr. 14114/19 ADD 3 w zakresie w zakresie ustawowego obowiązku zatrudnienia oraz wskaźnika nexus w IP Box i innych patentów poprzez odpowiednie zmiany w przepisach ustawy o WNI.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

I. W zakresie ustawy PIT.

Ad. 1 Wysokość klina podatkowego i jego progresywność

Celem jest obniżenie klina i zwiększenie jego progresywności. Celem ten realizowany jest poprzez dokonanie zmian polegających na:

- podwyższeniu do 30 000 zł „kwoty wolnej” od podatku dla ogółu podatników podatku dochodowego od osób fizycznych obliczających podatek według skali podatkowej,
- podwyższeniu do 120 000 zł progu dochodowego, rozpoczynającego drugi przedział dochodów, do których ma zastosowanie 32% stawka podatku,

- wprowadzeniu „ulgi dla klasy średniej”. Będzie dotyczyć osób zatrudnionych na etacie osiągających roczne przychody z tych z umów o pracę w przedziale od 68 412 zł do 133 692 zł. Dzięki tej uldze reforma będzie neutralna dla podatników zatrudnionych na umowę o pracę z dochodem ca. od 6 do 11 tys. zł miesięcznie.

Dzięki podniesieniu kwoty wolnej od podatku, osoby zarabiające najniższą krajową i aż 2/3 emerytów, przestaną płacić podatki. Na reformie skorzysta ponad 18 mln podatników w tym ponad 90% emerytów, 68% osób zatrudnionych na umowie o pracę i 40% osób prowadzących działalność gospodarczą. Rekordowa w historii Polski kwota wolna od podatku w wysokości 30 tys. zł to europejski poziom, porównywalny z tym osiąganym w Niemczech czy we Francji. Od 2022 roku będzie 10 razy wyższa niż jeszcze cztery lata temu.

Ad. 2 Wysokość nakładów na służbę zdrowia

Walka z pandemią COVID-19 stała się dodatkowym impulsem do zwiększenia wydatków na służbę zdrowia. Te jednak wymagają dodatkowych źródeł finansowania. Dlatego projekt zakłada zmiany w zakresie podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne i likwidacji jej odliczenia od podatku dochodowego od osób fizycznych. W wyniku tego nie tylko pracownicy, ale i przedsiębiorcy będą ją płacić według tej samej stawki 9% od podstawy opodatkowania.

Ad. 3 Stworzenie sprawiedliwszego systemu podatkowego w Polsce

Cel ten realizowany jest poprzez:

- wdrożenie oczekiwanego rozwiązania polegającego na zwolnieniu z opodatkowania odsetek naliczonych z tytułu nieterminowej wypłaty należności głównej wolnej od podatku np. odszkodowań, zadośćuczynień; w opodatkowanie tych odsetek było postrzegane jako przejaw nadmiernego fiskalizmu. W efekcie zmiany osoby, które otrzymują odsetki np. od odszkodowania nie będą płaciły podatku,
- doprecyzowanie pojęcia „osoby samotnie wychowujących dzieci” poprzez wskazanie, że taką osobą może być tylko jeden z rodziców; zaproponowana zmiana przywróci pierwotny sens tej preferencji i wyeliminuje sytuacje korzystania z niej przez obydwoje rodziców niebędących w związku małżeńskim wychowujących dzieci w trybie pieczy naprzemiennej,
- doprecyzowanie rozwiązań dotyczących opodatkowania 70% zryczałtowanym podatkiem dochodowym odpraw lub odszkodowań, co ma na celu zapobieżenia przypadkom unikania opodatkowania według 70% stawki podatku, proponuje się zmianę regulacji w taki sposób, żeby nie określać rodzaju umowy, z której ma wynikać prawo podatnika do odprawy lub odszkodowania za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę bądź umowy o świadczenie usług zarządzania lub rozwiązania jej przed upływem terminu, na który została zawarta. Dzięki temu, niezależnie od rodzaju umowy, z której wynika odprawa lub odszkodowanie, opodatkowaniu 70% stawką podatku zryczałtowanego będzie podlegać część odprawy lub odszkodowania przekraczająca trzykrotność miesięcznego wynagrodzenia otrzymanego z tytułu ww. umowy o pracę bądź umowy o świadczenie usług zarządzania.

Ad. 4 Zwiększenie atrakcyjności Polski jako miejsca przeniesienia rezydencji podatkowej

Cel ten realizowany jest poprzez:

- wprowadzenie nowej ulgi tzw. ulgi na powrót, odliczanej od podatku. Będą mogły z niej korzystać osoby, które zmieniły rezydencję podatkową na polską i które uzyskały dochody ze stosunku pracy i stosunków pokrewnych, z działalności wykonywanej osobiście, z pozarolniczej działalności gospodarczej lub z praw majątkowych w zakresie praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów. Ulga będzie przysługiwać przez 4 kolejne lata podatkowe, licząc od końca roku bazowego, którym jest - zgodnie z wyborem podatnika - rok przeniesienia rezydencji podatkowej do Polski albo rok następny. Odliczeniu będzie podlegać 50% łącznej kwoty podatku należnego obliczonego według skali podatkowej lub 19% liniowej stawki dla przedsiębiorców. W pierwszym roku będzie podlegać 50% podatku obliczonego za rok bazowy, w drugim roku – obliczonego za pierwszy rok stosowania ulgi, w trzecim i czwartym roku - obliczonego odpowiednio za drugi i trzeci rok stosowania ulgi,
- atrakcyjną formę opodatkowania przychodów osiąganych ze źródeł położonych za granicą. Regulacja dedykowana jest szczególnej grupie podatników zainteresowanych przeniesieniem miejsca zamieszkania (rezydencji podatkowej) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy dysponują ponadprzeciętnym poziomem aktywów (tzw. High net worth individuals).

Efektom tych zmian będzie stworzenie konkurencyjnego środowiska podatkowego skłaniającego tę grupę podatników do relokowania rezydencji podatkowej na terytorium Polski.

Ad. 5 Dostosowanie ulgi rehabilitacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych

Cel ten realizowany jest poprzez poszerzenie katalogu wydatków uprawniających do tej ulgi, np. o wydatki na pieluchomajtki, czy wydatki na podróż i pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I grupy inwalidztwa w sanatorium oraz uproszczenie istniejących rozwiązań. Efektem będzie zwiększenie wsparcia osób z niepełnosprawnością przez system podatkowy.

Ad. 6 Zachęty podatkowe wspierające ochronę dziedzictwa narodowego

Cel ten realizowany jest poprzez wprowadzenie:

- zwolnienia od podatku dla przychodów uzyskanych z odpłatnego zbycia zabytków ruchomych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, muzeum w rozumieniu ustawy z 26 listopada 1996 r. o muzeach, będącemu instytucją kultury lub bibliotece, w rozumieniu ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach,
- ulgi na zabytki, odliczanej od dochodu. Odliczeniu będą podlegały wydatki na konserwację i restaurację zabytków nieruchomych oraz odpłatne nabycie zabytku nieruchomego lub lokalu w takim budynku. Ulgą objęte będzie do 50% wydatków z tytułu wpłat na fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni mieszkaniowej utworzonego dla zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków lub ewidencji zabytków oraz poniesionych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w takim budynku zabytkowym. Z kolei z tytułu odpłatnego nabycia zabytku nieruchomego lub lokalu w takim budynku przysługiwał będzie limit obliczony jako iloczyn 500 zł i liczby metrów kwadratowych powierzchni użytkowej zabytku nieruchomego lub lokalu w takim budynku, nie więcej jednak niż 500 tys. zł na wszystkie wydatki z tego tytułu, w okresie obowiązywania ustawy.

Ad. 7 Złagodzenie warunków wspólnego opodatkowania dochodów małżonków i osób samotnie wychowujących dzieci

Cel ten realizowany jest poprzez umożliwienie stosowania preferencji przez małżonków, którzy zawarli związek małżeński w trakcie roku oraz poszerzenie prawa do wspólnego opodatkowania dochodów małżonków i osób samotnie wychowujących dzieci w odniesieniu do tych podatników, którzy przez cały rok podatkowy mają np. zawieszoną działalność gospodarczą, i nie uzyskują przychodów oraz nie ponoszą kosztów.

Ad. 8. Zasady publikowania wzorów formularzy podatkowych PIT

Odformalizowane zostaną zasady określania wzorów formularzy PIT. Zamiast ich określania w drodze rozporządzeń będą one udostępniane na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Minister właściwy do spraw finansów publicznych nadal będzie określał te wzory, z tym że ich ogłoszenie nie będzie dokonywane w Dzienniku Ustaw, lecz poprzez publikację na stronie internetowej Ministerstwa Finansów. Wzorem lat ubiegłych będzie można z nich korzystać składając je w wersji elektronicznej albo (w przypadkach, gdy jest to możliwe) drukując i składając w formie papierowej.

Ad. 9 Zakres preferencji podatkowych

Cel ten jest realizowany poprzez wprowadzenie nowych tytułów zwolnień przedmiotowych oraz poszerzeniu lub doprecyzowaniu już istniejących. Do katalogu zwolnień przedmiotowych dodano:

- stypendia i inne środki finansowe otrzymane w ramach konkursów organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki, o odsetki otrzymane w związku z nieterminową wypłatą świadczeń zwolnionych od podatku na podstawie ustawy PIT (dotychczas nagrody te korzystały ze zwolnienia na mocy rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego),
- nagrody przyznane osobom, które przyczyniły się do szybkiej likwidacji choroby zakaźnej zwierząt, o których mowa w art. 49 ust. 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967). Dotychczas nagrody te korzystały ze zwolnienia na mocy rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego,
- świadczenia stanowiące instrumenty runku pracy. Np. zwolnieniem objęte będą podlegały stypendia otrzymane na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (dotychczas świadczenia te korzystały ze zwolnienia na mocy rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego).

Ad. 10 Zakres zwolnień przedmiotowych

Katalogiem zwolnień w art. 21 ustawy PIT zostały objęte:

- dochody osiągane przez wykonawców kontraktowych z tytułu dostarczania towarów i usług lub budowy infrastruktury na rzecz sił zbrojnych USA na podstawie umowy lub umowy o podwykonawstwo zawartych z siłami zbrojnymi USA lub na ich rzecz, o których mowa w Umowie zawartej dnia 15 sierpnia 2020 r. między Rządem RP a Rządem USA o wzmocnionej współpracy obronnej,
- dochody z odpłatnego zbycia akcji nabytych w pierwszej ofercie publicznej, pod warunkiem ich posiadania przez okres co najmniej 3 lat.

Ad. 11 Zachęta podatkowa wspierająca działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę

Wprowadzenie ulgi dla podatników uzyskujących przychody z działalności gospodarczej wspierających działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę.

Ad. 12 Zasady prowadzenia ksiąg i ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych, a także obowiązek ich przesyłania w formie ustrukturyzowanej do organów podatkowych

Projekt wprowadza także obowiązek prowadzenia ksiąg i ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych, a także obowiązku ich przesyłania w formie ustrukturyzowanej na zasadach przewidzianych w przepisach ustawy Ordynacja podatkowa, po zakończeniu roku podatkowego (obowiązek ten został odroczony w czasie od 2025/2026 r.).

Ad. 13 Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców ponoszących koszty związane z produkcją próbną, zwiększających przychody ze sprzedaży produktów, dokonujących zakupu robotów przemysłowych czy ponoszących koszty związane z nabyciem udziałów (akcji)

Projekt przewiduje wprowadzenie rozwiązań w zakresie:

- preferencji dla podatników inwestujących w alternatywne spółki inwestycyjne,
- ulg dla podatników uzyskujących przychody z działalności gospodarczej ponoszących koszty: w związku z zatrudnianiem wysoko kwalifikowanych pracowników przy działalności badawczo-rozwojowej (ulga na innowacyjnych pracowników), produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia go na rynek (ulga na prototypy), na zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów (ulga pro wzrostowa).

Ad. 14 Modernizacja przepisów dotyczących poboru podatku u źródła (WHT)

Zmodernizowanie przepisów dotyczących poboru podatku u źródła. Zmiany polegają między innymi na zawężeniu zakresu przedmiotowego i podmiotowego stosowania procedury zwrotu podatku (ang. WHT refund). Zmiany mają również na celu rozszerzenie zakresu przedmiotowego opinii o stosowaniu zwolnienia na preferencje przewidziane w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania (tj. obniżone stawki podatku u źródła lub zwolnienie z obowiązku poboru podatku u źródła). Obecnie opinia o stosowaniu zwolnienia dotyczy jedynie zwolnień wynikających z przepisów implementujących Dyrektywy Unii Europejskiej – tj. zwolnienia przewidziane w art. 21 ust. 3 i art. 22 ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Poszerzenie zakresu stosowania tego instrumentu na umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania oznacza konieczność dodania stosownych regulacji do przepisów ustawy o PIT oraz zmianę nazwy samego instrumentu na opinię o stosowaniu preferencji. Zmiany obejmują także obszar wypłat należności poprzez podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych i rachunki zbiorcze, wypłat z obligacji Skarbu Państwa, a także wypłat na rzecz tzw. zagranicznych zakładów zlokalizowanych w Polsce.

Ad. 15 Uproszczenie i porządkowanie w zakresie przepisów o cenach transferowych

Wprowadzenie zmian o charakterze upraszczająco-porządkującym w zakresie przepisów o cenach transferowych, m.in. uproszczenie zasad podpisywania oświadczenia o sporządzeniu dokumentacji cen transferowych, nowe zwolnienia dokumentacyjne, wydłużenie terminu na przedłożenie dokumentacji cen transferowych, uproszczenie zasad dokonywania korekt cen transferowych, zmiana sankcji z KKS.

Ad. 16 Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców inwestujących w robotyzację

Wprowadzeniu tzw. ulgi na robotyzację, pozwalającej na zmniejszenie obciążeń podatkowych w wyniku zakupu fabrycznie nowych robotów przemysłowych oraz oprogramowania i rzeczy niezbędnych do obsługi tych robotów. Proponowana ulga będzie miała charakter przejściowy, będzie dotyczyła kosztów poniesionych przez 5 lat od wprowadzenia. Ulga ta stanowi niejako uzupełnienie innych zachęt podatkowych o charakterze proinwestycyjnym (np. ulga B+R czy IP Box). Czasowy charakter ulgi ma za zadanie zachęcać przedsiębiorców do sprawnego podejmowania decyzji inwestycyjnych oraz ułatwić ocenę efektywności ulgi ex post. Oczekiwany efekt wprowadzenia ulgi na robotyzację to wzrost ilości instalowanych robotów w polskich przedsiębiorstwach, który powinien bezpośrednio przełożyć się na wzrost konkurencyjności polskich przedsiębiorstw.

Ad. 17 Modernizacja przepisów w zakresie ulgi B+R; symultaniczne korzystanie z ulgi B+R i preferencji IP Box; ulga na innowacyjnych pracowników

Ustawa wprowadza dla podatników posiadających status centrum badawczo-rozwojowego (CBR) możliwość odliczenia w ramach ulgi B+R kosztów kwalifikowanych wymienionych w ustawach podatkowych w wysokości 200%, również kosztów kwalifikowanych dotyczących uzyskania i utrzymania patentu. Ponadto ustawa wprowadza zmiany w wysokości odliczania przez podatników prowadzących działalność badawczo-rozwojową kosztów kwalifikowanych związanych z zatrudnieniem pracowników, którzy realizują działalność badawczo-rozwojową.

Podatnicy nieposiadający statusu CBR mogą odliczyć te koszty kwalifikowane od podstawy opodatkowania w wysokości 100%. Projektowane rozwiązanie wprowadza możliwość odliczenia powyższych kosztów w wysokości 200% dla wszystkich podatników.

W związku ze zmianami modyfikacji ulegną przepisy dotyczące pomocy publicznej dotyczącej podatników posiadających status CBR w przypadku odliczania przez nich kosztów w zwiększonej wysokości względem innych podatników (200% zamiast 100%).

Wprowadzenie możliwości korzystania w sposób symultaniczny z ulgi na działalność badawczo-rozwojową przez podatnika osiągniętego dochodu z praw własności intelektualnej, który objęty jest reżimem IP Box.

Podatnik będzie miał możliwość odliczenia kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność B+R od dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej. Zatem podatnik komercjalizujący wyniki prac badawczo-rozwojowych i osiągający z nich dochody kwalifikowane w rozumieniu przepisów o IP Box nie będzie zobligowany do dokonania wyboru, na koniec roku podatkowego, pomiędzy dwoma „wykluczającymi się” (o czym mowa powyżej) preferencjami. Proponowana zmiana umożliwi bowiem ich symultaniczne stosowanie. Ustawa wskazuje ponadto, że odliczeniu mogą podlegać jedynie koszty kwalifikowane, które doprowadziły do wytworzenia, rozwinięcia lub ulepszenia przez podatnika danego kwalifikowanego prawa własności intelektualnej, z którego komercjalizacji podatnik osiąga dochody, co jest konsekwencją zasad ogólnych obliczania dochodu z kwalifikowanych IP.

Ustawa wprowadza rozwiązanie, zgodnie z którym podatnik będący płatnikiem, który prowadzi działalność B+R będzie mógł odliczyć od zaliczek na podatek dochodowy oraz zryczałtowanego podatku dochodowego, potrącanych z dochodów (przychodów) osób fizycznych zatrudnionych u niego na podstawie umowy o pracę lub umów cywilno-prawnych, czy też praw autorskich, koszty kwalifikowane, których nie odliczył od swojego dochodu w zeznaniu rocznym w ramach odliczenia ulgi B+R ponieważ poniósł stratę albo wysokość dochodu była niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń.

Odliczenie to dotyczyć ma dochodów (przychodów) tych osób, których czas pracy przeznaczony na realizację działalności badawczo-rozwojowej pozostający w ogólnym czasie pracy w danym miesiącu wynosi co najmniej 50 %, lub których czas przeznaczony na wykonanie usługi w zakresie działalności badawczo-rozwojowej na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło w danym miesiącu, pozostający w całości czasu przeznaczonego na wykonanie tej usługi wynosi co najmniej 50%.

Ad. 18 Przeciwdziałanie tzw. „szarej strefie” - ograniczenie nielegalnego zatrudniania pracowników, tj. zatrudnianie „na czarno” oraz nieujawnianie części wynagrodzenia

Projekt ustawy przewiduje przypisanie pracodawcy przychodu w związku z nielegalnym zatrudnianiem pracownika lub niewykazaniem w prawidłowej wysokości przychodów ze stosunku pracy.

Ad. 19 Popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce

Planowane zmiany:

- ulga dla podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, którzy ponieśli w roku podatkowym wydatki związane z nabyciem terminala i obsługą transakcji płatniczych przy użyciu terminala płatniczego,
- zobowiązanie przedsiębiorców do zapewnienia możliwości dokonywania płatności za pomocą bezgotówkowych instrumentów płatniczych,
- ustanowienie górnego progu rozliczeń gotówkowych, po przekroczeniu którego konsument będzie zobowiązany do skorzystania z bezgotówkowych form płatności,
- obniżenie górnego limitu rozliczeń gotówkowych między przedsiębiorcami,
- przypisanie przedsiębiorcy przychodu w przypadku, gdy przedsiębiorca przyjmuje od konsumenta zapłatę gotówką, w sytuacji, gdy konsument jest zobowiązany do dokonania płatności za pośrednictwem rachunku płatniczego.

Ad. 20 Uszczelnienie systemu podatku dochodowego poprzez:

- a. poszerzenie katalogu składników wykorzystywanych w prowadzonej działalności, których odpłatne zbycie po wycofaniu ich z działalności jest kwalifikowane w podatku dochodowym do przychodów z działalności,
- b. zmiany w zakresie amortyzacji składników majątku nabytych przed rozpoczęciem ich wykorzystywania w działalności gospodarczej,
- c. wyłączenie z kosztów podatkowych odpisów amortyzacyjnych od budynków i lokali mieszkalnych.

Proponuje się:

- poszerzenie katalogu składników wykorzystywanych w prowadzonej działalności, których odpłatne zbycie po wycofaniu ich z działalności jest kwalifikowane w podatku dochodowym do przychodów z działalności

Na gruncie ustawy PIT, przychody ze sprzedaży środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej po wycofaniu ich z działalności lub po likwidacji działalności, kwalifikowane są do przychodów z działalności gospodarczej, jeżeli sprzedaż nastąpiła w okresie 6 lat po wycofaniu lub likwidacji.

Inaczej jest w przypadku rzeczy ruchomych, które wykorzystywane są w działalności na podstawie tzw. leasingu operacyjnego. Na gruncie ustawy PIT, składniki takie nie są traktowane jako składniki firmy i nie są amortyzowane.

Do kosztów podatkowych zaliczane są natomiast raty leasingowe. W sytuacji, gdy leasingobiorca wykupi taki składnik po wycofaniu z działalności gospodarczej, czyli do majątku prywatnego, przychód z jego sprzedaży nie jest kwalifikowany jako przychód z działalności gospodarczej. Jeżeli sprzedaż rzeczy ruchomej nastąpi po upływie 6 miesięcy od dnia nabycia, przychód ze sprzedaży nie podlega opodatkowaniu,

- amortyzację składników majątku nabytych przed rozpoczęciem ich wykorzystywania w działalności gospodarczej

Na gruncie ustawy PIT, dla celów amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, za wartość początkową przyjmuje się m.in. cenę zakupu. W przypadku składników, które przed przyjęciem do używania w firmie były nabyte i wykorzystywane w majątku prywatnym osoby fizycznej, cena nabycia może znacznie odbiegać od rzeczywistej wartości takiego składnika. Przykładowo, samochód osobowy, który nabyty był 5 lat wcześniej i wykorzystywany wyłącznie do celów prywatnych, na dzień przyjęcia go do używania w działalności gospodarczej, ma dużo niższą wartość. Tymczasem amortyzowany jest jak nowy środek trwały,

- wyłączenie z kosztów podatkowych odpisów amortyzacyjnych od budynków i lokali mieszkalnych. Projektowane rozwiązanie będzie zbieżne w skutkach w podatku dochodowym z rozwiązaniami dotyczącymi gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów, które również nie podlegają amortyzacji.

Ad. 21. Zmiana właściwości urzędu skarbowego, do którego jest składane zeznanie podatkowe, po zmianie miejsca zamieszkania przez podatnika

Obecnie osoby fizyczne składają zeznania podatkowe do urzędu skarbowego według miejsca zamieszkania właściwego na ostatni dzień roku. W przypadku, gdy podatnik zmieni miejsce zamieszkania po zakończeniu roku podatkowego - składa zeznanie PIT do urzędu skarbowego właściwego na dzień 31 grudnia poprzedniego roku, natomiast ten organ jest już niewłaściwy do obsługi tego zeznania i zobowiązany jest do przekazania zeznania do organu właściwego wg aktualnego miejsca zamieszkania podatnika. Taka sytuacja powoduje dezorientację podatników, jak również nakłada na organy podatkowe dodatkowe czynności związane z przekazywaniem zeznań.

Zmiana brzmienia przepisu ustawy PIT spowoduje, że podatnik będzie składał zeznanie podatkowe według jego miejsca zamieszkania w dniu składania zeznania. Jest to rozwiązanie korzystne dla podatnika, bowiem wszystkie sprawy danego podatnika będą załatwiane przez ten sam urząd skarbowy - właściwy wg aktualnego miejsca zamieszkania.

II. W zakresie ustawy CIT.

Ad.1 Rozwój alternatywnego systemu opodatkowania - ryczałtu od dochodów spółek kapitałowych

Założeniem zmian proponowanych niniejszą ustawą nowelizującą jest uproszczenie i doprecyzowanie istniejących regulacji w zakresie ryczałtu od dochodów spółek, jak również rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do wyboru opodatkowania ryczałtem. W szczególności zmiany zakładają:

- rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do opodatkowania ryczałtem o spółki komandytowe i spółki komandytowo-akcyjne,
- rezygnację z konieczności ponoszenia określonych nakładów inwestycyjnych jako warunku stosowania przepisów o ryczałcie, z zachowaniem możliwości ich ponoszenia celem skorzystania z preferencyjnej stawki ryczałtu,
- rezygnację z warunku dotyczącego górnego limitu przychodów podatników opodatkowanych ryczałtem, a w konsekwencji również z domiaru zobowiązania podatkowego,
- uelastycznienie terminów spłaty zobowiązania podatkowego w zakresie tzw. korekty wstępnej, a w niektórych przypadkach również zniesienie obowiązku zapłaty owego zobowiązania,
- przesunięcie momentu opodatkowania dochodów z zysków zatrzymanych wypracowanych w okresie opodatkowania ryczałtem na czas ich faktycznej dystrybucji.

Powyższe zmiany umożliwią skorzystanie z regulacji w zakresie ryczałtu od dochodów przez szeroką grupę podatników (cechujących się znacznym potencjałem rozwoju), których wzrost docelowo może stać się impulsem dla rozwoju gospodarczego całego kraju.

Ad. 2 Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców ponoszących koszty związane z produkcją próbną (tzw. ulga na prototypy), zwiększających przychody ze sprzedaży produktów (tzw. ulga pro wzrostowa)

Projekt przewiduje:

- komercjalizację innowacyjnych konstrukcji prototypowych będących rezultatem prowadzonej przez podatnika działalności badawczo-rozwojowej (ulga na prototypy - wspierająca kolejny etap związany z prowadzonymi przez podatnika pracami badawczo-rozwojowymi, skierowana to tych podatników, którzy w ich wyniku wytworzyli nowy produkt, obejmująca koszty ponoszone na etapie produkcji próbnej takiego produktu, a także koszty wprowadzenia w celu sprzedaży na rynek nowego produktu),

- zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów (ulga prowdrostowa - której celem jest umożliwienie podwójnego uwzględniania w kosztach uzyskania przychodów wartości wydatków związanych ze zwiększeniem przychodów ze sprzedaży produktów).

Ad. 3 Modernizacja przepisów w zakresie ulgi B+R; symultaniczne korzystanie z ulgi B+R i preferencji IP Box; ulga na innowacyjnych pracowników

Ustawa wprowadza dla podatników posiadających status centrum badawczo-rozwojowego (CBR) możliwość odliczenia w ramach ulgi B+R kosztów kwalifikowanych wymienionych w ustawach podatkowych w wysokości 200%, również kosztów kwalifikowanych dotyczących uzyskania i utrzymania patentu. Ponadto ustawa wprowadza zmiany w wysokości odliczania przez podatników prowadzących działalność badawczo-rozwojową kosztów kwalifikowanych związanych z zatrudnieniem pracowników, którzy realizują działalność badawczo-rozwojową.

Podatnicy nieposiadający statusu CBR mogą odliczyć te koszty kwalifikowane od podstawy opodatkowania w wysokości 100%. Projektowane rozwiązanie wprowadza możliwość odliczenia powyższych kosztów w wysokości 200% dla wszystkich podatników.

W związku ze zmianami modyfikacji ulegną przepisy dotyczące pomocy publicznej dotyczącej podatników posiadających status CBR w przypadku odliczania przez nich kosztów w zwiększonej wysokości względem innych podatników (200% zamiast 100%).

Wprowadzenie możliwości korzystania w sposób symultaniczny z ulgi na działalność badawczo-rozwojową przez podatnika osiągającego dochód z praw własności intelektualnej, który objęty jest reżimem IP Box.

Podatnik będzie miał możliwość odliczenia kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność B+R od dochodu z kwalifikowanych praw własności intelektualnej. Zatem podatnik komercjalizujący wyniki prac badawczo-rozwojowych i osiągający z nich dochody kwalifikowane w rozumieniu przepisów o IP Box nie będzie zobligowany do dokonania wyboru, na koniec roku podatkowego, pomiędzy dwoma „wykluczającymi się” (o czym mowa powyżej) preferencjami. Proponowana zmiana umożliwi bowiem ich symultaniczne stosowanie. Ustawa wskazuje ponadto, że odliczeniu mogą podlegać jedynie koszty kwalifikowane, które doprowadziły do wytworzenia, rozwinięcia lub ulepszenia przez podatnika danego kwalifikowanego prawa własności intelektualnej, z którego komercjalizacji podatnik osiąga dochody, co jest konsekwencją zasad ogólnych obliczania dochodu z kwalifikowanych IP.

Ustawa wprowadza rozwiązanie, zgodnie z którym podatnik będący płatnikiem, który prowadzi działalność B+R będzie mógł odliczyć od zaliczek na podatek dochodowy oraz zryczałtowanego podatku dochodowego, potrącanych z dochodów (przychodów) osób fizycznych zatrudnionych u niego na podstawie umowy o pracę lub umów cywilno-prawnych, czy też praw autorskich, koszty kwalifikowane, których nie odliczył od swojego dochodu w zeznaniu rocznym w ramach odliczenia ulgi B+R ponieważ poniósł stratę albo wysokość dochodu była niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń.

Odliczenie to dotyczyć ma dochodów (przychodów) tych osób, których czas pracy przeznaczony na realizację działalności badawczo-rozwojowej pozostający w ogólnym czasie pracy w danym miesiącu wynosi co najmniej 50%, lub których czas przeznaczony na wykonanie usługi w zakresie działalności badawczo-rozwojowej na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło w danym miesiącu, pozostający w całości czasu przeznaczonego na wykonanie tej usługi wynosi co najmniej 50%.

Ad. 4 Zakres zwolnień przedmiotowych

- wprowadzeniu zwolnienia od opodatkowania dochodów uzyskanych przez wykonawców kontraktowych z tytułu dostarczania towarów i usług lub budowy infrastruktury na rzecz sił zbrojnych USA na podstawie umowy lub umowy o podwykonawstwo zawartych z siłami zbrojnymi USA lub na ich rzecz, o których mowa w Umowie zawartej dnia 15 sierpnia 2020 r. między Rządem RP a Rządem USA o wzmocnionej współpracy obronnej,
- wprowadzeniu zwolnienia dla przychodów uzyskanych z odpłatnego zbycia zabytków ruchomych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, muzeom lub bibliotekom.

Ad. 5 Zachęta podatkowa wspierająca działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę

Wprowadzenie ulgi dla podatników uzyskujących przychody z działalności gospodarczej wspierających działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę.

Ad. 6 Zachęty podatkowe wspierające ochronę zabytków

Cel ten realizowany jest poprzez wprowadzenie:

- zwolnienia od podatku dla przychodów uzyskanych z odpłatnego zbycia zabytków ruchomych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, muzeum w rozumieniu ustawy

z 26 listopada 1996 r. o muzeach, będącemu instytucją kultury lub bibliotece, w rozumieniu ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach.

Ad. 7 Złagodzenie warunków tworzenia i funkcjonowania podatkowych grup kapitałowych

Uproszczenie reguł związanych z powstawaniem i funkcjonowaniem podatkowych grup kapitałowych.

Ad. 8 Preferencja podatkowa związana z kosztami dotyczącymi Pierwszej Oferty Publicznej

Realizacja postulatów zawartych w *Uchwale nr 114 Rady Ministrów z dnia 1 października 2019 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Rynku Kapitałowego (SRRK)*¹ w zakresie kosztów Pierwszej Oferty Publicznej (POP).

Ad. 9 Uproszczenie i porządkowanie w zakresie przepisów o cenach transferowych

Wprowadzenie zmian o charakterze upraszczająco-porządkującym w zakresie przepisów o cenach transferowych, m.in. uproszczenie zasad podpisywania oświadczenia o sporządzeniu dokumentacji cen transferowych, nowe zwolnienia dokumentacyjne, wydłużenie terminu na przedłożenie dokumentacji cen transferowych, uproszczenie zasad dokonywania korekt cen transferowych, zmiana sankcji z KKS.

Ad. 10 Zachęta podatkowa dla przedsiębiorców inwestujących w robotyzację

Wprowadzenie tzw. ulgi na robotyzację, pozwalającej na zmniejszenie obciążeń podatkowych w wyniku zakupu fabrycznie nowych robotów przemysłowych oraz oprogramowania niezbędnego do obsługi tych robotów. Proponowana ulga będzie miała charakter przejściowy, będzie dotyczyła kosztów poniesionych przez 5 lat od wprowadzenia. Ulga ta stanowi niejako uzupełnienie innych zachęt podatkowych o charakterze proinwestycyjnym (np. ulga B+R czy IP Box). Czasowy charakter ulgi ma za zadanie zachęcać przedsiębiorców do sprawnego podejmowania decyzji inwestycyjnych oraz ułatwić ocenę efektywności ulgi ex post. Oczekiwany efekt wprowadzenia ulgi na robotyzację to wzrost ilości instalowanych robotów w polskich przedsiębiorstwach, który powinien bezpośrednio przełożyć się na wzrost konkurencyjności polskich przedsiębiorstw.

Ad. 11 Modernizacja przepisów dotyczących poboru podatku u źródła (WHT)

Zmiany polegają między innymi na zawężeniu zakresu przedmiotowego i podmiotowego stosowania procedury zwrotu podatku (ang. WHT refund). Zmiany mają również na celu rozszerzenie zakresu przedmiotowego opinii o stosowaniu zwolnienia na preferencje przewidziane w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania (tj. obniżone stawki podatku u źródła lub zwolnienie z obowiązku poboru podatku u źródła). Obecnie opinia o stosowaniu zwolnienia dotyczy jedynie zwolnień wynikających z przepisów implementujących Dyrektywy Unii Europejskiej – tj. zwolnienia przewidziane w art. 21 ust. 3 i art. 22 ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Poszerzenie zakresu stosowania tego instrumentu na umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania oznacza konieczność dodania stosownych regulacji do przepisów ustawy o PIT oraz zmianę nazwy samego instrumentu na opinię o stosowaniu preferencji. Zmiany obejmują także obszar wypłat należności poprzez podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych i rachunki zbiorcze, wypłat z obligacji Skarbu Państwa, a także wypłat na rzecz tzw. zagranicznych zakładów zlokalizowanych w Polsce.

Ad. 12 Zwiększenie atrakcyjności Polski jako lokalizacji dla spółek holdingowych

Wprowadzenie reżimu holdingowego, który opierać się będzie na zwolnieniu z CIT 95% kwoty dywidend otrzymywanych przez spółkę holdingową od spółek zależnych oraz pełne zwolnienie z CIT zysków ze zbycia udziałów lub akcji w spółkach zależnych; Oczekiwany efekt wprowadzenia projektowanych rozwiązań jest stworzenie w Polsce reżimu podatkowego atrakcyjnego dla lokowania spółek holdingowych.

Ad. 13 Przeciwdziałanie tzw. „szarej strefie” - ograniczenie nielegalnego zatrudniania pracowników, tj. zatrudnianie „na czarno” oraz nieujawnianie części wynagrodzenia

Projekt ustawy przewiduje przypisanie pracodawcy przychodu w związku z nielegalnym zatrudnianiem pracownika lub niewykazaniem w prawidłowej wysokości przychodów ze stosunku pracy.

Ad. 14 Uszczelnienie systemu podatku dochodowego poprzez:

- zmiany w zakresie przepisów dotyczących Zagranicznej Jednostki Kontrolowanej (ZJK),
- wprowadzenie do opodatkowania nowej koncepcji tzw. przerzucania dochodów,
- wprowadzenie przepisów ograniczających generowanie sztucznych kosztów uzyskania przychodu w postaci wypłaty tzw. „ukrytej dywidendy,
- zmiany w zakresie regulacji dotyczących reorganizacji podmiotów, w tym o charakterze transgranicznym.

Projekt przewiduje:

¹ M.P. z 2019 r. poz. 1027.

- doprecyzowanie i uszczelnienie przepisów odnoszących się do dochodów z Zagranicznej Jednostki Kontrolowanej (ZJK),
- wprowadzenie podstawy do opodatkowania tzw. przerzucanych dochodów - nowy art. 24aa ustawy CIT, w celu wyeliminowania możliwości uzyskania korzyści podatkowej poprzez schematy podatkowe, których celem jest transfer dochodów to jurysdykcji o znikomej efektywnej stawce opodatkowania,
- wprowadzenie przepisów ograniczających możliwości zaliczaniu do kosztów podatkowych sztucznych kosztów w związku z wypłatą świadczeń będących tzw. „ukrytą dywidendą”,
- doprecyzowania kryterium zarządu na terytorium Polski w odniesieniu do podatników nieposiadających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pozostałe zmiany omówione w części dotyczącej ustawy PIT.

Ad. 15 Doprecyzowanie przepisów w zakresie PSI, w szczególności poprzez zniesienie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących warunków zwolnienia dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na podstawie decyzji o wsparciu

Wprowadza się zmiany w ustawach PIT i CIT (art. 21 ust. 1 pkt 63b ustawy PIT oraz art. 17 ust. 1 pkt 34a ustawy CIT) mające charakter uszczelniający i doprecyzowujący, w szczególności poprzez zniesienie wątpliwości interpretacyjnych w aspekcie doprecyzowania warunków zwolnienia dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na podstawie decyzji o wsparciu (dalej: DOW). Ustawa wskazuje, że ze zwolnienia podatkowego mogą korzystać podatnicy, którzy prowadzą działalność gospodarczą na podstawie DOW i uzyskują dochody wyłącznie z realizacji nowej inwestycji i na terenie określonym w DOW.

Ad. 16 Zmiany w zakresie małej klauzuli (art. 21 ust. 5cc ustawy PIT i art. 17 ust. 6c ustawy CIT) poprzez dodanie do katalogu czynności prawnych, których jedynym celem jest uniknięcie opodatkowania, czynności innych niż zawarcie umowy, której efektem jest podejmowanie przez podatników działalności o charakterze optymalizacyjnym, z zastosowaniem w sztuczny sposób czynności faktycznych, jakie zostały podjęte przez podatnika wyłącznie w celu uzyskania zwolnienia podatkowego

Wprowadza się zmiany w ustawach PIT i CIT dotyczące małej klauzuli zawartej w art. 21 ust. 5cc ustawy PIT i art. 17 ust. 6c ustawy CIT poprzez dodanie do katalogu czynności prawnych, których jedynym celem jest uniknięcie opodatkowania, czynności innych niż zawarcie umowy, której efektem jest podejmowanie przez podatników działalności o charakterze optymalizacyjnym, z zastosowaniem w sztuczny sposób czynności faktycznych, jakie zostały podjęte przez podatnika wyłącznie w celu uzyskania zwolnienia podatkowego. Takimi czynnościami jest np. możliwość występowania schematów optymalizacji podatkowej dotyczących maksymalizacji wykorzystania dochodu zwolnionego z opodatkowania uzyskanego z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej.

Ad. 17 Ulga konsolidacyjna

Proponuje się wprowadzenie do ustawy CIT mechanizmu wspierającego przedsiębiorców będących podatnikami CIT w działaniach, których celem byłaby ich większa obecność na rynkach zagranicznych. Mechanizm ten adresowany byłby do rezydentów oraz do nierezydentów prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność poprzez położony w Polsce „zagraniczny zakład”.

Zgodnie z proponowanymi przepisami, podatnik ponoszący tzw. „kwalifikowane wydatki” na nabycie udziałów lub akcji zagranicznej spółki kapitałowej (spółki z o.o. lub akcyjnej), miałby prawo do pomniejszenia swojej podstawy opodatkowania o te wydatki w roku ich faktycznego poniesienia. Maksymalna wielkość takiego pomniejszenia nie mogłaby jednak w roku podatkowym przekroczyć kwoty odpowiadającej wartości 250.000 zł.

Do takich „kwalifikowanych” wydatków na nabycie udziałów lub akcji zagranicznej spółki kapitałowej podlegałyby zaliczeniu wydatki na obsługę prawną transakcji nabycia udziałów lub akcji, w tym na ich wycenę (due diligence), odsetki, podatki bezpośrednio naliczane od tej transakcji oraz opłaty notarialne, sądowe i skarbowe. Do wydatków takich nie podlegałyby jednak zaliczeniu cena zapłacona przez podatnika za nabywane udziały (akcje) oraz koszty finansowania dłużnego związanego z takim nabyciem.

Możliwość skorzystania z omawianego odliczenia przysługiwałaby podatnikowi przy spełnieniu następujących warunków:

- 1) spółka której udziały (akcje) byłyby przez podatnika nabywane byłaby osobą prawną, mającą siedzibę lub zarząd w państwie z którym Rzeczpospolita Polska posiada obowiązującą umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania zawierającą podstawę prawną do uzyskania przez polski organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego tego innego państwa,
- 2) główny przedmiot działalności takiej spółki kapitałowej byłby tożsamy z przedmiotem działalności podatnika nabywającego jej udziały (akcje) lub działalność takiej spółki mogłaby być racjonalnie uznana za działalność wspierającą działalność podatnika (działalność takiej spółki nie byłaby działalnością finansową).

Ad. 18 Przejściowy podatek dochodowy od niektórych dochodów osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych

Projektowane przepisy wprowadzające przejściowy podatek dochodowy od niektórych dochodów osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych. Przewidują rozwiązania adresowane do podmiotów zainteresowanych ujawnieniem organom podatkowym dochodów wcześniej nieopodatkowanych ale również podmiotów zainteresowanych wycofaniem się z podjętych wcześniej działań optymalizacyjnych, w tym o zasięgu transgranicznym.

Z rozwiązań ustawy skorzystać będą mogły podmioty (podatnicy), które osiągnęły dochody ze źródeł, które nie zostały zadeklarowane w całości lub w części do opodatkowania w Polsce dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych albo podatku dochodowego od osób prawnych albo nie zrealizowały w sposób prawidłowy ciążącego na tych podmiotach obowiązku poboru podatku (płatnicy). W szczególności dotyczy to sytuacji, gdy w przeszłości doszło do:

- 1) nieujawnienia dochodów w całości lub w części,
- 2) nieujawnienia źródła powstania dochodów,
- 3) przeniesienia lub utrzymywania formie kapitału poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym w zagranicznej jednostce, w rozumieniu art. 24a ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych albo art. 30f ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- 4) stosowania postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, w sposób niezgodny z kontekstem użycia postanowień tych umów, z ich celem oraz zamiarami państw-stron tych umów,
- 5) osiągnięciem korzyści podatkowej w rozumieniu art. 3 pkt 18 Ordynacji podatkowej,
- 6) zmianą rezydencji podatkowej.

Opodatkowanie przejściowym podatkiem dochodowym będzie dobrowolne, co oznacza że podatnicy i płatnicy dobrowolnie w okresie do końca 2022 r. będą mogli dokonać oceny swojej sytuacji prawno-podatkowej i dobrowolnie zdecydować się na ewentualne korekty dochodu, który nie został w pełni obiektywnie i uczciwie zadeklarowany do opodatkowania albo w ogóle nie został zadeklarowany do opodatkowania. Ujawnienie dotyczyć będzie też każdej formy osiągniętej korzyści podatkowej, o której mowa w art. 3 pkt 18 Ordynacji podatkowej, tj: poprzez niepowstanie zobowiązania podatkowego, odsunięcie w czasie powstania zobowiązania podatkowego lub obniżenie jego wysokości, powstanie lub zawyżenie straty podatkowej, powstanie nadpłaty lub prawa do zwrotu podatku albo zawyżenie kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku, brak obowiązku pobrania podatku przez płatnika.

Zmiana zasad publikowania wzorów formularzy podatkowych CIT.

III. W zakresie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Ad. 1 Zakres zwolnień przedmiotowych (m.in. realizacja umów międzynarodowych tu: z USA)

Analogicznie jak w ustawie PIT wprowadza się w ustawie CIT zwolnienia od podatku dla przychodów osiąganych przez wykonawców kontraktowych z tytułu dostarczania towarów i usług lub budowy infrastruktury na rzecz sił zbrojnych USA na podstawie umowy lub umowy o podwykonawstwo zawartych z siłami zbrojnymi USA lub na ich rzecz, o których mowa w Umowie zawartej dnia 15 sierpnia 2020 r. między Rządem RP a Rządem USA o wzmocnionej współpracy obronnej.

Ad. 2 Obniżenie stawek ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych dla podatników osiągających niektóre przychody, np. ze świadczenia usług w zakresie opieki zdrowotnej oraz w obszarze IT

Ustawa przewiduje obniżenie stawki ryczałtu dla osób wykonujących zawody medyczne, tj. lekarzy, lekarzy dentystów, lekarzy weterynarii, techników dentystycznych, felczerów, położne, pielęgniarki, psychologów, fizjoterapeutów do 14% oraz dla niektórych przychodów związanych ze świadczeniem usług w obszarze IT do 12%.

Ad. 3 Ujednolicenie zasad opodatkowania przychodów z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, zawieranych poza działalnością gospodarczą

Wprowadzenie jednolitych zasad opodatkowania przychodów z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, zawieranych poza działalnością gospodarczą poprzez objęcie przychodów osiąganych z tego tytułu wyłącznie opodatkowaniem w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

Ad. 4 Zasady prowadzenia ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych, a także obowiązek ich przysyłania w formie ustrukturyzowanej do organów podatkowych

Wprowadzenie obowiązku prowadzenia ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych, a także obowiązku ich przysyłania w formie ustrukturyzowanej na

zasadach przewidzianych w przepisach ustawy Ordynacja podatkowa, po zakończeniu roku podatkowego. (obowiązek ten został odroczony w czasie -od 2025/2026 r.).

Ad. 5 Zmiany w zakresie opodatkowania w formie karty podatkowej – opodatkowania w tej formie nie będą mogli wybrać nowi podatnicy

Pozostałe rozwiązania analogicznie jak w ustawie PIT.

IV. W zakresie ustawy o VAT.

a) w zakresie grup VAT

Celem proponowanego rozwiązania jest umożliwienie podmiotom powiązanych finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie wspólnego rozliczania dla potrzeb podatku od towarów i usług. Rozwiązanie przewidziane w projekcie ma charakter dobrowolny pozwalając na samodzielną decyzję przedsiębiorstw co do woli skorzystania z rozwiązania. Grupa VAT znacznie uprości rozliczenia pomiędzy jej członkami oraz zwiększa efektywność finansową współpracy z innymi podmiotami z grupy (w przypadku np. podmiotów prowadzących działalność zwolnioną z VAT). Grupa VAT pozytywnie wpłynie na płynność finansową w ramach grupy. Warto też podkreślić, że uprawnienie dla państwa członkowskiego do wprowadzenia konstrukcji grup VAT znajduje się w dyrektywie Rady 2006/112/WE z 28.11.2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej – dalej dyrektywa 2006/112/WE,

b) w zakresie opcji opodatkowania usług finansowych

Na gruncie przepisów dyrektywy 2006/112/WE usługi finansowe korzystają zasadniczo ze zwolnienia od podatku VAT (art. 135 ust. 1 lit. b-g dyrektywy 2006/112/WE). Państwa członkowskie mogą jednakże wprowadzić możliwość wyboru przez podatnika opodatkowania świadczonych przez niego usług finansowych. Opcja ta uregulowana została w art. 137 ust. 1 lit. a dyrektywy 2006/112/WE. Zgodnie z tym przepisem państwa członkowskie mogą przyznać podatnikom prawo wyboru opodatkowania transakcji finansowych, o których mowa w art. 135 ust. 1 lit. b-g. Państwa członkowskie zobowiązane są przy tym określić szczegółowe zasady korzystania z prawa wyboru opodatkowania usług finansowych, mogą również ograniczyć zakres tego prawa. Należy podkreślić, że przewidziana w art. 137 ust. 1 lit a dyrektywy 2006/112/WE opcja opodatkowania nie dotyczy usług ubezpieczeniowych,

c) w zakresie popularyzacji obrotu bezgotówkowego w Polsce

- wprowadzenie szybkiego zwrotu VAT dla podatników bezgotówkowych

Założeniem projektowanej zmiany jest popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce u sprzedawców B2C poprzez stworzenie zachęty podatkowej adresowanej do „podatnika bezgotówkowego” realizującego sprzedaż detaliczną ewidencjonowaną przy użyciu kas rejestrujących online, w tym kas wirtualnych, opłacaną w zdecydowanej większości płatności bezgotówkowo. Prawo podatnika do zwrotu VAT w terminie 15-dniowym będzie weryfikowane w US z w oparciu o zasoby teleinformatyczne Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Weryfikacja warunków podatnika bezgotówkowego będzie wykonywana automatycznie w opracowywanym na potrzeby tego projektu, systemie teleinformatycznym. Poza złożeniem rozliczenia z oznaczeniem w deklaracji wniosku o zwrot w terminie 15-dniowym, podatnik nie będzie przekazywał żadnych dodatkowych dokumentów do potwierdzenia spełnienia ustalonych warunków zwrotu.

- propozycja czasowego ograniczenia niektórych preferencji w VAT w przypadku podatników, którzy nie będą przestrzegać wprowadzanego obowiązku pozostawiania w gotowości do przyjmowania płatności bezgotówkowych

Przewiduje się:

W przypadku podatnika, u którego zostało zidentyfikowane, że wbrew obowiązkowi wynikającemu z proponowanego art. 19a Prawa przedsiębiorców, nie zapewnił możliwości dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego, w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest faktycznie wykonywana, przewiduje się:

- czasowe wyłączenie możliwości stosowania rozliczeń kwartalnych (dodane rozwiązania do art. 99 ustawy o VAT) oraz
- czasowe wyłączenie prawa do zwrotu VAT w terminie 25-dniowym (dodane rozwiązanie do art. 87 ustawy o VAT),

d) w zakresie wiążących informacji stawkowych (WIS)

Zgodnie proponowanymi zmianami w art. 42b, w przypadku, gdy zakres przedmiotowy wniosku o wydanie WIS, w dniu złożenia tego wniosku, jest przedmiotem zawartego już porozumienia inwestycyjnego (tj. porozumienie inwestycyjne zawiera klasyfikację oraz stawkę podatku VAT konkretnego towaru, którego dotyczy wniosek o wydanie WIS), WIS nie zostanie wydana. Na postanowienie Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej o odmowie wydania WIS w takiej sytuacji wnioskodawcy będzie służyć zażalenie. Takie rozwiązanie zapobiegnie dublowaniu rozstrzygnięć w tych samych sprawach.

V. W zakresie ustawy – Ordynacja podatkowa.

a) w zakresie porozumienia inwestycyjnego

Projektowana ustawa przewiduje stworzenie podstaw prawnych umożliwiających ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych zawarcie z inwestorem tzw. porozumienia inwestycyjnego, obejmującego swym zakresem określenie skutków podatkowych planowanej lub rozpoczętej inwestycji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Regulacja dostosowana jest do polskich uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz specyfiki polskiego systemu prawnego, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i oczekiwań podmiotów planujących rozpoczęcie lub rozwinięcie aktywności inwestycyjnej w Polsce. Regulacja charakteryzuje się maksymalnym odformalizowaniem procedury współpracy. Dzięki zawarciu porozumienia inwestor uzyskuje na czas realizacji inwestycji pewność co do wykładni stosowanych w tym okresie przepisów prawa podatkowego. Treść porozumienia ustalana jest w wyniku wypracowania wspólnego zgodnego stanowiska inwestora i organu podatkowego właściwego w sprawie porozumienia, z uwzględnieniem zasady legalizmu. Treść porozumienia jest wiążąca nie tylko dla podatnika, ale również dla każdego organu podatkowego załatwiającego sprawę inwestora.

Inwestorem może być podmiot, który planuje lub rozpoczął nową inwestycję na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o wartości co najmniej 50 mln złotych. Powyższy próg inwestycyjny uwzględnia średnią deklarowaną wartość inwestycji wg danych z Polskiej Strefy Inwestycji (PSI), która wynosi 45 mln zł². Porozumienie inwestycyjne organ podatkowy może zawrzeć również z grupą przedsiębiorców planujących wspólną inwestycję, co umożliwia przystąpienie do programu małego przedsiębiorstwa, jeśli wejdzie ono we współpracę z grupą innych małych przedsiębiorstw lub ze średnim lub dużym przedsiębiorstwem. Do końca 2024 r. obowiązywać będzie podwyższony próg inwestycyjny, tj. wynoszący co najmniej 100 mln zł wartości nowej inwestycji. Celem takiego rozwiązania jest ograniczenie liczby składanych wniosków o zawarcie porozumienia w początkowym okresie funkcjonowania nowej instytucji prawnej, tak aby organ właściwy w sprawie porozumienia mógł w tym okresie wypracować optymalne standardy obsługi wniosków oraz wewnętrzne procedury zawierania porozumień, a także przygotować zasoby kadrowe. Projekt zakłada możliwość przekazania (w drodze rozporządzenia) kompetencji do wykonywania zadań organu właściwego w sprawie porozumienia organom Krajowej Administracji Skarbowej, w celu usprawnienia procesu zawierania porozumień. Od 2025 r. zakłada się limit zawarcia 10 porozumień w każdym roku kalendarzowym, uwzględniający możliwości kadrowe organów podatkowych. Od 2024 r. projekt przewiduje możliwość procedowania spraw dotyczących porozumień inwestycyjnych w języku angielskim, co ma ułatwić przystąpienie do porozumienia inwestorom zagranicznym.

Przedmiotem porozumienia może być uzgodnienie zawierające:

- 1) ocenę, że cena transferowa transakcji kontrolowanej jest ustalona na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane - w zakresie określonym w przepisach dotyczących uprzedniego porozumienia cenowego, o którym mowa w art. 83 i art. 86 ustawy z dnia 16 października 2019 r. o rozstrzyganiu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2200),
- 2) ocenę, że do korzyści podatkowej wskazanej we wniosku o zawarcie porozumienia inwestycyjnego nie ma zastosowania przepis art. 119a § 1 - w zakresie określonym w przepisach dotyczących opinii zabezpieczającej, o której mowa w art. 119za,
- 3) klasyfikację i rodzaj wyrobu akcyzowego lub klasyfikację samochodu osobowego w zakresie określonym w przepisach dotyczących wiążącej informacji akcyzowej, o której mowa w art. 7d ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 722),
- 4) opis i klasyfikację towaru lub usługi oraz właściwą stawkę podatku w zakresie określonym w przepisach dotyczących wiążącej informacji stawkowej, o której mowa w art. 42a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2020 r., poz. 106 z późn. zm.),
- 5) interpretację przepisów prawa podatkowego w zakresie nieobjętym pkt 1-4.

Skumulowanie powyższych instytucji prawnych w jednym instrumencie, jakim jest porozumienie inwestycyjne, umożliwi inwestorowi kompleksowe określenie sposobu prawidłowego wykonywania jego praw i obowiązków podatkowych. W ten sposób inwestor uzyskuje możliwie pełne wyjaśnienie wszelkich skutków podatkowych planowanej inwestycji, ustalone w drodze wszczętego na wniosek inwestora (lub inwestorów) procesu uzgodnieniowego z organem podatkowym. Porozumienie zawierane jest na okres do 5 lat. Istnieje możliwość zmiany porozumienia oraz jego wypowiedzenia, co wynika z elastycznego i konsensualnego charakteru tego instrumentu. Projekt zakłada obowiązek uiszczenia przez inwestora zarówno opłaty od złożenia wniosku o zawarcie lub zmianę porozumienia (opłata wstępna), jak i opłaty od zawarcia lub zmiany uzgodnionego porozumienia (opłata główna). Opłata wstępna wynosić będzie 50 000 zł od wniosku o zawarcie porozumienia i 25 000 zł od wniosku o zmianę porozumienia. Natomiast opłata główna wynosić będzie w przedziale od 100 000 zł do 500 000 zł za zawarcie porozumienia lub w przedziale od 50 000 zł do 250 000 zł za zmianę porozumienia. Wysokość opłaty głównej uzależniona będzie od wartości inwestycji oraz od zakresu i złożoności

² Zgodnie z informacją prezentowaną na stronie Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii (publ. z 12.01.2021 r.), od początku funkcjonowania Polskiej Strefy Inwestycji (tj. od września 2018 r.) wydano 805 decyzji inwestycyjnych o deklarowanej wartości 36,2 mld zł (zob. <https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/polska-strefa-inwestycji--bardzo-dobre-wyniki-na-przekor-pandemii>).

porozumienia inwestycyjnego. Projektowana wysokość opłat nie powinna być czynnikiem zniechęcającym do przystąpienia do współpracy dla inwestorów planujących inwestycję o wartości co najmniej 50 mln zł, a jednocześnie powinna w znacznej mierze rekompensować wydatki administracyjne ponoszone przez organ w związku z realizacją spraw dotyczących porozumienia (np. organizacja spotkań uzgodnieniowych, koszty tłumaczeń).

W celu zapewnienia transparentności programu, projekt zakłada prowadzenie ogólnodostępnej ewidencji inwestorów i porozumień inwestycyjnych. Ewidencja zawierać będzie m.in. dane identyfikujące inwestora i okres obowiązywania porozumienia.

b) zmiany w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania

Przedłożony projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian mających na celu:

- przyznanie Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej uprawnienia do wyznaczenia jednego naczelnika urzędu skarbowego w sprawach, w których dostrzeżono mechanizm unikania opodatkowania, zaś uczestniczące w schemacie podmioty mają siedzibę (miejsce zamieszkania) na obszarze działania więcej niż jednego naczelnika urzędu skarbowego,
- wprowadzenie odrębnych zasad oprocentowania zwrotu nadpłaty, w przypadku, gdy w sprawie wniosku o jej stwierdzenie zaszyły przesłanki wskazane w przepisie art. 119g § 1 Ordynacji podatkowej, a do ich oceny nie był właściwy dany organ podatkowy,
- zagwarantowanie prawa organu podatkowego do wszczęcia, w każdym czasie, niezależnie od treści art. 165b § 1-3 Ordynacji podatkowej, postępowania podatkowego, jeżeli organ podatkowy uzna, nawet samodzielnie, że w sprawie istnieje uzasadnione przypuszczenie możliwości wydania decyzji z zastosowaniem klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania lub środków ograniczających umowne korzyści. Organ podatkowy Krajowej Administracji Skarbowej lub samorządowy organ podatkowy będzie mógł także wszcząć postępowanie podatkowe, jeśli z takim żądaniem zwróci się organ wyłącznie uprawniony do stosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania lub środków ograniczających umowne korzyści (Szef Krajowej Administracji Skarbowej), co będzie równoznaczne z powzięciem takiego uzasadnionego przypuszczenia,
- doprecyzowanie regulacji i zwolnienie organu podatkowego z obowiązku zasięgnięcia opinii Szefa Krajowej Administracji Skarbowej przed wszczęciem lub przejęciem postępowania podatkowego na podstawie art. 119g § 1 lub 3 Ordynacji podatkowej,
- doprecyzowanie, który organ zobowiązany jest do udostępnienia akt sprawy na żądanie strony postępowania w trakcie postępowania przed Radą,
- ograniczenie do 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku możliwość wycofania wniosku o wydanie opinii zabezpieczającej za zwrotem połowy uiszczonej opłaty; Analogicznie, w procedurze wydawania decyzji określającej warunki cofnięcia skutków unikania opodatkowania zaproponowano skrócenie terminu, w którym zainteresowani mogą uzyskać zwrot połowy uiszczonej opłaty przy cofnięciu wniosku – do dwóch miesięcy,
- uwzględnienie obowiązków informacyjnych określonych w art. 165 § 9 Ordynacji podatkowej w postępowaniu o wydanie opinii zabezpieczającej, tj. przekazanie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679,
- objęcie zakresem art. 119zfb pkt 1 Ordynacji podatkowej także płatników (w związku z możliwością kwestionowania korzyści podatkowej uzyskanej w związku z transakcją, w której występuje płatnik) oraz wskazanie na toczące się kontrole,
- przyznanie Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej możliwości nałożenia, w drodze decyzji, kary pieniężnej w wysokości do 10 000 zł na podmiot, który pomimo prawidłowego wezwania w wyznaczonym terminie nie przekazał w postępowaniu określonym w rozdziale V działu IIIa Ordynacji podatkowej posiadanych informacji albo danych, o których mowa w art. 49 i art. 49a ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, lub przekazał je w niepełnym zakresie,
- wprowadzenie zmian legislacyjnych pozwalających – w ścisłych i wyraźnie wynikających ze stanu faktycznego przypadkach – na zawarcie w decyzji określającej warunki cofnięcia skutków unikania opodatkowania, na wniosek zainteresowanego, także wytycznych, co do cofnięcia tych skutków w przyszłości. Decyzja taka będzie zatem miała zastosowanie również w okresach rozliczeniowych następujących po okresie rozliczeniowym, którego dotyczyła decyzja, w których korzyść podatkowa będzie osiągnana w analogiczny sposób,
- wyłączenie stosowania przepisów art. 201 § 3 i art. 205 § 2 Ordynacji podatkowej do zawieszonych kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej na skutek ich przejęcia przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej,
- rozciągnięcie tajemnicy skarbowej na akta postępowania określonego w dziale II w rozdziale 1a Ordynacji podatkowej.

VI. W zakresie ustawy o KAS.

1. Wprowadzenie instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości

W projekcie wprowadza się zmiany do ustawy o KAS, w zakresie zadań realizowanych przez poszczególne organy KAS.

Proponowane zmiany w zakresie ustawy o KAS dotyczą, w szczególności:

- 1) wprowadzenie instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości w celu wzmocnienie efektywności działań organów KAS w zakresie skutecznego egzekwowania należności, a tym samym ochrony interesów Skarbu Państwa,
- 2) poszerzenia zakresu uprawnień funkcjonariuszy celno-skarbowych do tymczasowego zajęcia ruchomości stanowiących własność zobowiązanych posiadających zaległości egzekwowane przez naczelnika urzędu skarbowego (organ egzekucyjny).

2. Wprowadzenie konstrukcji nabycia sprawdzającego

W celu eliminacji negatywnych zjawisk związanych z nieprzestrzeganiem obowiązku rejestrowania sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej proponuje się następujące zmiany:

- wprowadzenie *nabycia sprawdzającego* (dodawany rozdział 1b w dziale V ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej).

Proponowana zmiana stanowi element konsekwentnie prowadzonej polityki, mającej na celu uszczelnienie systemu podatkowego. Za wprowadzeniem projektowanych przepisów do polskiego porządku prawnego przemawia szczególna ochrona konstytucyjnych zasad sprawiedliwości podatkowej realizowanej przez powszechność i równość opodatkowania, wyrażonych w art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jak i ochrona równowagi budżetowej.

Proponowana do wprowadzenia w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej konstrukcja *nabycia sprawdzającego*, w swym założeniu, ma stanowić skuteczne narzędzie umożliwiające sprawdzanie wywiązywania się przez sprawdzanego z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego, w zakresie:

- 1) ewidencjonowania sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej,
- 2) wydawania nabywcy paragonu fiskalnego.

Istotą *nabycia sprawdzającego* jest uprawnienie naczelnika urzędu skarbowego oraz naczelnika urzędu celno-skarbowego do prowadzenia, za pośrednictwem upoważnionych pracowników lub funkcjonariuszy, nabycia towarów lub usług w celu sprawdzenia wykonywania obowiązków wskazanych wyżej.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, upoważniony funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej lub pracownik urzędu skarbowego albo urzędu celno-skarbowego przeprowadzający *nabycie sprawdzające* będzie uprawniony do nałożenia kary grzywny w formie mandatu karnego.

VII. W zakresie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych oraz ustawy o wspieraniu nowych inwestycji

Ustawa zawiera również regulacje znoszące szkodliwość podatkową wynikającą z oceny dokonanej przez Grupę Roboczą ds. Kodeksu Postępowania (Opodatkowanie Działalności Gospodarczej), zwanej dalej: „CoCG”, w dokumencie z 25 listopada 2019 r., nr. 14114/19 ADD 3 w zakresie w zakresie ustawowego obowiązku zatrudnienia oraz wskaźnika *nexus* w IP Box i innych patentów poprzez odpowiednie zmiany w przepisach ustawy o WNI.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Na świecie obowiązują różne rozwiązania w zakresie kwoty wolnej od podatku dochodowego od osób fizycznych, konstrukcji skali podatkowej oraz odliczenia składek na powszechne ubezpieczenie zdrowotne.

Kwota wolna

Kraje bez kwoty wolnej:

- **Bulgaria** (zwolnione z opodatkowania są niektóre świadczenia pieniężne, jak emerytury czy wynagrodzenie chorobowe),
- **Węgry**

Sposób konstrukcji kwoty wolnej:

1. Stawka 0%: Austria, Cypr, Finlandia, Francja, Luksemburg, Malta, Niemcy.

2. Odliczenie od podstawy opodatkowania: Belgia, Chorwacja, Dania, Estonia, Litwa, Łotwa, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Wielka Brytania.
3. Odliczenie od podatku: Czechy, Grecja, Holandia, Irlandia, Włochy.
4. Model hiszpański – kwota wolna stanowi *de facto* próg podatkowy niepodlegający opodatkowaniu, co sytuuje to rozwiązanie pomiędzy stawką 0% a odliczeniem od podstawy opodatkowania.

Kraje ze stałą kwotą wolną:

- **Austria** - Podstawowa kwota wolna od podatku wynosi 11 000 EUR. Kwota wolna może wzrosnąć do 12 600 EUR za sprawą dodatkowych odliczeń podatkowych.
- **Belgia** - 8990 EUR (9050 EUR w 2021 r.). Kwota ta jest zwiększana o 1630 EUR (1650 EUR w 2021 r., kwota indeksowana), gdy podatnik jest niepełnosprawny. Dodatkowo kwota ta może ulec znacznemu powiększeniu na podstawie dodatków na osoby pozostające na utrzymaniu np. dodatek na dzieci sięga 15 360 EUR dla czwórki dzieci i powiększone o 5860 EUR na każde kolejne.
- **Chorwacja** - 4000 HRK miesięcznie, czyli 48 000 HRK rocznie (ok. 28,5 tys. PLN rocznie). Kwota ta może być podniesiona z uwagi na sytuację osobisto-rodzinną podatnika (np. dziecko, niepełnosprawność).
- **Cypr** - Kwota wolna od podatku wynosi 19 500 EUR.
- **Czechy** - Kwota wolna od podatku, jaka wynika z powszechnej kwoty zmniejszającej podatek, wynosi w 2021 r. CZK 185 600 (ok. 32.500 PLN).
- **Dania** - Kwota wolna od podatku (tzw. odliczenie osobiste-personfradrag) występuje w tradycyjnej formie w wysokości 46.700 DKK (36.900 DKK dla osób, które nie ukończyły jeszcze 18 lat) rocznie oraz w dodatkowej formie odliczenia w postaci ulgi dla zatrudnionych (beskæftigelsesfradrag). Odliczenie z tytułu zatrudnienia wynosi 10,60% dochodu i może wynieść maksymalnie 40 600 DKK w 2021 r. (10,50% i 39 400 DKK w 2020 r.).
- **Finlandia** - Kwota wolna od podatku wynosi 18 600 EUR.
- **Francja** - Kwota wolna od podatku wynosi 10 084 EUR.
- **Hiszpania** - Podstawowa kwota wolna wynosi 5550 EUR i podlega licznym zwiększeniom w zależności od sytuacji osobistej i rodzinnej podatnika (wiek, stan cywilny, liczba dzieci, niepełnosprawność) W Hiszpanii kwota wolna od podatku jest inaczej skonstruowana niż w Polsce. Jest to szersze pojęcie, które dobrze odzwierciedla jego nazwa Concepto de mínimo personal y familiar (art. 15, art. 56 LIRPF) - czyli minimum osobiste i rodzinne. Koncepcja polega na tym, że ta część dochodu, która jest przeznaczona na zaspokojenie podstawowych potrzeb osobistych i rodzinnych podatnika, nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Aby zapewnić taką samą redukcję obciążenia podatkowego dla wszystkich podatników w tej samej sytuacji rodzinnej, niezależnie od poziomu ich dochodów, kwota odpowiadająca minimum osobistemu i rodzinnemu nie zmniejsza już dochodu za okres rozliczeniowy w celu ustalenia podstawy opodatkowania, ale raczej staje się częścią podstawy opodatkowania według stawki zerowej. W ten sposób podatnicy znajdujący się w takiej samej sytuacji osobistej i rodzinnej osiągają takie same oszczędności podatkowe, niezależnie od poziomu dochodów.
- **Irlandia** - W Irlandii nie ma kwoty wolnej, jest za to odliczenie od podatku spełniające tę funkcję. System odliczeń od podatku jest bardzo rozbudowany, a co za tym idzie ilość odliczeń i ich wysokość jest silnie uzależniona od sytuacji konkretnego podatnika. W ramach przykładu: Podatnik zatrudniony na umowę o pracę w ramach systemu PAYE (system naliczania obciążeń płacowych), nieposiadający dzieci, nierozliczający się z małżonkiem, bez innych specjalnych uprawnień, będzie mógł skorzystać z co najmniej 2 lub 3 odliczeń 1650 EUR każde (razem 3300/4950 EUR). Odliczenie od podatku w kwocie 3300 EUR daje więc taki sam efekt jak odliczenie od dochodu w kwocie 12.925,97 EUR.
- **Luksemburg** - Kwota 11 265 EUR dochodu nie podlega opodatkowaniu.
- **Niemcy** - Kwota wolna od podatku wynosi 9 744 EUR.
- **Portugalia** – Kwota wolna wynosi co najmniej 4014 EUR. Kwota jest związana z odliczeniem składek na ubezpieczenie społeczne. Jeśli kwota składek jest wyższa, odliczana jest kwota równa kwocie składek. Odliczenie to może zostać zwiększone do 75% z 12-krotności IAS (Indexante dos apoios sociais, czyli indeks potrzebny do wyliczenia wysokości składek na ubezpieczenie społeczne), czyli do 4275 EUR, pod warunkiem, że różnica wynika ze składek na organizacje zawodowe ponoszonych przez podatnika i niezbędnych do wykonywania danej działalności na rzecz innych podmiotów.

Kraje z degressywną kwotą wolną:

- **Estonia** - Kwota wolna jest powiązana z dochodem. Przy rocznym dochodzie do 14.400 EUR dochód wolny od podatku wynosi 6000 euro rocznie, przy wzroście rocznego dochodu z 14.400 EUR do 25.200 EUR dochód wolny od podatku

maleje zgodnie ze wzorem $6000 - 6000 \div 10 \times 800 \times (\text{wysokość dochodu} - 14\,400)$; przy rocznym dochodzie powyżej 25200 EUR dochód wolny od podatku wynosi 0.

- **Grecja** – minimum podatkowe jest realizowane poprzez odliczenie od podatku. Poszczególnym osobom przysługuje odliczenie od podatku w wysokości: (i) osoby bezdzietne – 1 250 EUR, (ii) osoby z 1 dzieckiem - 1300 EUR, (iii) osoby z 2 dzieci – 1 350 EUR, (iv) osoby z 3 lub więcej dzieci – 1 450 EUR. Takie odliczenie od podatku przysługuje w pełnej wysokości w przypadku dochodów do 20 000 EUR rocznie. W przypadku wyższych dochodów kwota odliczenia obniżana jest o 10 EUR za każdy 1000 EUR dochodów powyżej 20 000 EUR.
- **Holandia** - Wysokość kwoty wolnej od podatku zależy od dochodu (im wyższy dochód, tym niższa kwota wolna od podatku). W roku 2021 kwota wolna od podatku jest stopniowo zmniejszana przy dochodach powyżej 21 043 EUR, a przy dochodach 68 507 EUR osiąga wartość zerową.
- **Litwa** - Roczny dochód zwolniony z podatku nie może przekroczyć 3600 EUR (maksymalna stawka), jeżeli roczny dochód rezydenta nie przekracza kwoty dwunastu wypłat minimalnego miesięcznego wynagrodzenia, które obowiązywało w dniu 1 stycznia bieżącego roku. Jeżeli roczny dochód rezydenta przekracza kwotę dwunastu wypłat minimalnego miesięcznego wynagrodzenia obowiązującego od 1 stycznia bieżącego roku, wówczas roczny dochód zwolniony z podatku nie może przekroczyć kwoty obliczonej według wzoru przedstawionego poniżej: Roczny dochód zwolniony z podatku obowiązujący w odniesieniu do rezydenta = $3\,600 - 0,15 \times (\text{roczny dochód rezydenta} - \text{dwanaście wypłat minimalnego miesięcznego wynagrodzenia, które obowiązywały od 1 stycznia bieżącego roku})$.
- **Łotwa** - Maksymalne roczne minimum niepodlegające opodatkowaniu wynosi (kwota wolna od podatku) 3600 EUR. Roczny dochód podlegający opodatkowaniu nie obejmuje dochodu w wysokości zróżnicowanego rocznego minimum niepodlegającego opodatkowaniu, które oblicza się według dosyć skomplikowanego wzoru. Kwoty wolnej nie stosuje się dla dochodów przekraczających 21 600 EUR.
- **Malta** - brak szczególnej regulacji dotyczącej kwoty wolnej od podatku, występuje jednak zerowy próg w progresywnej skali podatkowej. Podstawowy próg wynosi 9 100 EUR rocznie. Poza tym, nawet jeśli podatnik uzyskuje większy dochód i wejdzie w wyższy próg podatkowy to w każdym z tych progów funkcjonuje pewne odliczenie od kwoty obliczonego podatku. Ustawa reguluje to tak, że mnoży się dochód przez stawkę obowiązującą w danym progu a następnie odejmuje się pewną wskazaną w ustawie kwotę. Dla progu 15% (między 9 100 EUR a 14 501 EUR) kwota odliczenia wynosi 1 365 EUR, dla progu 25% (między 14 500 EUR a 19 501 EUR) kwota wynosi 2815 EUR, dla progu 25% (między 19 500 EUR a 60 001 EUR) kwota wynosi 2 725 EUR, dla progu 35% (dochody powyżej 60 000 EUR) kwota wynosi 8 725 EUR. Powyższe kwoty różnią się w zależności od tego czy podatnik pozostaje w związku małżeńskim, tego czy wychowuje dziecko, oraz czy urodził się na Malcie czy nabył rezydencję w trakcie życia.
- **Rumunia** – W Rumunii występuje rozwiązanie polegające na pomniejszeniu w każdym miesiącu dochodu o pewną kwotę. Dla osób, które uzyskują miesięczny dochód brutto niższy niż 1950 RON:
 - którzy nie mają osób pozostających na utrzymaniu - 510 RON;
 - którzy mają jedną osobę na utrzymaniu - 670 RON;
 - którzy mają dwie osoby na utrzymaniu - 830 RON;
 - którzy mają trzy osoby na utrzymaniu - 990 RON;
 - którzy mają cztery lub więcej osób na utrzymaniu – 1 310 RON.

W przypadku podatników, którzy osiągają miesięczny dochód brutto z pensji od 1 951 RON do 3 600 RON włącznie, potrącenia osobiste mają charakter regresywny. W przypadku podatników, którzy osiągają miesięczne dochody brutto z pensji powyżej 3600 RON, nie przysługuje odliczenie osobiste (kwota wolna).

- **Słowacja** - Część podstawy opodatkowania niepodlegająca opodatkowaniu wynosi 21-krotność kwoty miesięcznego minimum egzystencji, czyli za 2020 r. wyniesie ona 4 414,20 EUR. Kwota taka przysługuje podatnikowi, którego podstawa opodatkowania jest równa lub mniejsza 92,8-krotności kwoty minimum egzystencji (obecnie 19 506,56 EUR). Jeśli podstawa opodatkowania przekroczy 92,8-krotność kwoty minimum egzystencji, kwotę wolną od podatku ustala się jako różnicę pomiędzy 44,2-krotnością kwoty minimum egzystencji (obecnie 9 290,84 EUR) a jedną czwartą podstawy opodatkowania podatnika. Jeśli różnica ta jest mniejsza od zera, podatnikowi nie przysługuje kwota wolna od podatku.
- **Słowenia** - Kwota wolna (regresywna) od podatku wynika z ogólnej ulgi podatkowej dla wszystkich podatników będących rezydentami. Dla dochodu powyżej 13 316,83 EUR wynosi ona 3500 EUR. Dla dochodu poniżej 13 316,83 EUR oblicza się ją na podstawie wzoru: $3\,500,00 + (18\,700,38 - 1,40427 \times \text{dochód do opodatkowania})$.
- **Szwecja** - Wielkość odliczenia podstawowego w roku podatkowym 2020 wynosi:
 - 20 100 SEK dla niskich dochodów - maksymalnie 36 500 SEK - co najmniej 13 900 SEK dla wysokich dochodów.

Osoby fizyczne i prawne mogą otrzymać podstawowe potrącenie. Jest to w praktyce najniższy limit, od którego zaczynają płacić podatek dochodowy, przyznawany automatycznie przez US Szwecji. Odliczenie podstawowe naliczane jest od sumy dochodu z pracy i dochodu z działalności gospodarczej. Odliczenie podstawowe zwalnia część dochodu z podatku i jest obliczane jako części kwoty bazowej w zależności od przedziału dochodu. Jest wyższe w niższych przedziałach dochodowych, co ma na celu obniżenie podatku dla osób o niskich i średnich dochodach.

- **Włochy** - sama kwota wolna jest stałą kwotą określoną w ustawie. Istnieje za to szereg odliczeń od podatku, uzależnionych od wysokości dochodu, mających charakter degresywny. Jeżeli dochód nie przekracza EUR 120 000 odliczenie jest należne w pełnej wysokości, jeżeli przekracza - przysługuje proporcjonalnie w części obliczanej według wzoru, z którego wynika, że przysługuje w wysokości zerowej, jeżeli dochód całkowity przekracza EUR 240 000
- **Wielka Brytania** - Dla wszystkich dochodów osobistych z wyłączeniem oszczędności i dywidend 12 500 GBP dla dochodów poniżej 100 000 GBP. Dla dochodów powyżej 100.000 GBP kwota wolna spada o 1 GBP na każde 2 GBP nadwyżki dochodu ponad ten próg. Oznacza to, że dla dochodów > 125 000 GBP kwota wolna wynosi 0 GBP.

Dla dochodów z oszczędności ma zastosowanie dodatkowa kwota wolna składająca się z elementu startowego (5000 GBP, które ulega obniżeniu o 1 GBP na każdy 1 GBP dochodu powyżej ulgi od dochodów osobistych (wymienionej wyżej czyli 12 500 GBP) oraz komponentu stałego ulgi - podatnicy stawki podstawowej mogą zarobić do 1000 GBP z oszczędności bez podatku; podatnicy stawki wyższej mogą zarobić do 500 GBP a podatnicy stawki dodatkowej nie otrzymują ulgi na oszczędności.

Dla dochodów z dywidend pierwsze 2000 GBP jest wolne od podatku w roku podatkowym 2020-2021 - znane jako kwota wolna od podatku od dywidendy.

Dla dochodów z handlu (wlicza się w to wszelkie samozatrudnienie, również niezwiązane z handlem) oraz nieruchomości ma zastosowanie dodatkowa ulga – 1 000 GBP (jeżeli uzyskujemy dochody z obu ww. tytułów to 1000 GBP przysługuje od obu tych grup, czyli razem 2 000 GBP). Wynajem nieruchomości w której na co dzień mieszka właściciel może w pewnych przypadkach nie podlegać opodatkowaniu, nawet od wyższej kwoty.

Dodatkowo istnieją kwoty zwiększające podstawową kwotę wolną – 2 500 GBP dla niewidomych oraz do 1 250 GBP jako transfer części niewykorzystanej ulgi małżonka. Podsumowując w najbardziej korzystnym scenariuszu niewidomy podatnik rozliczający się z partnerem pracujący na etacie i samozatrudnieniu, a także wynajmujący nieruchomość może uzyskać łącznie 26 250 GBP (20 500 GBP z podstawowych ulg + trading/propert allowance + kwoty zwiększające) kwoty wolnej.

Najczęściej jednak kwota wolna wyniesie 12 500 GBP.

Progi podatkowe

Podatek liniowy:

- **Bulgaria** – stawka 10%
- **Estonia** – stawka 20%
- **Rumunia** – stawka 10%
- **Węgry** – stawka 15%

Progresja szczeblowa - wartości poszczególnych szczebli powyżej kwoty wolnej

- **Austria**
 - 11 000 – 18 000 EUR – stawka 20 %
 - 18 000 – 31 000 EUR – stawka 35 %
 - 31 000 – 60 000 EUR – stawka 42 %
 - 60 000 – 90 000 EUR – stawka 48 %
 - 90 000 – 1 000 000 EUR – stawka 50 %
 - powyżej 1 000 000 EUR – stawka 55 %
- **Belgia**
 - 0,01 € - 13 440 EUR – stawka 25 %
 - 13 440 € - 23 720 EUR – stawka 40 %
 - 23 720 € - 41 060 EUR – stawka 45 %
 - powyżej 41 060 EUR – stawka 50 %

- **Chorwacja**

- do 360 000 HRK – stawka 20 %
- powyżej 360 000 HRK – stawka 30 %

- **Cypr (Republika Cypryjska)**

- 19 501 - 28 000 EUR – stawka 20 %
- 28 001 - 36 300 EUR – stawka 25 %
- 36 301 - 60 000 EUR – stawka 30 %
- Powyżej 60 000 EUR – stawka 35 %

- **Czechy**

- do 48-krotności średniego wynagrodzenia (1 701 768 CZK - 2021) i włącznie – stawka 15 %
- Powyżej 48-krotności średniego wynagrodzenia – stawka 23 %

- **Dania**

- poziom państwowy – 46 500 DKK (ew. plus ulga dla zatrudnionych maks. 40 600 DKK) – 544 800 DKK – stawka 12,11 %
- poziom państwowy - powyżej 544 800 DKK – stawka 15 %
- poziom lokalny – stawka ok. 24,97 % (średnia)
- Maksymalny łączny pułap podatkowy – stawka 52,06 %

- **Finlandia**

- 18 600 – 27 900 EUR – stawka 6%
- 27 900 – 45 900 EUR – stawka 17,25%
- 45 900 – 80 500 EUR – stawka 21,25%
- powyżej 80 500 EUR – stawka 31,25% (w tym 2% podatku solidarnościowego)

- **Francja**

- 10 084 – 25 710 EUR – stawka 11%
- 25 711 – 73 516 EUR – stawka 30%
- 73 517 – 158 122 EUR – stawka 41%
- powyżej 158 122 EUR – stawka 45%

- **Grecja**

- do 10 000 EUR – stawka 9 %
- 10 001 – 20 000 EUR – stawka 22 %
- 20 001 – 30 000 EUR – stawka 28 %
- 30 001 – 40 000 EUR – stawka 32 %
- powyżej 40 000 EUR – stawka 44 %

- **Hiszpania (stawki ogólnopaństwowe)**

- do 12 450 EUR - > 9 %
- 12 450 – 20 200 EUR – stawka 12 %
- 20 201 – 35 200 EUR – stawka 15 %
- 35 201 – 60 000 EUR – stawka 18,5 %
- powyżej 60 000 EUR – stawka 22,5 %

Uwaga - istnieją również stawki PIT nakładane przez wspólnoty autonomiczne sumujące się wraz z ogólnopaństwowymi.

- **Holandia**

- do 68 507 EUR – stawka 37,1 %
- powyżej 68 507 EUR – stawka 49,5 %

- **Litwa**

- do 81 162 EUR – stawka 20 %
- Powyżej 81 162 EUR – stawka 32 %

- **Luksemburg**

- 11 266 – 13 173 EUR – stawka 8 %
- 13 137 – 15 009 EUR – stawka 9 %
- 15 009 – 16 881 EUR – stawka 10 %
- 16 881 -18 753 EUR – stawka 11 %
- 18 753 – 20 625 EUR – stawka 12 %
- 20 625 - 22 569 EUR – stawka 14 %
- 22 569 – 24 513 EUR – stawka 16 %
- 24 513 – 26 457 EUR – stawka 18 %
- 26 457 – 28 401 EUR – stawka 20 %
- 28 401 – 30 345 EUR – stawka 22 %
- 30 345 – 32 289 EUR – stawka 24 %
- 32 289 – 34 233 EUR – stawka 26 %
- 34 233 – 36 177 EUR – stawka 28 %
- 36 177 – 38 121 EUR – stawka 30 %
- 38 121 – 40 065 EUR – stawka 32 %
- 40 065 – 42 009 EUR – stawka 34 %
- 42 009 – 43 953 EUR – stawka 36 %
- 43 953 – 45 897 EUR – stawka 38 %
- 45 897 – 100 002 EUR – stawka 39 %
- 100 002 – 150 000 EUR – stawka 40 %
- 150 000 – 200 004 EUR – stawka 41 %
- powyżej 200 004 EUR – stawka 42 %

Uwaga – dodatkowo pobiera się podatek w wysokości 7 % albo 9 %. Istnieją ponadto trzy różne kategorie podmiotów zobowiązanych do wpłaty podatku.

- **Łotwa**

- do 20 004 EUR – stawka 20 %
- 20 004 – 62 800 EUR – stawka 23 %
- powyżej 62 800 EUR (czyli kwoty maksymalnej obowiązkowej składki ubezpieczeń społecznych) – stawka 31 %

- **Portugalia** (różne stawki dla pracowników i samozatrudnionych. Stawki pracownicze w nawiasach)

- do 7 112 EUR – stawka 14,5 % (ta sama)
- 7 112 – 10 732 EUR – stawka 17,367 % (23 %)
- 10 732 – 20 322 EUR – stawka 22,621 % (28,5 %)
- 20 322 – 25 075 EUR – stawka 24,967 % (35 %)
- 25 075 – 36 967 EUR – stawka 28,838 % (37 %)

- 36 967 – 80 882 EUR – stawka 37,613 % (45%)
- powyżej 80 882 EUR – stawka 37,613 % (48%)

- **Słowacja**

- Poniżej 176,8-krotności minimum egzystencji (czyli 37 163,36 EUR) – stawka 19 %
- Powyżej 176,8-krotności minimum egzystencji EUR – stawka 25 %

- **Słowenia**

- do 8 500 EUR – stawka 16 %
- 8 501 – 25 000 EUR – stawka 26 %
- 25 001 – 50 000 EUR – stawka 33 %
- 50 001 – 72 000 EUR – stawka 39 %
- powyżej 72 000 EUR – stawka 50 %

- **Szwecja** (podatek ogólnopństwowy)

- powyżej 537 200 SEK -> 20%
- poniżej progu opłaca się tylko podatek miejski (wlicza się do niego podatek regionalny) -> średnio 32,27% (stawka zależy od gminy/regionu)

- **Włochy**

Uwaga – jest to podatek cedularny (nie jest od ogółu dochodów lecz jest dzielony na 6 części). Stąd model opisu nieco odbiega od normy. Ceduły:

- z pracy zależnej
- z pracy niezależnej (działalności wykonywanej osobiście)
- z przedsiębiorstwa (działalności gospodarczej)
- z nieruchomości
- z kapitału
- z innych źródeł
- stawki :
- do 15 000 EUR – stawka 23%,
- 15 001 – 28 000 EUR – stawka 27%
- 28 001 – 55 000 EUR – stawka 38%,
- 55 001 75 000 EUR – stawka 41%
- powyżej 75 000 EUR – stawka 43%.

- **Wielka Brytania**

Dla podatników z Anglii, Walii i Irlandii Północnej:

- 0 – 12 500 GBP – stawka 0%
- 12 501 – 50 000 GBP – stawka 20%
- 50 001 - 150 000 GBP – stawka 40%
- Powyżej 150 000 GBP – stawka 45%

Dla podatników ze Szkocji

- 0 - 12 500 GBP – stawka 0%
- 12 501 - 14 585 GBP – stawka 19%
- 14 586 - 25 158 GBP – stawka 20%
- 25 159 - 43 430 GBP – stawka 21%
- 43 431 - 150 000 GBP – stawka 41%

- Powyżej 150 000 GBP – stawka 46%

Progresja ogólna

- **Malta**

Dla osoby fizycznej:

- do 9 100 EUR – 0%
- od 9 101 EUR do 14 500 EUR – różnica 15% dochodu i 1 365 EUR
- od 14 501 EUR do 19 500 EUR – różnica 25% dochodu i 2 815 EUR
- od 19 501 EUR do 60 000 EUR – różnica 25% dochodu i 2 725 EUR
- od 60 001 EUR – różnica 35% dochodu i 8 725 EUR

Dla małżeństw

- do 12 700 EUR – 0%
- od 12 701 EUR do 21 200 EUR – różnica 15% dochodu i 1 905 EUR
- od 21 201 EUR do 28 700 EUR – różnica 25% dochodu i 4 025 EUR
- od 28 701 EUR do 60 000 EUR – różnica 25% dochodu i 3 905 EUR
- od 60 001 EUR – różnica 35% dochodu i 9 905 EUR

Dla par wychowujących dziecko

- do 10 500 EUR – 0%
- od 10 501 EUR do 15 800 EUR – różnica 15% dochodu i 1 575 EUR
- od 15 801 EUR do 21 200 EUR – różnica 25% dochodu i 3 155 EUR
- od 21 201 EUR do 60 000 EUR – różnica 25% dochodu i 3 050 EUR
- od 60 001 EUR – różnica 35% dochodu i 9 050 EUR

- **Niemcy** – dla wszystkich pracowników progi kwotowe i skala podatkowa są takie same. Wynoszą one:

- do 9 744 EUR – 0 EUR
- od 9 745 EUR do 14,753 EUR – $(995,21 * y + 1,400) * y$;
- od 14 754 EUR do 57 918 EUR – $(208,85 * z + 2 397) * z + 950,96$;
- od 57 919 EUR do 274 612 EUR – $0,42 * x - 9 136,63$;
- od 274 613 EUR – $0,45 * x - 17 374,99$

Gdzie „x” oznacza wysokość dochodu, „y” oznacza 1/10000 nadwyżki ponad kwotę wolną od podatku, a „z” oznacza 1/10000 nadwyżki ponad 14 753 EUR.

- Dochód i podatek zawsze zaokrągla się w dół do pełnych EUR.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne (dalej „składki”)

- **Austria** - w przypadku przedsiębiorstw, wydatki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne stanowią koszty operacyjne. W przypadku pozostałych podatników są odliczane od dochodu, proporcjonalnie do uzyskiwanego dochodu. Dla samozatrudnionych istnieje minimalna oraz maksymalna kwota składki.
- **Belgia** - składki są odliczane od podstawy opodatkowania. Ich wysokość jest proporcjonalna do uzyskiwanego dochodu.
- **Bulgaria** - składki są proporcjonalne do przychodu. Podstawa składki dla osób samozatrudnionych jest określana przez same osoby samozatrudnione (poprzez złożenie zeznania podatkowego w okresie od 1 stycznia do 31 stycznia bieżącego roku). Minimalna miesięczna podstawa ubezpieczenia dla freelancerów wynosi 650 BGN (333,09 EUR) na rok 2021, a maksymalna 3 000 BGN (1 537,36 EUR).
- **Chorwacja** - składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne odliczane są od dochodu w pełnej wysokości, a jeśli podatnik jest ubezpieczony inaczej - do wysokości obowiązkowych składek. Dla osób samozatrudnionych rozliczających się ryczałtem przewidziane są preferencyjne stawki składek na ubezpieczenia i wynoszą: 10% składka na ubezpieczenie społeczne oraz 7,5% składka na ubezpieczenie zdrowotne.

- **Cypr** - składki wynoszą 2,65%, są obowiązkowe i są odliczane od podstawy opodatkowania.
- **Czechy** - składki naliczane są proporcjonalnie, obowiązuje minimalna i maksymalna podstawa wymiaru składki.
- **Dania** - składka zdrowotna została zlikwidowana od 2019 r. W przeważającej mierze jej funkcję spełnia podatek.
- **Estonia** - nie istnieje odrębna składka zdrowotna.
- **Hiszpania** - opieka zdrowotna jest finansowana z podatków.
- **Holandia** - ubezpieczenie zdrowotne w Holandii jest obowiązkowe. Składka płacona jest proporcjonalnie do przychodu. Opieka zdrowotna w Holandii jest objęta dwiema ustawowymi formami ubezpieczenia: Zorgverzekeringswet (Zvw), często nazywane "ubezpieczeniem podstawowym", obejmuje powszechną opiekę medyczną. Wet langdurige zorg (Wlz) obejmuje długoterminową opiekę i pielęgnację. (Dawniej znane jako Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)). Długoterminowe leczenie jest zapewnione przez państwo. Każdy musi wykupić własne podstawowe ubezpieczenie zdrowotne (basisverzekering), z wyjątkiem osób poniżej 18 roku życia, które są automatycznie objęte składką rodziców. Kluczową cechą systemu holenderskiego jest to, że składki nie mogą być powiązane ze stanem zdrowia lub wiekiem. Ryzyko różniące się między prywatnymi towarzystwami ubezpieczeń zdrowotnych ze względu na różne rodzaje ryzyka ponoszonego przez poszczególnych ubezpieczonych jest kompensowane poprzez wyrównanie ryzyka i wspólną pulę ryzyka. Finansowanie całej krótkoterminowej opieki zdrowotnej pochodzi w 50% od pracodawcy, w 45% od osoby ubezpieczonej i w 5% od rządu. Sama składka nie stanowi odliczenia.
- **Niemcy** - składka jest od płacona proporcjonalnie od dochodu i odliczana (bez limitu) od podstawy opodatkowania (w przypadku ubezpieczenia ustawowego odlicza się całość, w przypadku ubezpieczenia prywatnego odlicza się je w takim tylko zakresie, w jakim ubezpieczenie prywatne odpowiada ustawowemu).
- **Rumunia** - składka (CASS) wynosi 10% i jest stała.
- **Słowacja** - składka jest odliczana w całości od podstawy opodatkowania. Minimalna podstawa wymiaru składek dla osoby samozatrudnionej wynosi 50% średniego miesięcznego wynagrodzenia (506,50 euro). Składki takie miesięcznie wynoszą 70,91 EUR.
- **Słowenia** - składki są naliczane proporcjonalnie do uzyskiwanego dochodu. Istnieje zarówno dolny jak i górny limit podstawy wymiaru składki.
- **Szwecja** – Są płacone ale nie są w ogóle odliczane. Przysługuje ogólne odliczenie od składek społecznych (Generell nedsättning av egenavgifter) bez rozróżnienia tytułu.

Włochy – brak jest składek (zostały zniesione z dniem 1 stycznia 1998 r.).

Zauważa się ponadto, że ustawodawstwo wspólnotowe nie zawiera jednoznacznego nakazu harmonizacji podatku dochodowego od osób fizycznych. Każde państwo ma prawo do stosowania własnej polityki podatkowej, czego przejawem jest między innymi duże zróżnicowanie pod względem ustalania podstawy opodatkowania, w tym określania źródeł przychodów, stawek podatku oraz ulg i zwolnień podatkowych.

Niewątpliwie jednak, stosowanie konkretnej ulgi, czy zwolnienia, jest wynikiem zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej danego kraju oraz realizacji celów polityki rządu.

W zakresie podatków bezpośrednich każde państwo członkowskie UE może realizować własną politykę podatkową. Kwestie regulowane projektem ustawy nie podlegają też żadnej formie harmonizacji na szczeblu UE czy umów międzynarodowych. Na ten moment Unia Europejska nie narzuca swoim członkom jednolitego systemu podatków bezpośrednich. Poszczególne państwa członkowskie mogą więc ustalać zakres opodatkowania według własnego uznania.

W wielu państwach funkcjonują systemy opodatkowania wspierające mniejsze przedsiębiorstwa, w sposób podobny do proponowanego w niniejszym projekcie.

Przykładowo, w zakresie ułatwienia dla innowacyjnych start-up'ów pozyskiwania inwestorów indywidualnych poprzez wprowadzenie dodatkowych preferencji w podatku PIT oraz funduszy *venture capital* w podatku CIT ulgi funkcjonują we Francji³, Wielkiej Brytanii⁴ i Cyprze⁵.

Zgodnie z regulacjami francuskimi szczególne warunki ulgi podatkowej na podatników CIT wiążące się z inwestowaniem w fundusze VC obowiązują w odniesieniu do inwestorów-firm, które zdecydują się utrzymać udziały w funduszu przez

³ <https://www.impots.gouv.fr/portail/international-professionnel/mesures-dattractivite-fiscale>
<https://www.businessfrance.fr/decouvrir-la-france-article-le-capital-investissement-francais-bat-de-nouveaux-records#>
<https://www.globallegalinsights.com/practice-areas/fund-finance-laws-and-regulations/france>.

⁴ <https://www.gov.uk/hmrc-internal-manuals/venture-capital-schemes-manual/vcm50010>.

⁵ <http://mof.gov.cy/en/press-office/announcements/tax-incentives-for-innovative-enterprises>
http://www.cylaw.org/nomoi/enop/ind/2002_1_118/section-sc505d4b49-dc11-2e6e-570a-cdbc308019dd.html.

ponad 5 lat. Po 2 latach od zakupu udziałów inwestor taki jest zwolniony od podatku CIT z zysków z inwestycji, o ile zdecyduje się zakupić za nie kolejne długoterminowe udziały w funduszu. W innym przypadku stawka podatku CIT dla tych zysków inwestora wynosi 15%.

Z kolei w systemie podatkowym Wielkiej Brytanii fundusze Venture Capital Trust ("VCT") i ich inwestorzy korzystają w ramach tego systemu z pewnych ulg podatkowych, wśród których można wymienić dla przykładu:

- zwolnienie VTC z podatku CIT w odniesieniu do zysków podlegających opodatkowaniu (straty dla celów związanych z zyskami podlegającymi opodatkowaniu nie podlegają opodatkowaniu),
- zwolnienie inwestorów indywidualnych z podatku dochodowego od dywidend w odniesieniu do akcji zwykłych nabytych w ramach „dozwolonego maksimum” wynoszącego 200.000 funtów,
- zwolnienie inwestorów indywidualnych z Capital Gain Tax przy zbyciu akcji zwykłych nabytych w ramach „dozwolonego maksimum” w wysokości 200.000 funtów),
- inwestorzy uzyskują „wstępną” ulgę w podatku dochodowym poprzez złożenie wniosków do własnego biura HMRC, albo w ramach deklaracji podatkowej SA, albo oddzielnie.

Na Cyprze z kolei inwestor (osoba fizyczna), który dokonuje inwestycji w finansowanie ryzyka innowacyjnego małego lub średniego przedsiębiorstwa może odliczyć koszty inwestycji od swojego podatku dochodowego, z zastrzeżeniem następujących ograniczeń:

- kwota podlegająca odliczeniu nie może przekraczać 50% dochodu podlegającego opodatkowaniu w roku podatkowym, w którym dokonano inwestycji,
- odliczenie, w zakresie nieprzyznanym z powodu powyższego ograniczenia, może zostać przeniesione i przyznane na następne 5 lat, z zastrzeżeniem powyższego ograniczenia procentowego, a kwota podlegająca odliczeniu nie może przekraczać 150 000 EUR rocznie.

Ulgą podobną do proponowanej regulacji dotyczącej możliwości odliczenia od podstawy opodatkowania kosztów produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia takiego produktu na rynek (ulga na prototypy) obowiązuje, przykładowo w systemie podatkowym Francji i jest dostępna dla małych i średnich przedsiębiorstw. Objęte są nią wydatki związane z wdrożeniem produkcji próbnej nowego produktu, które nie są uwzględniane przez podatnika w kalkulacji ulgi na działalność badawczo-rozwojową, przy czym francuski model podatkowy wprowadza definicję nowego produktu, za który uznaje się towar albo wartość niematerialną i prawną, które spełniają następujące warunki:

- nie jest jeszcze dostępny na rynku,
- różni się od istniejących lub wcześniejszych produktów wydajnością techniczną, ergonomią lub funkcjonalnością.

Propozycja w projekcie różni się od rozwiązania francuskiego tym, że adresatem ulgi są wszyscy przedsiębiorcy, którzy ponoszą omawiane wydatki. Ponadto zgodnie z regulacjami francuskimi koszty kwalifikowane są odliczane od należnego podatku dochodowego za rok, w którym zostały poniesione. Natomiast projektowana ulga wprowadza odliczenie kosztów od podstawy opodatkowania.

Zakłada się, że proponowane odliczenie powinno wywołać pożądane skutki w postaci unowocześnienia i zróżnicowania asortymentu produktów dostępnych na rynku w postaci oferowania przez przedsiębiorców nowych produktów powstałych w wyniku prowadzonych przez podatnika prac badawczo-rozwojowych.

Projektowana ulga dla przedsiębiorców w postaci prawa do zatrzymania części zaliczki płaconej od wynagrodzenia dla pracownika uznawanego za innowacyjnego (ulga na innowacyjnych pracowników), skierowana do wszystkich przedsiębiorców prowadzących działalność badawczo-rozwojową i zatrudniających osoby fizyczne spełniające warunki przewidziane w przepisach, w podobnym zakresie obowiązuje w Belgii, Francji, czy Holandii. W wymienionych krajach członkowskich funkcjonują ulgi związane z działalnością badawczo-rozwojową w odniesieniu do wynagrodzeń pracowników, którzy posiadają odpowiednie kwalifikacje (np. tytuł doktora nauk technicznych). Proponowane rozwiązanie wpisuje się zatem w tendencję promowania takiej działalności.

W projekcie przewidziane zostały również zachęty podatkowe dla podatników pragnących dokonywać ekspansji gospodarczej na rynkach zagranicznych, poprzez nabywanie udziałów (akcji) spółek kapitałowych funkcjonujących na tych rynkach (ulga konsolidacyjna). Model ulgi konsolidacyjnej w podatku dochodowym od osób prawnych zbliżony do proponowanego w niniejszym projekcie obowiązuje z powodzeniem w obcych porządkach prawnych, w szczególności zaś w Finlandii.

W projekcie przewidziano również tzw. ulgę na robotyzację. Niektóre państwa będące liderami w zakresie robotyzacji, m.in. Korea Południowa, Tajwan i Japonia, posiadają programy publiczne mające na celu pomoc producentom – w szczególności małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) – w przyjmowaniu zaawansowanych technologii. Co więcej, niektóre kraje prowadzą aktywną politykę podatkową, której celem jest zachęcanie do stosowania zaawansowanych technologii, w tym robotyki. Przykładowo w Singapurze firmy mają możliwość w pierwszym roku wliczenia w koszty

wszystkich poniesionych nakładów inwestycyjnych m.in. na komputery, roboty urządzenia do automatyzacji i urządzenia energooszczędne. Korea Południowa zapewnia ulgę podatkową na inwestycje w nowy sprzęt, podczas gdy Japonia i Słowenia zapewniają przyspieszoną amortyzację nowego sprzętu.

Inicjatywy na rzecz wsparcia robotyzacji, odnajdziemy w niektórych państwach, gdzie podobne instrumenty zostały wpisane w działania na rzecz rozwoju szeroko pojętego Przemysłu 4.0. Przykładowo. w Niemczech roboty zajmują kluczowe miejsce w inicjatywie Przemysł 4. 0, która jest wspierana przez rząd, środowisko akademickie i biznes. Niemiecki budżet w wysokości ponad 350 mln EUR jest przeznaczony na wykorzystanie robotyki, sztucznej inteligencji i Internetu rzeczy w zaawansowanej produkcji przedsiębiorstw. Podobne inicjatywy istnieją we Włoszech (Fabryka Przyszłości), we Francji (Fabryka Przyszłości, udzielanie pożyczek dla MŚP z branży robotyki oraz Robolution Capital – fundusz VC na rzecz robotyki,) czy Wielkiej Brytanii (Przemysł Przetwórczy Wysokiej Wartości; robotyka i systemy autonomiczne zidentyfikowane, jako jedne z ośmiu wielkich technologii)⁶.

Na szczególną uwagę zasługuje włoski projekt wsparcia Przemysłu 4.0 „Piano Nazionale Industria 4.0”⁷. Zgodnie z parlamentarnym opracowaniem dotyczącym tej inicjatywy, program jest realizowany przez szereg zachęt podatkowych, m.in.: ulgę na nabycie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, ulgę badawczo-rozwojowo-innowacyjną, ulgę na wykwalifikowany personel, system wsparcia dla MŚP oraz dla innowacyjnych MŚP. Początkowo Włosi zdecydowali się na wprowadzenie jedynie ulgi, tzw. „super-amortyzacji” na nowe środki trwałe przedsiębiorstw. Następnie w ramach realizacji programu „Industria 4.0” wprowadzono tzw. „hiper-amortyzację” o wyższej stawce, ale tylko na te środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, które służą realizacji ww. programu.. Włoska konstrukcja ulgi na technologiczną i cyfrową transformację przedsiębiorstw opiera się głównie na zamkniętym katalogu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które mogą zostać odliczone pod warunkami określonymi w odrębnych załącznikach (tj. Załączniku A – „Aktywa służące technologicznej i cyfrowej transformacji przedsiębiorstw zgodnie z modelem „Przemysł 4.0” i Załączniku B – „Wartości niematerialne (oprogramowanie, systemy i integracja systemu, platformy i aplikacje) związane z inwestycjami w aktywa materialne „Przemysł 4.0.”). Posiadanie przez włoskiego przedsiębiorcę środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (zgodnie z ww. załącznikami) powinno docelowo spowodować wprowadzenie innowacji w jego przedsiębiorstwie, tym samym realizować cele programu „Industria 4.0” we Włoszech.

Rozwiązania w zakresie opodatkowania zryczałtowanym podatkiem dochodowym przychodów zagranicznych dla nowych rezydentów podatkowych, podobne do proponowanych w niniejszym projekcie, funkcjonują w wielu państwach. Spośród państw członkowskich Unii Europejskiej szereg państw wprowadziło lub wprowadza szczególne rozwiązania podatkowe zachęcające do przenoszenia miejsca zamieszkania na ich terytorium. Rozwiązania takie wprowadziły m.in. Włochy i Grecja. We Włoszech przepisy przewidują możliwość opodatkowania zagranicznych dochodów nowych rezydentów podatkowych zryczałtowanym podatkiem dochodowym wynoszącym 100 000 Euro rocznie (20 000 Euro w przypadku członka rodziny). Jako warunek zastosowania preferencji przewidziano nieposiadanie włoskiej rezydencji podatkowej przez 9 z 10 poprzedzających lat podatkowych. W 2019 r. podobne rozwiązanie przyjęła również Grecja. W tym przypadku warunek nieposiadania rezydencji podatkowej w okresie poprzedzającym (7 z 8 lat) został uzupełniony o obowiązek inwestycyjny (500 000 Euro w ciągu 3 lat).

Rozwiązanie wprowadzane projektem w zakresie opodatkowania nowych rezydentów podatkowych przewiduje dobrowolność wyboru przez podatnika nowych zasad opodatkowania w stosunku do przychodów zagranicznych. Z tej formy opodatkowania będzie mógł skorzystać podatnik, który przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium Polski, w związku z czym zaczął podlegać nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu i który nie posiadał miejsca zamieszkania na terytorium Polski przez co najmniej pięć z sześciu lat podatkowych poprzedzających bezpośrednio rok podatkowy, w którym przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium Polski. Ryczałt podatnika wynosi 200 000 zł za rok podatkowy niezależnie od wysokości uzyskanych w danym roku przychodów zagranicznych. Dodatkowo podatnik będzie obowiązany do zrealizowania kwalifikowanej inwestycji na określone cele, o wartości 100 000 zł rocznie. Z ryczałtu będą mogli skorzystać również członkowie rodziny podatnika, przy czym w ich przypadku kwota podatku wynosi 100 000 zł w roku podatkowym. Podatnik będzie mógł skorzystać z preferencyjnej formy opodatkowania w ciągu dziesięciu kolejnych lat podatkowych.

W zakresie zmian wprowadzanych w ustawie o VAT należy zauważyć, że wśród państw UE można wskazać te, które wprowadziły system grup VAT, takie które nie uwzględniają tego rozwiązania oraz trzecią grupę, które pozwalają jedynie na konsolidację dokumentacyjną. Zdecydowana większość państw UE wprowadziła grupy VAT. Obecnie grupy VAT funkcjonują w 18 państwach UE. Co istotne, liczba państw wprowadzających regulację grup VAT zwiększa się. Tylko w ciągu ostatnich dwóch lat uproszczenie to zostało wprowadzone w Luksemburgu (od 31 lipca 2018 r.), na Malcie (od 1 czerwca 2018 r.) oraz we Włoszech (przepisy weszły w życie 1 stycznia 2018 r., lecz możliwość utworzenia grup VAT istnieje dopiero od 1 stycznia 2019 r.). W ostatnim czasie również Francja poinformowała, że zamierza wprowadzić grupy VAT. Cztery państwa UE zastosowały rozwiązanie pośrednie, wprowadzając tzw. grupy fragmentaryczne. Państwa te pozwalają na konsolidację dokumentacji podatkowej w ramach grupy, nie zezwalając jednak na neutralność obrotów w ramach tej grupy.

⁶ K. De Backer, T. De Stefano, C. Menon, J. Ran Suh - *Industrial robotics and the global organization of production*; OECD Science, Technology and Industry Working Papers 2018/03; s. 31; <https://dx.doi.org/10.1787/dd98ff58-en>

⁷ Piano Nazione Industria 4.0 https://www.mise.gov.it/images/stories/documenti/guida_industria_40.pdf

Do tych państw należą Francja, Hiszpania, Rumunia oraz Włochy, gdzie obok konsolidacji dokumentacyjnej funkcjonuje od niedawna system klasycznych grup VAT. Pomimo że w tych państwach niekiedy nazywa się te instytucje grupami VAT, to funkcjonujące tam regulacje w istotny sposób różnią się od grup podatkowych sensu stricto. Pomiędzy grupami VAT a grupami fragmentarycznymi wskazuje się na dwie różnice. Podmioty te nie tworzą jednego podmiotu dla celów VAT, a ponadto obroty wewnątrz grup nie są neutralne dla celów VAT. Z grupami sensu stricto łączy je możliwość składania jednej deklaracji i określone ułatwienia w płatnościach VAT. Dyrektywa 2006/112/WE, odnosząc się do powiązań koniecznych dla zaistnienia grupy, wskazuje na powiązania finansowe, ekonomiczne i organizacyjne. Najbardziej pragmatycznym kryterium jest kryterium udziałowe (w niektórych państwach, jak Niemcy czy Austria, odnoszące się do większości głosów w spółkach zależnych), które jest zróżnicowane w poszczególnych państwach. Zazwyczaj wymaga się dysponowania zwykłą większością udziałów/głosów. Wyższe wymogi stawiają m.in. Austria (75% z możliwością obniżenia do 50%), Dania (100%) czy Malta (90%). Niektóre państwa UE wprowadziły wymóg minimalnego okresu funkcjonowania grup VAT, co ma przeciwdziałać powstawaniu grup ad hoc. Należą do nich Belgia (trzy lata), Luksemburg (dwa lata), Rumunia (dwa lata – dla grup w zakresie konsolidacji dokumentacyjnej) oraz Włochy (trzy lata).

Opcję opodatkowania usług finansowych wprowadziło dotychczas 8 państw członkowskich, m.in. Austria, Belgia, Francja i Niemcy. Państwa, które przyznały podatnikom prawo wyboru opodatkowania usług finansowych na podstawie art. 137 ust. 1 lit. a dyrektywy 2006/112/WE, stosują przy tym różne modele opodatkowania. Przykładowo, wprowadzone we Francji rozwiązanie przewiduje możliwość wyboru przez podatnika opcji opodatkowania usług finansowych, przy czym dokonanie takiego wyboru oznacza konieczność opodatkowania VAT wszystkich świadczonych przez tego podatnika usług finansowych, zarówno wykonywanych na rzecz podatników, jak i podmiotów niebędących podatnikami (np. osób fizycznych). Z kolei Niemcy stosują możliwość wyboru opodatkowania usług finansowych wyłącznie w relacjach B2B, czyli usług świadczonych na rzecz podatników. Niektóre państwa, stosując opcję wyboru przez podatnika możliwości opodatkowania usług finansowych, ograniczają taki wybór do określonych rodzajów usług.

Koncepcja tworzenia szczególnego reżimu podatkowego dla spółek holdingowych funkcjonuje w wielu państwach, w bardzo różnym kształcie, zależnie od przyjętej przez dane państwo polityki podatkowej. W państwach Unii Europejskiej nie przyjęto jednolitego modelu opodatkowania holdingów – w tym zakresie funkcjonują różne koncepcje, choć pewnym wspólnym mianownikiem są zasady przewidziane w Dyrektywie Rady 2011/96/UE z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich (dalej: „Dyrektywa PS”).

Należy podkreślić, że możliwość skorzystania z preferencji jest zasadniczo uzależniona od spełnienia dodatkowych określonych wymogów, w tym zwłaszcza o charakterze antyabuzyjnym lub formalnym. Niektóre jurysdykcje przewidują również wyłączenia z preferencji dla określonych typów spółek (np. posiadających bezpośrednio lub pośrednio nieruchomości położone na terytorium danej jurysdykcji).

Na świecie stosowane są różne metody upowszechniania płatności bezgotówkowych. We Włoszech prowadzi się działania polegające na zakazaniu jednostkom administracji publicznej ograniczania akceptacji kart oraz wprowadzono obowiązek dokonywania płatności powyżej 1 tys. euro drogą elektroniczną i ulgi podatkowe dla płatności bezgotówkowych w punktach handlowo-usługowych. Podobne wymogi wprowadzono w Hiszpanii (dla płatności powyżej 2,5 tys. euro) i w Grecji (dla płatności powyżej 1,5 tys. euro). Włoscy sprzedawcy i podmioty profesjonalne od 2014 roku przyjmują płatności za pomocą kart debetowych na każdą kwotę powyżej 30 EUR. Ustawa budżetowa na 2015 r. wprowadziła obowiązek również na karty kredytowe. Ponadto we Włoszech od 1 lipca 2016 r. wszystkie parkometry muszą akceptować karty. W Bułgarii wprowadzane są przepisy zobowiązujące wszystkie instytucje budżetowe do zachęcania obywateli do korzystania z instrumentów bezgotówkowych, jako metody pierwszego wyboru oraz informowania ich o możliwości płatności kartą (np. 1% podatku należnego).

W Czechach obowiązuje prawo wprowadzające restrykcje dla sektora B2B, C2B i B2C dla transakcji gotówkowych powyżej 10 000 EUR. Płatności powyżej tego limitu mogą być dokonane tylko za pomocą transakcji bezgotówkowych. We Francji wprowadzono ograniczenie w stosowaniu płatności gotówkowych, podatki i inne płatności publiczne można płacić gotówką do limitu 300 EUR (wcześniej próg wynosił 3 000 EUR).

W Słowacji płatności podatku można dokonywać elektronicznie lub za pośrednictwem przekazu pocztowego. Płatność gotówkowa jest możliwa w przypadku drobnych opłat/podatków na rzecz samorządów (poniżej 300 EUR) lub w szczególnych sytuacjach (zajęcia majątku). W Niemczech władze muszą umożliwić płatności elektroniczne dla procedur administracyjnych realizowanych drogą elektroniczną. Korporacje taksówkarskie muszą akceptować karty płatnicze przynajmniej trzech różnych operatorów, jeśli pasażer zechce zapłacić kartą. W Holandii obowiązuje porozumienie podpisane przez banki i sprzedawców detalicznych dotyczące stymulowania płatności bezgotówkowych i redukcji płatności gotówkowych. Porozumienie zawiera zniżkę dla merchantów na transakcje bezgotówkowe, fundusz na innowacje finansowane przez banki w celu stymulacji szybkiego przetwarzania danych rozwój planów mających na celu zwiększenie efektywności zachowań płatniczych konsumentów i przedsiębiorstw. W Serbii prawo nakłada obowiązek dokonywania płatności bezgotówkowych pomiędzy przedsiębiorstwami (B2B).

W Bośni i Hercegowinie obowiązuje w poszczególnych regionach kraju prawo, które nakazuje dokonywania większości płatności bezgotówkowo. Wyjątki (gdzie możliwa jest wypłata gotówkowa) są zawarte w ustawie i obejmują np.: płatności

nieprzekraczające kwoty 200 BAM (około 100 EUR), wypłaty emerytur, wypłaty diet na wyjazdy służbowe, płatności w ramach sprzedaży hurtowej czy płatności za zakupy dóbr rolniczych.

W Grecji firmy i punkty handlowe akceptujące transakcje elektroniczne mają obowiązek informowania klientów o tym fakcie pod groźbą grzywny do 1000 EUR. Obowiązek ten wszedł w życie 1 lutego 2017 r.

Zmiany w zakresie ustawy – Ordynacja podatkowa dotyczące wprowadzenia porozumienia inwestycyjnego:

Programy mające na celu zapewnienie przestrzegania prawa podatkowego poprzez nawiązanie ścisłej i bieżącej współpracy między organami podatkowymi a podatnikami zostały z powodzeniem wprowadzone w kilkudziesięciu państwach na świecie. Głównie dotyczą one współpracy największych podatników z administracją podatkową danego kraju. Programy współdziałania („co-operative compliance”) od 2005 r. wdrożone zostały początkowo w Holandii, Irlandii i USA. Raport OECD z 2013 r. pt. *Co-operative Compliance: A Framework. From Enhanced Relationship to Co-operative Compliance* wskazał 24 państwa, w których wdrożono program. Według nowszych danych, 85% z 56 państw rozwiniętych i „rynków wschodzących”, które zostały objęte badaniem OECD Forum on Tax Administration, przyjęło specjalny model przestrzegania prawa podatkowego dla największych podatników (ang. *large business*), a 32 z nich wdrożyły lub planują wdrożyć program co-operative compliance w ścisłym sensie (OECD (2015), *Tax Administration 2015: Comparative Information on OECD and Other Advanced and Emerging Economies*, OECD Publishing, Paryż, sierpień 2015, s. 128-132).

Wdrożone w poszczególnych państwach rozwiązania programu współdziałania różnią się między sobą, co wynika z konieczności dostosowania formy i zakresu współpracy do uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz specyfiki systemu prawnego danego państwa. Niektóre kraje wdrożyły szczególne programy typu *co-operative compliance* skierowane głównie do inwestorów.

1) We Włoszech funkcjonuje tzw. uprzednie porozumienie inwestycyjne (Interpello sui nuovi investimenti), o zbliżonej konstrukcji prawnej do polskiej interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego. Wniosek o interpretację podatkową dotyczący nowych inwestycji mogą złożyć zarówno osoby prowadzące działalność gospodarczą, jak i planujące realizację znaczącej inwestycji w ramach takiej działalności, w tym wszelkiego rodzaju spółki i instytucje nie będące rezydentami. Wniosek może być złożony również przez grupy przedsiębiorstw oraz grupy przedsiębiorców (company groups or groupings of enterprises). Odpowiedź organu (Agenzia delle Entrate - Direzione Centrale Normativa - Ufficio Interpelli Nuovi Investimenti, tłum.: Włoska Agencja Skarbowa - Centralna Dyrekcja ds. Prawodawstwa Podatkowego - Urząd Regulacji Nowych Inwestycji), wyrażna lub domniemana na podstawie zasady „milczącej zgody”, jest wiążąca dla Włoskiej Agencji Skarbowej w odniesieniu do planu inwestycyjnego opisanego przez wnioskodawcę i jest ważna do czasu, gdy okoliczności prawne i faktyczne, na podstawie których została ona udzielona, nie ulegną zmianie.

2) We Francji funkcjonują 2 programy w zależności od wielkości przedsiębiorstwa:

- Indywidualne wsparcie podatkowe (Accompagnement fiscal) dla MŚP,
- Partnerstwo podatkowe (Le Partenariat Fiscal) dla dużych firm.

Zgodnie z francuskim prawem (tzw. ustawa ESSOC), administracja skarbową tego kraju wyznacza przedstawiciela, który pozostanie w kontakcie z firmą i będzie służyć opinią w sprawach podatkowych, jak również wydawać interpretacje indywidualne. Opinie wydane w ramach tego programu są prawnie wiążące i zastosowanie się do ich wskazań nie może stanowić podstawy dla przyszłych sankcji karnych, zaś ewentualne odsetki wymierzane są tylko w połowie wysokości.

3) Na Węgrzech funkcjonuje tzw. program mentoringowy, w ramach którego organ podatkowy i celny nieodpłatnie, ustnie lub pisemnie udziela nowopowstałej firmie informacji o ciąży na niej obowiązków podatkowych, o dostępności informacji pomocnych w ich wypełnianiu oraz nawiązuje kontakt osobisty (mentoring) w celu wypełniania tych obowiązków. Okres mentoringu trwa sześć miesięcy od nawiązania kontaktu. Udział w programie jest dobrowolny i bezpłatny. W ramach mentoringu organ podatkowy organizuje fora podatkowe dla start-upów, na których NAV (Krajowa Rada Podatków i Cel) wygłasza prezentacje o charakterze ogólnokrajowym. Podczas wydarzeń pracownicy organu podatkowego wyjaśniają zasady podatkowe dotyczące start-upów, zwracają uwagę na ważne informacje i terminy podatkowe. W razie potrzeby organ podatkowy wspiera również start-upy, przekazując im spersonalizowane informacje i wezwania do działania w kluczowych kwestiach podatkowych.

Zmiany w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania

Proponowane zmiany legislacyjne wynikają z krajowej praktyki stosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych, w tym:	25 mln	Bazy podatkowe Ministerstwa Finansów	Zmniejszenie obciążeń podatkowych podatników

<i>osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą</i>	2,5 mln	<i>bazy podatkowe Ministerstwa Finansów</i>	<i>poprawa rzetelności w prowadzeniu działalności</i>
Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych	0,5 mln	Bazy podatkowe Ministerstwa Finansów	Zmniejszenie obciążeń podatników m. in. poprzez wprowadzenie szeregu ulg podatkowych oraz poprawa rzetelności w prowadzeniu działalności
Osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne będące przedsiębiorcami, które dokonują wypłat należności do zagranicznego podmiotu z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w wysokości przekraczającej łącznie 2 mln zł w ciągu roku podatkowego, w tym podmioty prowadzące rachunki papierów wartościowych lub rachunki zbiorcze, będące płatnikami z tytułu należności od papierów wartościowych zapisanych na tych rachunkach	ok. 2,2 tys.	Dane własne Ministerstwa Finansów	Obowiązek właściwego rozliczenia podatku u źródła w charakterze płatnika.
Podatnicy otrzymujący wypłaty należności z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w łącznej wysokości przekraczającej 2 mln zł od jednego podmiotu krajowego w ciągu roku podatkowego	ok. 2,6 tys.	Dane własne Ministerstwa Finansów	Konieczność doręczenia dokumentów oraz informacji wymaganych do rozliczenia podatku u źródła według stawki innej niż krajowa.
Osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne będące przedsiębiorcami, które dokonują wypłat należności do zagranicznego podmiotu z tytułów wymienionych w art. 29 ust. 1 pkt 1 i art. 30a ust. 1 pkt 1-5a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w wysokości przekraczającej łącznie 2 mln zł w ciągu roku podatkowego, w tym podmioty prowadzące rachunki papierów	Poniżej 100	Dane własne Ministerstwa Finansów	Obowiązek właściwego rozliczenia podatku u źródła w charakterze płatnika.

wartościowych lub rachunki zbiorcze, będące płatnikami z tytułu należności od papierów wartościowych zapisanych na tych rachunkach.			
Podatnicy otrzymujący wypłaty należności z tytułów wymienionych w art. 29 ust. 1 pkt 1 i art. 30a ust. 1 pkt 1-5a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w łącznej wysokości przekraczającej 2 mln zł od jednego podmiotu krajowego w ciągu roku podatkowego	Poniżej 100	Dane własne Ministerstwa Finansów	Konieczność doręczenia dokumentów oraz informacji wymaganych do rozliczenia podatku u źródła według stawki innej niż krajowa.
Podmioty w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zawierające transakcje z podmiotami z nimi powiązanymi	Ok. 20 tys. podmiotów krajowych, posiadających zagranicznych udziałowców, w tym co najmniej jednego, którego udział w o udziale w kapitale wynosi w wysokości co najmniej 25%	Baza danych TP Catalyst – opracowana przez firmę Bureau van Dijk	Pozytywne - zmniejszenie obciążeń podatników, zmniejszenie wątpliwości interpretacyjnych, zwiększenie konkurencyjności podmiotów wywiązujących się ze zobowiązań podatkowych
Potencjalni inwestorzy polscy i zagraniczni	ok. 3,7 tys. dużych przedsiębiorstw, ok. 15,2 tys. średnich przedsiębiorstw, w tym ok. 4,6 tys. średnich i dużych podmiotów z kapitałem zagranicznym, 52,7 tys. małych przedsiębiorstw	PARP, Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce (2020 r.) GUS, Podmioty z kapitałem zagranicznym (2019 r.)	W zakresie porozumienia inwestycyjnego – pozytywny wpływ wynikający z zagwarantowania inwestorowi pewność co do wykładni przepisów prawa podatkowego w zakresie skutków podatkowych inwestycji
Banki	61 banków komercyjnych, 558 banków spółdzielczych	KNF, NBP	Konieczność zapewnienia obsługi zwiększonego wolumenu transakcji bezgotówkowych
Spółdzielcze kasy oszczędnościowo – kredytowe	39	KNF	Konieczność zapewnienia obsługi zwiększonego wolumenu transakcji bezgotówkowych
Osoby aktywne zawodowo, emeryci i renciści	Ok. 26 mln	GUS, Aktywność ekonomiczna ludności Polski	Zwiększenie dostępności sieci akceptacji bezgotówkowych instrumentów płatniczych
Żołnierze	581	średniomiesięczny stan żołnierzy w 2019 roku (dane MON)	Proponowane rozwiązanie uporządkuje istniejący stan prawny, w konsekwencji ujednolicienie orzecznictwa, a także przyniesie oszczędności dla budżetu państwa poprzez zaprzestanie przez urzędy

			skarbowe zwrotów pobranego podatku żołnierzom.
Administracja skarbowa	1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej 2. izby administracji skarbowej (16) 3. urzędy skarbowe (400), w tym wyspecjalizowane urzędy skarbowe 4. urzędy celno-skarbowe (16, wraz z delegaturami – 45 i oddziałami celnymi - 144) 5. Krajowa Informacja Skarbowa (1, wraz z 5 delegaturami)	Dane KAS MFFiPR https://www.gov.pl/web/kas/struktura-kas https://www.kis.gov.pl/organizacja/kierownictwo	Zmiany dostosowawcze związane z wdrożeniem rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy. W zakresie zmian dot. modernizacji WHT neutralne - obowiązki organów skarbowych nie ulegną zmianie W zakresie porozumienia inwestycyjnego wzrost liczby zadań w poszczególnych jednostkach organizacyjnych KAS w związku z porozumieniem inwestycyjnym. Dla pozostałych jednostek nastąpi zmniejszenie liczby zadań w związku ze zmniejszeniem liczby sporów na linii podatnik – organ podatkowy. Zmiany w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania: możliwość wszczęcia postępowania podatkowego w każdym czasie, niezależnie od treści art. 165b § 1-3 Ordynacji podatkowej, jeżeli organ podatkowy uzna, nawet samodzielnie, że w sprawie istnieje uzasadnione przypuszczenie możliwości wydania decyzji z zastosowaniem klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania lub środków ograniczających umowne korzyści. Badanie wywiązywania się podatników z obowiązków: ewidencjonowania sprzedaży, wydruku i wydawania paragonów fiskalnych oraz rzetelności i prawidłowości ich wystawiania (US) Badanie wywiązywania się podatników z obowiązku ewidencjonowania sprzedaży, wydruku i wydawania paragonów fiskalnych oraz rzetelności i prawidłowości ich wystawiania (UCS)
Podatnicy podatku od towarów i usług	Proponowane rozwiązania będą dotyczyć głównie podatników VAT czynnych będących osobami prawnymi,	Hurtownia SPR wg stanu 21.08.2020	Dostosowanie się podatników do nowych rozwiązań w zakresie grup VAT i wprowadzenia opcji opodatkowania usług finansowych.

	tj.: ok. 409 525 podatników (stan na koniec I półrocza 2020 r.). Proponowane rozwiązania będą pośrednio dotyczyć wszystkich podatników podatku od towarów i usług obowiązanych do składania deklaracji dla podatku od towarów i usług. Wg stanu na 17 marca 2021 r. liczba podatników VAT czynnych na koniec 2020 r. wyniosła 1 733 178 podatników, w szczególności: według stanu na 10 maja 2021 r., podatników realizujących sprzedaż detaliczną ewidencjonowaną wyłącznie przy użyciu kas rejestrujących online, w tym kas wirtualnych – 232 005 podatników, przewiduje się, że liczba podatników stosujących kasy online będzie wzrastać.	Dane własne (hurtownia SPR wg stanu na 17.03.2021 r., CEKR2 wg stanu nadzień 10.05.2021 r.).	Wprowadzenie preferencji w postaci skróconego terminu zwrotu VAT 15-dniowego dla podatników bezgotówkowych.
Jednostki Samorządu Terytorialnego	2807	Strona Internetowa MSWiA (stan na 1.01.2020r.)	W ujęciu krótkoterminowym możliwe jest zmniejszenie dochodów JST z podatku PIT i CIT, w perspektywie długoterminowej rozwiązanie prawdopodobnie przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności, wzrostu gospodarczego, a co za tym idzie również wpływów z podatków w regionach
Producenci robotów i integratorzy systemów robotycznych	Ok. 200	Rozpoznanie rynku przez MR	Pozytywne – zwiększenie wolumenu sprzedaży
ZUS	1		Dostosowanie systemu informatycznego do obsługi poboru składki na ubezpieczenie zdrowotne w nowej formule.
Ministerstwo Finansów	1		Poprawa relacji z płatnikami i podatnikami poprzez tworzenie bardziej przyjaznych regulacji

			W zakresie porozumienia inwestycyjnego – zwiększenie liczby zadań w związku z wprowadzeniem nowych postępowań
Wojewódzkie sądy administracyjne, Naczelny Sąd Administracyjny	wojewódzkie sądy administracyjne - 16, Naczelny Sąd Administracyjny - 1	http://www.nsa.gov.pl	W zakresie porozumienia inwestycyjnego – zmniejszenie liczby zadań w związku ze zmniejszeniem liczby sporów na linii podatnik-organ podatkowy
Osoby zatrudnione w KAS oraz funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej	ponad 10 tys. funkcjonariuszy SCS	Dane KAS	Bezpośrednie. Nowe uprawnienie.
Organy KAS	Szef Krajowej Administracji Skarbowej 16 dyrektorów izb administracji skarbowej 16 naczelników urzędów celno-skarbowych z podległymi oddziałami celnymi 400 naczelników urzędów skarbowych	Dane KAS	Bezpośrednie. Stosowanie instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości.
Podmioty mające zaległości dochodzone przez naczelnika urzędu skarbowego			Możliwość zastosowania tymczasowego zajęcia ruchomości będącej własnością zobowiązanego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zaproponowane rozwiązania realizują rządowy program „Polskiego Ładu” w zakresie rozwiązań podatkowych, który został zapowiedziany 15 maja br. przez przedstawicieli Rządu RP, a którego celem jest stworzenie – oczekiwanego przez większość społeczeństwa – sprawiedliwego systemu podatkowego.

W odniesieniu do klina podatkowego zmiany zostały omówione z przedstawicielami środowiska akademickiego oraz analityków i komentatorów ekonomicznych, którzy biorą aktywny udział w debacie publicznej m.in. MFW, Instytut Badań Strukturalnych, Cenea, Pracodawcy RP, The London School of Economics, Towarzystwo Ekonomistów Polskich, Polityka Insight, Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych, Klub Jagielloński, Fundacja Instrat, Ernst & Young, Bank Gospodarstwa Krajowego.

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii przeprowadziło prekonsultacje dotyczące definicji robota przemysłowego z producentami i integratorami robotów działającymi w Polsce (22 maja 2020 r.). Kolejną rundę takich prekonsultacji przeprowadziła Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości (4 czerwca 2020 r.).

W zakresie wprowadzenia grup VAT Ministerstwo Finansów przeprowadziło prekonsultacje przedstawiając propozycje i kierunki zmian. Prekonsultacje odbyły się w dniach od 31 maja 2021 r. do 7 czerwca 2021 r.

W pozostałym zakresie projektu nie były prowadzone konsultacje poprzedzające jego przygotowanie tzw. pre-konsultacje publiczne.

W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy zostanie przekazany do następujących podmiotów:

1. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
2. Business Centre Club
3. Konfederacji „Lewiatan”
4. Związku Przedsiębiorców i Pracodawców
5. Związku Banków Polskich

6. Krajowej Izby Radców Prawnych
7. Polskiej Izby Biegłych Rewidentów
8. Krajowej Rady Doradców Podatkowych
9. Stowarzyszenia Księgowych w Polsce
10. Związku Rzemiosła Polskiego
11. Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych (OPZZ)
12. Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”
13. Krajowej Spółdzielczej Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa
14. Forum Związków Zawodowych
15. Związku Przedsiębiorców i Pracodawców
16. Stowarzyszenia Centrum Cen Transferowych
17. Krajowej Izby Gospodarczej
18. Polskiej Rady Biznesu
19. Krajowego Związku Banków Spółdzielczych
20. Związku Polskiego Leasingu
21. Fundacji Małych i Średnich Przedsiębiorstw

W celu zaopiniowania projektowana ustawa zostanie przekazana do:

1. Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego
2. Głównego Urzędu Statystycznego
3. Narodowego Banku Polskiego
4. Sądu Najwyższego
5. Komisji Nadzoru Finansowego
6. Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2018 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0 2021	1 2022	2 2023	3 2024	4 2025	5 2026	6 2027	7 2028	8 2029	9 2030	10 2031	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	25	-8429	-9575	-9899	-9143	-8048	-7532	-6704	-6227	-5798	-5413	-76743
budżet państwa	25	-7135	-7424	-7676	-7105	-6224	-5787	-5130	-4722	-4344	-3998	-59520
JST	0	-13698	-13688	-13839	-13585	-13297	-13141	-12906	-12786	-12695	-12628	-132264
NFZ	0	12404	11537	11616	11547	11473	11397	11333	11281	11241	11213	115041
Wydatki ogółem	11	99	67	29	27	28	38	38	38	39	39	453
budżet państwa w tym:	11	99	67	29	27	28	38	38	38	39	39	453
<i>dostosowanie systemów IT resortu finansów</i>	8,56	37,51	62,79	24,47	22,57	22,88	33,44	33,51	33,58	33,65	33,72	346,68
<i>porozumienie inwestycyjne</i>	2,17	2,76	2,52	2,53	2,66	2,77	2,92	2,93	3,01	3,1	2,99	30,36
<i>dostosowanie systemów IT ZUS</i>	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00
<i>zajęcie ruchomości</i>	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	1,65
<i>nabycie sprawdzające</i>	0,00	8,50	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70	23,80
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	14	-8528	-9642	-9928	-9170	-8076	-7570	-6742	-6265	-5837	-5452	-77196
budżet państwa	14	-7234	-7491	-7705	-7132	-6252	-5825	-5168	-4760	-4383	-4037	-59973
JST	0	-13698	-13688	-13839	-13585	-13297	-13141	-12906	-12786	-12695	-12628	-132264
NFZ	0	12404	11537	11616	11547	11473	11397	11333	11281	11241	11213	115041

Źródła finansowania	Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązania wpłyną na dochody sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego i Narodowy Fundusz Zdrowia.
	Celem projektowanych rozwiązań jest m. in. stworzenie sprawiedliwego systemu podatkowego w Polsce oraz zwiększenie finansowania służby zdrowia, a także stworzenie regulacji sprzyjających podmiotom gospodarczym inwestującym w rozwój, co powinno stanowić impuls dla rozwoju przedsiębiorczości w regionach. W dłuższym okresie wpłynie to na zrekompensowanie obniżenia dochodów podatkowych z

uwagi na projektowane regulacje i pozytywnie przełoży się na funkcjonowanie sektora finansów publicznych w tym jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowana ustawa przewiduje także szereg rozwiązań mających na celu uszczelnienie systemu podatkowego, co przełoży się na wzrost dochodów zarówno budżetu państwa jak i jednostek samorządu terytorialnego.

Dodatkowo w celu zniwelowania ubytku dochodów jednostek samorządu terytorialnego, planowane jest wprowadzenie nowej subwencji dla samorządów na cele inwestycyjne.

Wskazane w tabeli wydatki związane są z:

- przystosowaniem infrastruktury informatycznej do wdrożenia rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy (w tym: zakup sprzętu informatycznego, niezbędnych licencji, usług informatycznych, a w tym usług programistycznych, usług wsparcia w okresie utrzymania, itp.),
- implementacją przewidzianych w projekcie rozwiązań w zakresie porozumienia inwestycyjnego (szersze informacje poniżej),
- dostosowanie przez ZUS infrastruktury informatycznej do obsługi zmian związanych ze składkami na ubezpieczenie zdrowotne,
- wprowadzeniem instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości,
- wprowadzeniem instytucji nabycie sprawdzającego.

Wydatki wynikające z implementacji rozwiązań w ustawie KAS (tymczasowe zajęcie ruchomości, nabycie sprawdzające) finansowane będą z części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych. W związku z powyższym Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej zwiększy wydatki w ustawie budżetowej w części 19 w przedmiotowym zakresie.

W zakresie porozumienia inwestycyjnego:

Projektowane rozwiązania będą miały wpływ na dochody i wydatki sektora finansów publicznych

Wydatki wynikające z implementacji przewidzianych w projekcie rozwiązań sfinansowane zostaną ze środków części 19 budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych. W związku z powyższym konieczne będzie zwiększenie ww. części budżetu państwa o wskazane w tabeli kwoty.

Przy czym wydatki związane z utworzeniem nowego wydziału i obsługą inwestora w strukturze KAS (poniesione w roku 2021), kosztami IT (2021) oraz szkoleniami (2023) zostaną sfinansowane ze środków budżetowych pozostających aktualnie w dyspozycji Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej (część 83 poz. 44), bez konieczności ubiegania się o dodatkowe środki ponad limit dysponenta zarówno w pierwszym roku wejścia w życie ustawy jak i latach kolejnych.

Oprócz wydatków związanych z realizacją projektu w tabeli przedstawiono szacunki dotyczące prognozowanych dochodów z tytułu opłat za wniosek oraz zawarcie i zmianę porozumienia.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Źródła danych i przyjęte do obliczeń założenia

1) klin podatkowy

W celu oszacowania skutku proponowanych rozwiązań dla sektora finansów publicznych (SFP) w 2022 r. i w 2023 r. wykorzystano model mikrosymulacyjny MF na podstawie połączonej bazy danych PIT-ZUS z 2018 r.

Skutki dla sektorów finansów publicznych reformy klina podatkowo-składkowego

rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	ŁĄCZNIE
	[mld zł]											
Dochody ogółem	0	-13,81	-13,91	-13,18	-12,51	-11,92	-11,39	-10,92	-10,49	-10,11	-9,78	-118,02
BP	0	-10,78	-10,22	-9,71	-9,18	-8,69	-8,24	-7,83	-7,45	-7,10	-6,78	-85,96
JST	0	-15,37	-15,10	-14,89	-14,66	-14,47	-14,30	-14,16	-14,05	-13,97	-13,91	-144,89
NFZ	0	12,34	11,41	11,43	11,32	11,24	11,15	11,07	11,01	10,95	10,91	112,83

Przychody oraz koszty uzyskania przychodu podatników opodatkowanych przy zastosowaniu skali podatkowej oraz podatników prowadzących działalność gospodarczą opodatkowaną według 19% stawki, a także składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne zostały skorygowane z

uwzględnieniem prognozowanej dynamiki wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej zgodnie z wytycznymi makroekonomicznymi prognozowanej dynamiki wzrostu minimalnego wynagrodzenia oraz prognozowanej waloryzacji emerytur pomiędzy 2018 r. i 2023 r. Prognozę przychodów wykazywanych w zeznaniu podatkowym PIT-28 wykonano z wykorzystaniem dynamiki wzrostu średniego przychodu wynikającego z zeznań podatkowych PIT-28 złożonych za lata 2017-2019. Podatek opłacany w formie karty podatkowej w wariantcie bazowym waloryzowano nominalną dynamiką wzrostu PKB.

Wykonano dodatkowe doszacowanie skutku dla SFP, które uwzględnia korektę o wzrost liczby emerytów i tzw. „13-stą emeryturę”. Uwzględniono szacunkowy skutek wynikający z rezygnacji z podatku liniowego i powrót na opodatkowanie według skali podatkowej podatników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą ze względu na wzrost progu opłacalności, powyżej którego korzystniejsze jest rozliczanie się korzystając z liniowej 19% stawki podatku PIT. Uwzględniono również efekt fiskalny przejść między opodatkowaniem na zasadach ogólnych (skala podatkowa, 19% stawka podatku) a ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz zmniejszenie deklarowanych dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej osób o wysokich dochodach pod wpływem wzrostu krańcowej stopy podatkowo-składkowej.

W kolejnych latach szacuje się zmniejszenie skutku dla sektora finansów publicznych ze względu na to, że kwota wolna od podatku, próg podatkowy oraz parametry ulgi dla klasy średniej pozostają na niezmiennym poziomie, przy jednoczesnym wzroście nominalnych dochodów. Dla kolejnych lat efekt ten oszacowano jako iloraz skutku w cenach bieżących obliczonego dla 2023 r. i 2022 r.

W symulacjach skutku fiskalnego uwzględniono również efekt fiskalny przejść między opodatkowaniem na zasadach ogólnych (skala podatkowa, 19% stawka podatku) a ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz zmniejszenie deklarowanych dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej osób o wysokich dochodach pod wpływem wzrostu krańcowej stopy podatkowo-składkowej. W szczególności, przejście na ww. ryczałt powoduje istotną zmianę struktury dochodów między bp a j.s.t. z PIT.

2) zmiany w zakresie preferencji podatkowych

- zmiany w opodatkowaniu ryczałtem dochodów spółek kapitałowych – szacowany skutek w pierwszym roku -0,1 mld zł

W celu oszacowania skutków finansowych tego rozwiązania przyjęto dane o liczbie podmiotów - potencjalnej grupy podatników, których dotyczy projektowane rozwiązanie (publikacje Głównego Urzędu Statystycznego). Uwzględniono również dane podatkowe dotyczące podatników wykazujących podatek dochodowy. W tym celu wykorzystano jako podstawę dane podatkowe dotyczące podmiotów podlegających, w obecnym stanie prawnym, opodatkowaniu podatkiem CIT.

- umożliwienie wspólnego opodatkowania dochodów małżonków, w przypadku gdy małżonek, zawiesił prowadzenie działalności gospodarczej podlegającej opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym oraz 19% stawką PIT - szacowany skutek -0,02 mld zł

Skutek oszacowano z uwzględnieniem podatników, którzy za 2018 r. złożyli tzw. „zerowe” zeznania podatkowe: PIT-28 i PIT-36L, tj. potencjalna grupa podatników, do których dedykowane jest rozwiązanie (95 tys. podatników).

- umożliwienie wspólnego rozliczenia dochodów małżonków, którzy zawarli związek małżeński w trakcie roku podatkowego, którego dotyczy rozliczenie - szacowany skutek -0,15 mld zł

W celu oszacowania tego rozwiązania analizie poddano dane prezentowane przez Główny Urząd Statystyczny dotyczące liczby małżeństw zawartych w 2018 r. (192 tys. małżeństw).

Dodatkowo wykorzystano przeciętną korzyść ze wspólnego rozliczania po reformie klina oszacowaną za pomocą modelu mikrosymulacyjnego.

- zwolnienie z podatku PIT dochodów osiągniętych z tytułu nagród, o których mowa w ustawie o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt – szacowany skutek -0,1 mln zł
- zwolnienie z podatku PIT stypendiów i innych środków finansowych otrzymanych w konkursach na stypendia doktorskie organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki lub na podstawie regulaminów przyjętych przez Radę Narodowego Centrum Nauki – szacowany skutek -0,02 mld zł

Skutek finansowy ustalono na podstawie danych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zgodnie z tymi danymi w 2020 r. (stan na 19 listopada 2020 r.) Narodowe Centrum Nauki realizowało 10 tysięcy umów w ramach projektów naukowych. Wartość stypendiów wypłaconych w ramach tych umów wyniosła 116 mln zł dla 4 604 stypendystów.

- umożliwienie odliczenia od podstawy opodatkowania kosztów uzyskania przychodów poniesionych na zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów (ulga pro wzrostowa) – szacowany skutek -0,5 mld zł (w kolejnych latach -0,9 mld zł)

Skutek finansowy oszacowano przy założeniu, że w pierwszym roku obowiązywania rozwiązania z ulgi skorzysta około 5 tys. przedsiębiorstw.

- wprowadzenie ulgi wspierającej koszty produkcji próbnej nowego produktu lub wprowadzenia na rynek nowego produktu (ulga na prototypy) – szacowany skutek -0,07 mld zł

Analizie poddano dane w zakresie dokonanych odliczeń od podstawy opodatkowania kosztów na działalność badawczo-rozwojową w pierwszym roku jej obowiązywania, tj. w rozliczeniu za 2016 r. Wsparcie to było zróżnicowane ze względu na wielkość przedsiębiorstw i wynosiło:

- o MŚP: 30% kosztów kwalifikowanych z tytułu wynagrodzeń oraz 20% pozostałych kosztów kwalifikowanych
- o pozostali podatnicy: 30% kosztów kwalifikowanych z tytułu wynagrodzeń oraz 10% pozostałych kosztów kwalifikowanych.

W 2016 r. z ulgi B+R skorzystało 528 podatników. Kwota odliczenia wyniosła łącznie 206 mln zł, przeciętne odliczenie wyniosło 390 tys. zł.

W celu oszacowania skutków finansowych ulgi na prototypy przyjęto, że poziom jej wykorzystania będzie podobny do ulgi B+R w pierwszym okresie jej funkcjonowania.

- wprowadzenie zmian w przepisach o IP Box umożliwiających symultaniczne stosowanie ulgi na działalność badawczo-rozwojową oraz preferencji IP Box - szacowany skutek -0,04 mld zł

Podstawą oszacowania skutków finansowych tego rozwiązania były dane w zakresie podatników, którzy w rozliczeniu za 2019 r. wykazali podatek z tytułu praw własności intelektualnej.

- wprowadzenie ulgi dla przedsiębiorców w postaci prawa do zatrzymania części zaliczki płaconej od wynagrodzenia (ulga na innowacyjnych pracowników) - szacowany skutek -0,1 mld zł

Do oszacowania skutków finansowych tego rozwiązania posłużyły dane w zakresie odliczenia przez podatników podatków dochodowych od podstawy opodatkowania kosztów kwalifikowanych poniesionych na działalność badawczo-rozwojową.

- modyfikacja ulgi na działalność badawczo-rozwojową - szacowany skutek -0,3 mld zł

Skutek finansowy oszacowano na podstawie składanych przez podatników podatku PIT i CIT Informacji o odliczeniu od podstawy obliczenia podatku kosztów uzyskania przychodów na działalność badawczo-rozwojową za 2018 r., w tym posiadających status centrum badawczo-rozwojowego.

- zmiany dotyczące złagodzenia warunków tworzenia i funkcjonowania podatkowych grup kapitałowych.

Proponowane rozwiązanie powinno przyczynić się do wzrostu zainteresowania tą instytucją podatkową.

- umożliwienie odliczenia kosztów Pierwszej Oferty Publicznej (POP) - szacowany skutek -0,05 mld zł

Skutek finansowy oszacowano na podstawie danych dotyczących kosztów związanych z "wejściem" spółek na giełdę, w tym dotyczące przygotowania i przeprowadzenia oferty, sporządzenia prospektu emisyjnego, z uwzględnieniem kosztów doradztwa.

- wprowadzenie atrakcyjnych zasad opodatkowania przychodów zagranicznych osiągniętych przez podatników, którzy przeniosą miejsce zamieszkania dla celów podatkowych (rezydencję podatkową) na terytorium Polski - szacowany skutek +0,02 mld zł

Wprowadzenie tego rozwiązania wpłynie na poszerzenie bazy podatkowej, a tym samym podatek odprowadzany bezpośrednio przez HNWI od przychodów zagranicznych.

Wartość tego podatku będzie jednak uzależniona od stopnia zainteresowania podmiotów zagranicznych (HNW) przeniesieniem miejsca zamieszkania (rezydencji podatkowej) na terytorium Polski.

- wprowadzenie ulgi w podatku dochodowym dla podatników osiedlających się w Polsce

W celu oszacowania skutku ulgi na powrót dla sektora finansów publicznych (SFP) w 2022 r. i kolejnych latach wykorzystano dane GUS dotyczące migracji na okres powyżej 12 miesięcy („Sytuacja demograficzna Polski do roku 2019. Migracje zagraniczne ludności”), wykształcenia migrantów (NBP, „Polacy pracujący za granicą w 2018 r.”) oraz przeciętnego wynagrodzenie brutto wg wykształcenia (GUS, „Struktura wynagrodzeń według zawodów w październiku 2018 roku”).

Przyjęto, że spośród ok. 214 tys. imigrantów na okres co najmniej 12 miesięcy w 2018 r. ok. 56% stanowią osoby w wieku produkcyjnym, z czego 2/3 skorzysta z ulgi ze względu na kryteria do spełnienia. Następnie obliczono w podziale na wykształcenie obciążenie składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz należny podatek dochodowy przy założeniu zatrudnienia na umowę o pracę. Scenariusz bazowy uwzględnia reformę klina z Polskiego Ładu. Wynagrodzenia dla kolejnych lat waloryzowano nominalnym wzrostem przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej zgodnie ze wskaźnikami makroekonomicznymi.

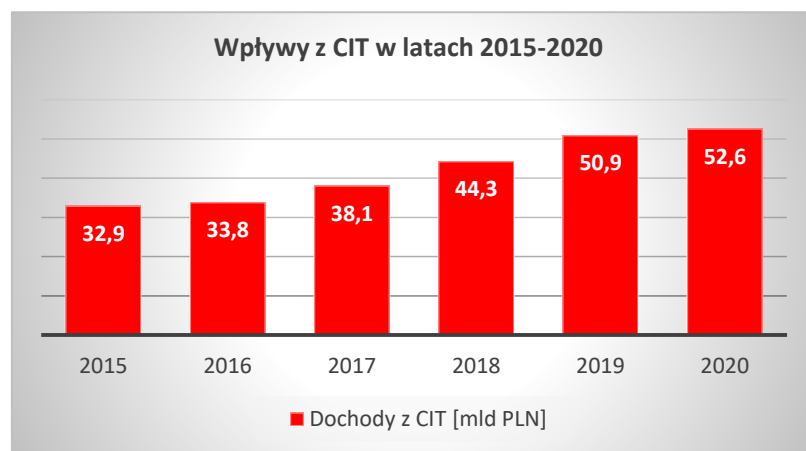
Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Łącznie
	w mln zł											
Dochody ogółem	0	167	235	297	326	297	313	329	347	365	382	3 059
BP	0	50	52	55	51	31	33	35	36	38	40	422
JST	0	50	52	56	52	31	33	35	37	39	40	424
NFZ	0	68	131	185	224	235	247	260	274	288	302	2 213

- Program Społecznego Powrotu Kapitału (repatriacja kapitału) - szacowany skutek + 0,65 mld zł
Wzrost dochodów podatkowych, będzie uzależniony od stopnia zainteresowania podatników oraz płatników deklarujących przystąpienie do programu repatriacji kapitału (przystąpienie do tego programu jest dobrowolne).

Skutek finansowy oszacowano opierając się na doświadczeniach Portugalii, która w przeszłości wprowadzała programy repatriacji kapitału. Przewiduję się, że realizacja dochodów podatkowych nastąpi sukcesywnie w miarę składania wniosków. Uwzględniając określony przez ustawodawcę termin dla złożenia wniosku, przyjęto że realizacja przepisów tej ustawy będzie miała miejsce głównie w 2023 r.

3) uszczelnienie systemu podatku dochodowego

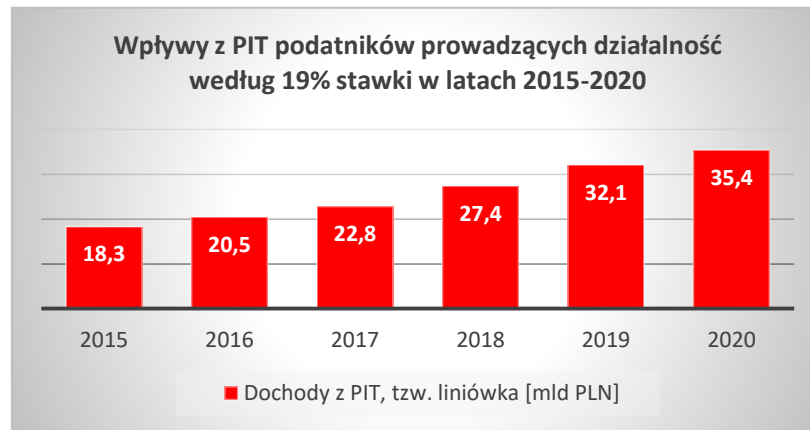
Wpływy z CIT w latach 2015 – 2020 kształtowały się na poziomie:

Wpływy te wzrastały odpowiednio o 2,7% - 2016/2015, 12,7% - 2017/2016, 16,3% - 2018/2017, 14,9% - 2019/2018 i 3,3% - 2020/2019, mimo trudnej sytuacji gospodarczej w 2020 r.

Na wzrost wpływów z CIT miały prowadzone działania związane z uszczelnieniem systemu podatkowego. Intensyfikacja działań legislacyjnych nad uszczelnieniem systemu podatku CIT nastąpiła po roku 2016.

Obserwowana jest również duża dynamika wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (działalność gospodarcza opodatkowana 19% stawką podatku)

Wpływy te wzrastały odpowiednio o 12,0% - 2016/2015, 11,2% - 2017/2016, 20,2% - 2018/2017, 17,2% - 2019/2018 i 10,3% - 2020/2019.

Korzystając z dotychczasowych doświadczeń, mając jednocześnie na uwadze tożsamość projektowanych rozwiązań oraz grupy, do których rozwiązania te są dedykowane zakłada się osiągnięcie dodatkowych dochodów podatkowych.

Oszacowane wielkości będą wynikiem projektowanych rozwiązań dotyczących w szczególności:

- w podatku dochodowym od osób prawnych, w tym z tytułu rozwiązań w obszarze: ograniczenia transferów dochodów oraz ograniczenia zawyżania kosztów uzyskania przychodów poprzez: (1) zniesienie neutralności podatkowej transakcji restrukturyzacyjnych w przypadku, gdy podatnik przeszacowuje w wyniku transakcji wartość podatkową aktywów i opodatkowanie w ten sposób ujawnionych „cichych rezerw”, (2) opodatkowanie transgranicznego transferu aktywów również w przypadku takich zdarzeń jak aport czy połączenie, (3) ograniczenie zjawiska rejestrowania przez polskich rezydentów podmiotów gospodarczych na terytorium innego państwa, które nie prowadzą tam rzeczywistych operacji gospodarczych, wyeliminować możliwość uzyskania korzyści podatkowej poprzez schematy podatkowe, których celem jest transfer dochodów do jurysdykcji o znikomej efektywnej stawce opodatkowania,
- w podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie: (1) ograniczenia zjawiska przesuwania prywatnego majątku do działalności gospodarczej (2) wyłączenia z kosztów podatkowych odpisów amortyzacyjnych od budynków i lokali mieszkalnych (3) poszerzenia katalogu składników wykorzystywanych w prowadzonej działalności, których odpłatne zbycie, po wycofaniu ich z działalności, jest kwalifikowane w podatku dochodowym do przychodu z działalności (4) przypisania pracodawcy przychodu w związku z nielegalnym zatrudnianiem pracownika lub niewykazaniem w prawidłowej wysokości przychodów ze stosunku pracy (5) doprecyzowania kryterium zarządu na terytorium Polski w odniesieniu do podatników nieposiadających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

4) wprowadzenie jednolitych zasad opodatkowania przychodów z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, zawieranych poza działalnością gospodarczą poprzez objęcie przychodów osiągniętych z tego tytułu wyłącznie opodatkowaniem w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych

Skutek finansowy tego rozwiązania ustalono na podstawie danych z rozliczenia podatników podatku dochodowego od osób fizycznych opodatkowujących dochody przy zastosowaniu skali podatkowej w zakresie najmu

5) powszechna akceptacja kart kredytowych

Proponowane w ustawie rozwiązania mogą przyczynić się do ograniczenia szarej strefy, a tym samym rozszerzenia bazy podatkowej i wzrostu dochodów podatkowych sektora finansów publicznych. Płatność gotówkowa jest bowiem czynnikiem sprzyjającym niezarejestrowaniu transakcji handlowych. Projekt przewiduje wprowadzenie zachęt oraz innych mechanizmów promujących płatności elektroniczne, które wpłyną na ograniczenie możliwości ukrywania transakcji, co tym samym przełoży się na ograniczenie szarej strefy - szacowany skutek jest w

przedziale 0,73 mld zł – 1,46 mld zł. W tabeli 6 zastosowano podejście ostrożne i uwzględniono niższą granicę przedziału.

Dodatkowo planowane jest wprowadzenie ulgi dotyczącej odliczenia wydatków na nabycie terminali oraz wydatków związanych z obsługą transakcji płatniczych

6) wpływ na dochody sektora finansów publicznych rozwiązań w zakresie VAT:

Grupy VAT i opcja opodatkowania usług finansowych:

Z uwagi, że projektowane zmiany mają charakter fakultatywny trudno jest ocenić jednoznaczny wpływ proponowanych rozwiązań na dochody budżetu państwa z tytułu podatku od towarów i usług, zwłaszcza w zakresie proponowanej opcji opodatkowania usług finansowych. Jedynie zmiany w zakresie konsolidacji podatników VAT w grupy podatkowe mogą spowodować zmniejszenie dochodów budżetu państwa w skali roku o ok. 350 mln zł, zakładając, że grupę VAT utworzą wszystkie podmioty obecnie wchodzące w skład podatków grup kapitałowych na gruncie CIT (PGK CIT). Powyższe zostało oszacowane na podstawie danych fiskalnych za rok 2019 przy założeniu że dotyczy sytuacji gdy Grupy VAT utworzą podmioty tworzące obecnie PGK. W pozostałym zakresie oszacowanie jest niemożliwe z uwagi na brak grupy referencyjnej. Należy mieć na względzie szerszy katalog podmiotów, które mogą stworzyć grupy VAT względem PGK oraz fakultatywność tego rozwiązania.

W związku z wprowadzaną do ustawy o VAT instytucją grup VAT powstała konieczność dodania przepisu wyłączającego z opodatkowania PCC czynności dokonywane między podmiotami należącymi do podatkowej grupy kapitałowej (mającej status podatnika VAT), z wyjątkiem czynności obecnie opodatkowanych PCC. Zmiana ma na celu zachowanie dotychczasowego stanu w zakresie PCC w związku z czym jest neutralna w kontekście dochodów gmin (zachowane status quo).

Z kolei proponowane dodanie art. 43 ust. 22 ustawy o VAT (opcja opodatkowania usług finansowych) nie powinno mieć wpływu na zmniejszenie wpływów budżetowych gmin z tytułu PCC od umów sprzedaży i zamiany akcji oraz udziałów w spółkach. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z orzecznictwem TSUE (np. wyrok w sprawie C-77/01 EDM) czynności polegające na sprzedaży lub zamianie akcji lub udziałów w spółkach zasadniczo nie podlegają opodatkowaniu VAT (są wyłączone z VAT). Wprowadzenie możliwości rezygnacji ze zwolnienia w przypadku świadczenia usług finansowych nie wprowadzi w tym zakresie żadnych zmian. Czynności te nadal będą pozostawały co do zasady poza VAT, co nie powinno skutkować wpływem na opodatkowanie PCC (dochody gmin z tytułu PCC).

Szybki zwrot VAT dla tzw. podatników bezgotówkowych:

► po stronie dochodów sektora finansów publicznych – może wystąpić obniżenie dochodów budżetu państwa z tytułu podatku od towarów i usług w roku wprowadzenia zmiany w zakresie skrócenia terminu zwrotu podatku od towarów i usług do 15 dni. Dokładne oszacowanie skali skutków finansowych tej zmiany jest trudne, gdyż m.in. brak jest danych nt. płatności bezgotówkowych oraz danych nt. sprzedaży ewidencjonowanej za pomocą kas online, gdyż rozwiązanie to jest opcjonalne.

► po stronie wydatków budżetu państwa wystąpią koszty – wydatki związane z wdrożeniem proponowanego rozwiązania w zakresie skrócenia terminu zwrotu podatku do 15 dni dla podatników VAT czynnych posiadających kasy online. Będą to głównie koszty związane z organizacją systemu teleinformatycznego służącego do weryfikacji danych dotyczących rozliczenia podatnika z zasobów teleinformatycznych Szefa Krajowej Administracji.

W projekcie przyjęto założenie, że automatyczna weryfikacja danych w systemie teleinformatycznym obejmie dostępne dane z zasobów teleinformatycznych Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, w tym w szczególności dane Centralnego Repozytorium KAS i JPK_VAT.

7) zmiana przepisów (PIT i CIT) dotyczących poboru podatku u źródła

Do oszacowania wpływu projektu na dochody sektora finansów publicznych wykorzystano dane Ministerstwa Finansów na temat wpłat z tytułu podatku u źródła dokonanych w latach 2017-2019 oraz dane pozyskane z bazy TP Catalyst (dostarczonej przez Bureau van Dijk) na temat podmiotów powiązanych.

Z uwagi na fakt, że projektowana modernizacja zasad poboru podatku u źródła zakłada ograniczenie zakresu zmian wprowadzonych ustawą z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018 poz. 2193) przewiduje się, że kwota

szacowanego zwiększenia wpływów budżetowych z tego tytułu może ulec zmniejszeniu o ok. 334 mln zł w stosunku do obecnego stanu prawnego.

Mając na uwadze zmiany wynikające z założeń procesu legislacyjnego (w szczególności wyłączenie usług z procedury pay & refund) oraz przyjmując ostrożnościowe podejście do szacowania skutków regulacji stwierdzono, że wpływy z WHT w wyniku modernizacji zasad poboru wzrosną o ok. 500 mln zł. W związku z powyższym, aktualnie szacowany skutek nowych zasad poboru WHT będzie niższy (o ok. 200 mln zł) od skutku oszacowanego w OSR do ustawy z dnia 23 października 2018 r., w którym oszacowano, że dodatkowa kwota podatku uzyskana w wyniku zmian zasad poboru podatku u źródła może wynieść ok. 700 mln zł w pierwszym roku obowiązywania ustawy (tj. w 2019 r.) na podstawie danych za lata 2013-2016. Są one także niższe (o ok. 334 mln zł) od kwoty wynikającej z kolejnej kalkulacji skutków zmian zasad poboru podatku u źródła wynikających z tzw. ustawy restartowej z 2020 r., kiedy to przyjęto że w 2021 r. i latach kolejnych dodatkowa kwota wpływów z tego podatku może ukształtować się na poziomie ok. 834,3 mln zł (wzrost o ok. 137 mln zł od prognozowanego na podstawie danych za lata 2013-2016).

Fiskalne skutki modernizacji zasad poboru podatku u źródła oszacowano w ramach analizy przygotowanej na zasadzie rekalkulacji (metodą zastosowaną do szacunku skutków WHT do ustawy z dnia 23 października 2018 r.) na początku czerwca 2021 r., z użyciem najbardziej aktualnych danych dostępnych z informacji IFT-2R za lata 2017-2019.

Bieżąca analiza została wykonana spójnie z metodyką stosowaną dotychczas do szacowania skutku zmian zasad poboru WHT na wysokość wpływów z WHT, w tym z zachowaniem dotychczasowych założeń, za wyjątkiem konieczności wdrożenia zmian wynikających z założeń projektu legislacyjnego (zasady modernizacji poboru, w tym w szczególności wyłączenie usług z procedury pay & refund) oraz konieczności użycia innego źródła danych w celu ustalenia istnienia powiązań w parach płatnik-podatnik dla analizowanych transakcji objętych informacją IFT-2R.

Do oszacowania ww. kwoty wykorzystano wyniki analiz przeprowadzonych na podstawie danych pozyskanych z bazy TP Catalyst (w zakresie podmiotów powiązanych) oraz zgromadzonych z deklaracji IFT-2R (w zakresie transakcji).

Szacując skutki na lata następne przyjęto podejście ostrożnościowe.

8) wprowadzenie tzw. ulgi na robotyzację

Na wstępie zaznaczyć należy, iż nie jest możliwe precyzyjne określenie kwoty dochodów utraconych przez budżet państwa i JST z tytułu wprowadzenia ulgi na robotyzację. Przedstawione w tabeli kwoty są szacunkowe, a do ich wyliczenia zastosowano szereg założeń. Należy mieć ponadto na uwadze, że ze względu na bardzo szybko zmieniające się otoczenie makroekonomiczne zaprezentowane w tabeli szacunki mogą być obarczone pewnym błędem.

Źródła danych i przyjęte do obliczeń założenia:

- a) szacunek odnośnie do prognozowanej kwoty dochodów utraconych przez budżet państwa i JST w wyniku wprowadzenia ulgi na robotyzację przeprowadzono z wykorzystaniem danych Ministerstwa Finansów na temat odliczeń z tytułu ulgi na B+R, danych Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii na temat liczby robotów zainstalowanych w Polsce oraz informacji pozyskanych z raportów Międzynarodowej Federacji Robotyki (IFR) w zakresie prognoz rozwoju rynku robotów,
- b) na potrzeby analizy zbadano udział podatników PIT i CIT w odliczeniach z tytułu ulgi na B+R. Wyniki analizy wykazały, że w latach 2016-2019 w ogólnej kwocie odliczeń z tytułu ulgi na B+R podatnicy CIT mieli zdecydowanie większy udział tj. na uśrednionym poziomie 79,5%, podczas gdy udział podatników PIT wyniósł 20,5% (średnia z lat 2016-2019). Jednocześnie zauważono, że udział podatników z PIT systematycznie wzrasta r/r, kosztem podatników CIT. Na potrzeby analizy skutków ulgi na robotyzację wykorzystano wyniki ww. analizy i przyjęto, że w 2022 r. udział podatników CIT w odliczeniach z ulgi na robotyzację wyniesie 80%, zaś podatników PIT 20%. Szacując skutki na lata następne przyjęto, że nastąpi zmiana proporcji udziału podatników CIT i PIT w wariacie konserwatywnym tj. o 0,5 pp. rocznie tj. do poziomu odpowiednio 78% podatnicy CIT i 22% podatnicy PIT w 2026 roku,
- c) do ustalenia prognozy w zakresie liczby nowych robotów zainstalowanych w Polsce w ciągu roku wskutek wprowadzenia ulgi wykorzystano dane ówczesnego Ministerstwa Rozwoju z 2018 r. W 2018 r. liczba robotów zainstalowanych w Polsce wyniosła 2651 sztuk, a roku 2019 – 2642 sztuki. Oznacza to, że bez wsparcia i zachęt podatkowych, zdolność inwestycji w roboty ustabilizowała

się na poziomie ok. 2650 sztuk. W roku 2020 miały miejsce wprowadzane ograniczenia działalności gospodarczej, co spowodowało ograniczenie aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw (nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw na maszyny, urządzenia techniczne spadły rok do roku o 5,6 pp). Ponadto zapowiadane wprowadzenie ulgi podatkowej od początku 2021 roku mogło spowodować, że przedsiębiorcy odraczali inwestycje w robotyzację. Dlatego złożono (dość optymistycznie), że w roku 2020 ilość zainstalowanych robotów będzie na poziomie dwóch poprzednich lat, czyli ok. 2650 sztuk, a w roku 2021 nastąpi niewielki wzrost o 10%. Z uwagi na pandemię i powszechną niepewność gospodarczą, Międzynarodowa Federacja Robotyki (IFR) nie zawarła w swym raporcie szacunków wzrostu polskiego rynku robotów na najbliższy okres. MRPiT założyło, że w wyniku wprowadzenia ulgi nastąpi wzrost liczby robotów w Polsce w 2022 r. o 30%, w 2023 r. na poziomie 15%, w 2024 r. na poziomie 15%, w 2025 r. na poziomie 20% i w roku 2026 r. na poziomie 30% w stosunku do roku poprzedniego,

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Liczba instalowanych rocznie robotów w Polsce	2651	2642	2650	2915	3798	4368	5023	6027	7835
Prognozowany wzrost [%]	dane historyczne		dane szacowane	dane wyjściowe	30%	15%	15%	20%	30%

- d) średni koszt instalacji aplikacji robotycznej, wynikający z rozeznania rynku przez ówczesne MR, ustalono na 400 000 zł,
- e) w obliczeniach zastosowano stawki nominalne PIT (liniowy 19%) i CIT (19%) oraz założono, że podatnicy wykorzystają całą przypadającą im część odliczenia w okresie obowiązywania ulgi oraz założono również, że zbycie środków trwałych nastąpi po zakończeniu okresu amortyzacji; Z uwagi na zapowiadaną z Polskim Ładzie reformę systemu podatkowego, koszt wprowadzenia ulgi może ulec zmianie, gdyż docelowe stawki podatkowe nie są znane,
- f) Do oszacowania udziału JST w kwocie utraconych dochodów z tytułu ulgi w latach 2022-2026 zastosowano informację nt. ich udziału JST w podatku CIT i PIT w 2021r. tj. odpowiednio 22,86% i 51,19%,

9) wprowadzenie reżimu Polskiej Spółki Holdingowej

Rozpisane skutki przedstawiają jedynie skutki zwolnienia z CIT 95% kwoty dywidend otrzymywanych przez spółkę holdingową od spółek zależnych. Efekt pozostałych 2 filarów wymienionych w pkt 2 nie został oszacowany ze względu na brak szczegółowych informacji. Szacując skutki projektowanych rozwiązań analizowano polski rynek transakcji kapitałowych, dane podatkowe (CIT, IFT), istniejące obecnie zwolnienia z opodatkowania dywidend (które dotyczą już większości dywidend).

W 2018 r. dochody z zysków kapitałowych wykazało ponad 11 tys. podatników CIT w wysokości 31,7 mld zł, natomiast dochody wolne z zysków kapitałowych wyniosły 25,2 mld zł, co oznacza, że w 2018 r. około 6,5 mld zł dochodów z tytułu zysków kapitałowych podlegało opodatkowaniu. Podatek według 19% stawki wyniósłby ponad 1,2 mld zł.

Według deklaracji CIT-6R o wysokości pobranego przez płatnika zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych, od dochodów (przychodów) osiągniętych przez podatnika mającego siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej 3318 podatnikom wypłacono dywidendę lub udział w zysku na kwotę 355 mln zł. Biorąc pod uwagę, że przy uwzględnieniu danych z bazy Orbis 6,1% stanowiły transakcje między spółkami powiązanymi o strukturze jednopoziomowej, to szacuje się, że spadek wpływu z tej części podatku będzie wynosił: $355 \text{ mln zł} * 6,1\% * 19\% * 95\% = 3,9 \text{ mln zł}$

Podobna sytuacja miała miejsce u podatników nierezydentów dochód z dywidend zwolniony z podatku dla spółek zagranicznych wg sprawozdań IFT-2R wynosił 93,3% dochodu z dywidend, czyli 6,7% stanowiły opodatkowane dochody z dywidend. Biorąc pod uwagę powyższe wyliczenia można przyjąć, że wprowadzenie zwolnienia z CIT 95% kwoty dywidend otrzymywanych przez spółkę holdingową od spółek zależnych będzie miało niewielki wpływ na finanse publiczne.

Wartość polskiego rynku transakcji kapitałowych szacowano w 2018 r. na 37,5 mld zł. Jednakże ze względu na niemożność wydzielenia na podstawie dostępnych danych z baz podatkowych udziału zysków ze zbycia udziałów/akcji w spółkach zależnych w kwocie dochodów z zysków kapitałowych objętych podatkiem nie istnieje możliwość oszacowania wpływu pełnego zwolnienia z CIT zysków ze zbycia udziałów/akcji w spółkach zależnych.

10) porozumienie inwestycyjne

Wpływ na dochody sektora finansów publicznych

Zgodnie z projektem, wniosek inwestora o zawarcie albo zmianę porozumienia inwestycyjnego będzie podlegać opłacie wstępnej, natomiast zawarcie albo zmiana porozumienia inwestycyjnego będą podlegać opłacie głównej.

Dochody z opłat będą stanowić dochód budżetu państwa.

Do oszacowania potencjalnych dochodów budżetu państwa z ww. opłat przyjęto założenie, że w 2022 r. podpisane zostaną 4 porozumienia inwestycyjne, 8 w 2023 r., 8 w 2024 r. i po 10 w kolejnych latach. Liczba wniosków o zawarcie porozumienia wyniesie nie mniej niż liczba zawartych w danym roku porozumień. Przyjęto również ostrożną prognozę, że połowa zawartych porozumień będzie zmieniana. Założono, że wnioski o zmianę porozumienia oraz zmiany porozumienia będą miały miejsce w trzecim roku obowiązywania porozumienia (tj. w połowie 5-letniego okresu obowiązywania porozumienia). Do oszacowania potencjalnych dochodów przyjęto stałą wysokość opłaty wstępnej związanej ze złożeniem wniosku o zawarcie lub zmianę porozumienia, tj. odpowiednio 50 000 zł i 25 000 zł, a także przyjęto - ze względów ostrożnościowych - minimalną wysokość opłaty głównej od zawarcia lub zmiany porozumienia, czyli odpowiednio 100 000 zł i 50 000 zł w przeliczeniu na jedno zawarte/zmieniane porozumienie.

Wpływ na wydatki sektora finansów publicznych

Szacunkowe koszty związane z realizacją porozumień inwestycyjnych, ujęte w powyższej tabeli, obejmują m.in.:

- a) koszty organizacji spotkań uzgodnieniowych z inwestorami,
- b) koszty wykonania ekspertyz, analiz i opinii w związku z przeprowadzeniem ewaluacji,
- c) koszty organizacji spotkań ewaluacyjnych z interesariuszami,
- d) koszty tłumaczenia dokumentów (od 2024 r.),
- e) koszty usług informatycznych.

Wydatki wymienione od lit. a do d uzależnione będą od liczby podmiotów, które złożą wniosek o zawarcie porozumienia inwestycyjnego.

Pozostałe koszty związane z obsługą inwestora, w tym koszty utworzenia nowego wydziału oraz obsługą inwestora i związanych z tym zadań w strukturze KAS (2,07 mln), koszty IT (jednorazowo 100 tys. zł) oraz szkolenia (jednorazowo w roku 2023 – 56 tys. zł) będą pochodziły ze środków budżetowych pozostających aktualnie w dyspozycji Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, tzn. z rezerwy celowej która zostanie uruchomiona w 2021 roku, nie ma zatem konieczności ubiegania się o dodatkowe środki ponad limit dysponenta zarówno w pierwszym roku wejścia w życie ustawy jak i latach kolejnych.

11. Wpływ na dochody i wydatki budżetowe zmiany ustawy o KAS:

a) wprowadzenie instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości

Realizacja zadań w zakresie ww. przepisów będzie prowadzona w oparciu o dotychczasowe zasoby ludzkie, rzeczowe i finansowe pozostające w dyspozycji organów KAS.

Szacowane dochody łącznie w latach 2021-2031 – 5 025 mln zł, w tym:

- w 2021 r. – 25 mln zł,
- w latach 2022 – 2031 - 500 mln zł w każdym roku.

Szacowane wydatki łącznie w latach 2021-2031 – 1,65 mln zł, w tym 0,15 mln zł w każdym roku.

Wdrożenie instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości nie spowoduje zwiększenia zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych KAS. Wykazywane skutki wejścia w życie ustawy nie będą stanowiły podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki ponad przewidziane limitem dysponenta.

Projektowane rozwiązania będą miały wpływ na wysokość wydatków sektora finansów publicznych, jakie będą konieczne w celu dostosowania systemu informatycznego wykorzystywanego dla potrzeb przewidzianego w projekcie wykazu zobowiązanych wraz z danymi z podsystemu EGAPOL TAX.

Zakładany pozytywny wpływ ustawy na sektor finansów publicznych, w zakresie dochodów - 25 mln zł w 2021 r. oraz 500 mln zł rocznie - w kolejnych latach, wynika z przewidywanego zwiększenia efektywności egzekucji administracyjnej.

Po stronie wydatków sektora finansów publicznych należy uwzględnić koszty modyfikacji systemów informatycznych. Koszty te poniesie w 2021 r. KAS.

Minister Finansów zwiększy wydatki w części 19 w przedmiotowym zakresie, zapewniając dodatkowe środki wynoszące 150 000 zł w 2021 r. oraz w latach następnych.

b) wprowadzenie konstrukcji nabycia sprawdzającego

Założenia przyjęte w odniesieniu do dochodów budżetowych

Wprowadzone rozwiązanie ma przyczynić się do ograniczenia negatywnych zjawisk w obrocie gospodarczym. Mając na uwadze charakter transakcji objętych zakresem przedmiotowej regulacji można się spodziewać, że zasadnicza część dodatkowych dochodów budżetu państwa w tym zakresie będzie wynikała z ograniczenia niepożądanych zachowań podatników, w szczególności w branży gastronomicznej, na której oparto szacunki wynikające z uszczelnienia systemu podatkowego.

Działalność gastronomiczna, z uwagi na specyfikę swojej działalności, kojarzy się z transakcjami, w ramach których realizowana jest działalność legalna, jednak taka, która nie została w pełni rejestrowana (przykładami takich działań są m.in. braki w fiskalizacji sprzedaży, braki w raportowaniu pełnego zatrudnienia, braki w raportowaniu przychodów z obsługi, w szczególności obejmujące częsty brak opodatkowania przychodów z napiwków). Powyższe czynniki łącznie z rozmiarem branży i jej wielkim zróżnicowaniem powodują, że niezwykle trudno jest oszacować poziom szarej strefy w branży. Przewidywane wpływy budżetowe – z uwagi na zakres planowanego rozwiązania – będą dotyczyły także, w mniejszym zakresie, innych branż, co wpłynie na dodatkowe pozytywne efekty budżetowe wynikające z regulacji.

Z badań przeprowadzonych przez Krajową Radę Gastronomii i Cateringu (dalej: KRGiC), opublikowanych w Raporcie z 2016 r. pt. „Przeciwdziałanie szarej strefie w Polsce poprzez efektywny wymiar sprawiedliwości” (<https://www.pwc.pl/pl/pdf/szara-strefa-2016.pdf>) wynika, że poziom szarej strefy w branży gastronomicznej, w przypadku małych punktów gastronomicznych, gdzie proces sprzedaży jest mniej sformalizowany może przekroczyć nawet 50% obrotów. W przypadku dużych sieci restauracji, poziom szarej strefy szacowany jest przez KRGiC na około 5%.

Według danych GUS (Mały Rocznik Statystyczny Polski 2019 r.) na koniec 2018 r. liczba placówek gastronomicznych w Polsce wyniosła 70 722 podmiotów. Wysokość przychodów z działalności gastronomicznej w 2018 r. oszacowano na 43 138 mln zł.

Do oszacowania potencjalnych dodatkowych dochodów budżetowych wynikających z wdrożenia przedmiotowego rozwiązania w samej tylko branży gastronomicznej, przyjęto następujące założenia: ogólna liczba placówek gastronomicznych wynosi 70 722, z czego 3000 placówek to duże sieci, gdzie szara strefa szacowana jest na 5%, natomiast ok. 66 195 placówek to małe punkty gastronomiczne, gdzie szara strefa oscyluje na poziomie 50%. Zatem należy przyjąć, że zakładane dochody sektora finansów publicznych wynikające jedynie z uszczelnienia szarej strefy w gastronomii, a wynikające z planowanego rozwiązania mogą wzrosnąć o kwotę od 22 mln zł w roku 2022 do ok. 31 mln zł w 2032 r. przyjmując założenie, że wskaźnik szarej strefy uda się sukcesywnie obniżyć o ok. 1 mln zł rocznie.

W ocenie projektodawców uwzględniając dane GUS dla sprzedaży detalicznej szarą strefę w tym obszarze można szacować na poziomie 2,4 mld zł. Zatem przyjmując roczny poziom zmniejszania szarej strefy w pierwszym roku obowiązywania ustawy (2022) na poziomie 1% związany ze stosowaniem nowo projektowanej instytucji prawnej możliwe będzie uzyskanie dochodów na poziomie ponad 22 mln złotych. W pozostałych latach tylko 5% skuteczność nabycia sprawdzającego winna zmniejszać szarą strefę o ok. 100 mln złotych.

Skutki finansowe projektu w perspektywie 10 lat ustalono przy uwzględnieniu wskaźników określonych w wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw.

Założenia przyjęte w odniesieniu do wydatków budżetowych

Przyjęte w oszacowaniu koszty wynikają z konieczności zabezpieczenia środków finansowych na wykonywanie czynności przewidzianych ustawą. Oszacowano, że środki w łącznej wysokości ok. 23,8 mln zł konieczne będą na zabezpieczenie potrzeb związanych z realizacją zadań projektowanych, tj. nabycia sprawdzającego, wykonywanego przez urzędy celno-skarbowe oraz urzędy skarbowe, przewidując, że w pierwszym roku wydatki wyniosą 8,5 mln zł, zaś w kolejnych latach 1,7 mln zł rocznie.

Dla celów oszacowania wartości środków potrzebnych do realizacji nabycia sprawdzającego, przyjęto dane historyczne dotyczące liczby mandatów oraz następujące założenia: finansowe organy postępowania przygotowawczego, tj. urzędy skarbowe i urzędy celno-skarbowe nałożyły za wykroczenia skarbowe z art. 62 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy:

- w 2018 r. – 22 389 mandatów karnych,
- w 2019 r. – 11 874 mandatów karnych.

Jednocześnie na podstawie sprawozdań rocznych za lata 2017-2019 ustalono średni wskaźnik wykrywalności na poziomie ok. 10%.

Przyjmując średnią liczbę mandatów na ok. 17 000 rocznie, przy wskaźniku wykrywalności na poziomie 10% należy założyć, że finansowe organy postępowania przygotowawczego w skali roku mogą przeprowadzić ok. 170 tys. czynności, związanych z ujawnianiem czynów objętych przedmiotową regulacją.

Uwzględniając, że środki będą angażowane w zakup towarów lub usług, przyjęto, że średnia wartość jednostkowa zakupu powinna wynosić ok. 50 zł. Przy tak przyjętych założeniach co do liczby realizowanych czynności oraz szacowanej jednostkowej wartości zakupów, roczny budżet na nabycie sprawdzające powinien zostać zabezpieczony w uśrednionej kwocie ok. 20 tys. zł /na jednostkę (ok. 1700 zł miesięcznie) oraz wynieść łącznie ok 8,5 mln zł w pierwszym roku funkcjonowania.

Uwzględniając liczbę organów (416 - US i UCS) – na potrzeby projektu przyjęto założenie, że tylko ok. 10 nabyć sprawdzających na 35 planowanych w miesiącu, przypadających średnio na jeden organ, może wiązać się z zaangażowaniem środków publicznych (brak możliwości zwrotu towaru lub usługi). Zatem zakładając, że z zabezpieczonego budżetu w wysokości 8,5 mln zł z samych tylko zwrotów będzie ok. 6 mln zł, wydatki będą oscylowały w wysokości 2,5 mln złotych.

Uwzględniając skalę zjawiska – wydaje się, że oszacowanie kosztów w tym zakresie jest proporcjonalne do potrzeb i zakładanego celu. Jednocześnie w zakresie wykonywania ww. zadania nie przewidziano kosztów związanych ze stworzeniem nowych miejsc pracy, bowiem zadanie to będzie wykonywane przez pracowników i funkcjonariuszy KAS w ramach różnych komórek organizacyjnych urzędów skarbowych i urzędów celno-skarbowych.

Projekt przewiduje ponadto zastąpienie dotychczasowych deklaracji elektronicznym szczegółowym raportowaniem danych przez podatników podatku dochodowego, które pozwoli zastosować algorytmy do walki z rajami podatkowymi i szarą strefą. Skutki finansowe powinny być odczuwalne już w 2023 r. (duże podmioty). Objęcie raportowaniem także małych i średnich przedsiębiorstw przewidywane jest od roku 2025 (2026).

Wprowadzenie regulacji wymagać będzie dostosowania systemów IT do obsługi tego zadania. Przewidywane koszty dotyczące:

- infrastruktury, w tym licencji i przestrzeni masowej wyniosą w latach 2023 – 2026 po 20 mln zł, a w latach 2027 -2031 po 30 mln zł.

W kosztach uwzględniono konieczność stałego zwiększania zasobów infrastrukturalnych dedykowanych do przechowywania przekazywanych przez podatników danych oraz wdrażania i planowanego dynamicznego rozwoju procesów analitycznych wynikających z uzyskania dostępu do nowych zasobów informacyjnych.

- narzędzi i aplikacji w wysokości w 2023 r. w 2023 – 2 mln zł, w 2024 – 3,5 mln zł, w 2025 – 1 mln zł, w 2026 - 1 mln zł.

W kosztach uwzględniono konieczność dostosowania oprogramowania interfejsu komunikacyjnego (bramki) służącego do przesyłania ewidencji oraz dostosowania darmowych narzędzi do obsługi nowych schem obecnie funkcjonujących aplikacji webowych dla podatników.

W projekcie zaproponowano także rozwiązania, które nie będą miały wpływu na dochody sektora finansów publicznych a mają jedynie charakter uzupełniający/precyzujący czy też poprawiający jakość przepisów podatkowych.

Podziału efektów finansowych z tytułu proponowanych rozwiązań w zakresie podatków dochodowych na dochody budżetu państwa oraz dochody jednostek samorządu terytorialnego dokonano z uwzględnieniem udziału w 2021 r. jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych – zasady ogólne (50,08%) oraz podatku dochodowego od osób prawnych (22,86%).

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Czas w latach od wejścia w życie zmian		Skutki						
		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł)	duże przedsiębiorstwa	0	8267	9414	9739	7891	5260	75192
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Celem wprowadzanych regulacji jest dalsze zwiększanie poziomu innowacyjności w polskich przedsiębiorstwach. Obecnie funkcjonujące podatkowe narzędzia stymulacji innowacji w postaci ulgi na działalność badawczo-rozwojową (B+R) oraz preferencyjne opodatkowanie dochodów z praw własności intelektualnej (tzw. IP Box) stanowią istotny element łańcucha zachęt fiskalnych, jednakże wymaga on zasadniczego uzupełnienia. Nieustanne zmiany w międzynarodowym otoczeniu biznesowym wymuszają jeszcze szybszy wzrost nakładów na badania i rozwój. W konfrontacji z coraz silniejszą globalną konkurencją, rosnącymi kosztami, wzrostem fuzji różnych technologii, krótszym cyklem ich życia i zwiększonym tempem innowacji, polskie przedsiębiorstwa potrzebują dodatkowego wsparcia ze strony państwa, co wpłynie na poprawę konkurencji tych przedsiębiorstw oraz przyspieszy ich rozwój. Z uwagi na upraszczający charakter projektowanych przepisów dotyczących podatku VAT przewiduje się generalnie pozytywny wpływ projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Grupa VAT znacznie uprości rozliczenia pomiędzy jej członkami oraz zwiększa efektywność finansową współpracy z innymi podmiotami z grupy (w przypadku np. podmiotów prowadzących działalność zwolnioną z VAT). Grupa VAT pozytywnie wpłynie na płynność finansową w ramach grupy. Zmiana ta może powodować konieczność po stronie podatników dostosowania programów ewidencyjno-księgowych, należy jednak podkreślić, że rozwiązania zawarte w projekcie mają charakter dobrowolny. W zakresie zmian dot. podatku u źródła zarówno podmioty wypłacające należności, jak i otrzymujące je, jeśli te należności podlegają podatkowi u źródła, będą odpowiednio zobowiązane do właściwego rozliczenia tego podatku (płatnicy) bądź przekazania dokumentów oraz informacji w celu zastosowania stawki podatku innej niż krajowa (podatnicy). W zakresie zmian dotyczących wprowadzenia tzw. ulgi na robotyzację projekt wpływa na zwiększenie robotyzacji procesów produkcyjnych, w konsekwencji zwiększenie mocy wytwórczych i niższe koszty jednostkowe wytwarzania, poprawę jakości produkowanych wyrobów, poprawę konkurencyjności, możliwy wzrost lub utrzymanie poziomu sprzedaży wyrobów oraz możliwość szybkiego reagowania na zmieniające się potrzeby rynkowe. Zapewnienie polskim przedsiębiorcom korzystnych warunków zakładania i kontroli grup holdingowych (akumulacja rodzimego kapitału) oraz stworzenie konkurencyjnego otoczenia podatkowego będzie sprzyjać powrotowi polskich przedsiębiorców z jurysdykcji zagranicznych. Dodatkowym celem jest stworzenie dla inwestorów zagranicznych korzystnego środowiska do lokowania w Polsce spółek holdingowych (np. regionalnych), co powinno przełożyć się na wzrost kapitału obecnego w Polsce. W zakresie porozumienia inwestycyjnego 1. Przyciąganie nowych inwestycji zagranicznych oraz zapewnienie stabilizacji funkcjonowania otoczenia prawno-podatkowego, a dzięki temu podniesienie konkurencyjności rynku. 2. Poprawa klimatu inwestycyjnego.						

		3. Zmniejszenie liczby sporów pomiędzy podatnikiem a administracją podatkową. 4. Zmniejszenie liczby wydawanych interpretacji indywidualnych oraz opinii zabezpieczających. Zmiany w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania – projektowane rozwiązania wpłyną na sytuację podmiotów zaangażowanych w schematy unikania opodatkowania. Zmiany w zakresie przepisów dotyczących KAS będą miały pozytywne oddziaływanie na konkurencyjność na rynku, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ekonomicznego obrotu gospodarczego, ograniczenie unikania opodatkowania, zmniejszenie liczby podmiotów, które zalegają z zapłatą zaległości podatkowych oraz zwiększenie konkurencyjności podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.
sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw		Proponowane rozwiązania wspomogą rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. Mniejsze przedsiębiorstwa mające ograniczone zasoby ludzkie napotykają bariery wewnętrzne związane z wielozadaniowością. Brak dostępu do zaplecza badawczo-rozwojowego oraz brak możliwości pozyskania zewnętrznego wsparcia finansowego wydłuża czas realizacji przedsięwzięcia innowacyjnego. Wśród różnych korzyści płynących z prowadzenia działalności innowacyjnej powszechnie wskazywany jest ogólny rozwój przedsiębiorstwa (wskazuje na to 80% firm innowacyjnych). Badania jakościowe w szczególności podkreślają znaczenie innowacyjności dla zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw, co z kolei generuje korzyści finansowe. Zaproponowane rozwiązania mogą pełnić rolę ważnych motywatorów do podążania ścieżką innowacyjności, co pozytywnie wpłynie na otoczenie prowadzenia działalności gospodarczej. Z uwagi na upraszczający charakter projektowanych przepisów dotyczących podatku VAT przewiduje się generalnie pozytywny wpływ projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Grupa VAT znacznie uprości rozliczenia pomiędzy jej członkami oraz zwiększa efektywność finansową współpracy z innymi podmiotami z grupy (w przypadku np. podmiotów prowadzących działalność zwolnioną z VAT). Grupa VAT pozytywnie wpłynie na płynność finansową w ramach grupy. Zmiana ta może powodować konieczność po stronie podatników dostosowania programów ewidencyjno-księgowych, należy jednak podkreślić, że rozwiązania zawarte w projekcie mają charakter dobrowolny. Zakłada się pozytywny wpływ projektowanych regulacji w zakresie preferencji w zwrocie VAT 15-dniowym dla podatników bezgotówkowych, na funkcjonowanie polskich przedsiębiorstw. Zakłada się, że skala zainteresowania uzyskaniem szybkiego zwrotu VAT przez podatników może być wysoka, zatem projekt powinien pozytywnie wpływać na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców. W zakresie zmian dot. podatku u źródła zarówno podmioty wypłacające należności, jak i otrzymujące je, jeśli te należności podlegają podatkowi u źródła, będą odpowiednio zobowiązane do właściwego rozliczenia tego podatku (płatnicy) bądź przekazania dokumentów oraz informacji w celu zastosowania stawki podatku innej niż krajowa (podatnicy). W zakresie zmian dotyczących wprowadzenia tzw. ulgi na robotyzację projekt wpływa na zwiększenie robotyzacji procesów produkcyjnych, w konsekwencji zwiększenie mocy wytwórczych i niższe koszty jednostkowe wytwarzania, poprawę jakości produkowanych wyrobów, poprawę konkurencyjności, możliwy wzrost lub utrzymanie poziomu sprzedaży wyrobów oraz możliwość szybkiego reagowania na zmieniające się potrzeby rynkowe. W zakresie porozumienia inwestycyjnego

		1. Przyciąganie nowych inwestycji zagranicznych oraz zapewnienie stabilizacji funkcjonowania otoczenia prawno-podatkowego, a dzięki temu podniesienie konkurencyjności rynku. 2. Poprawa klimatu inwestycyjnego. 3. Zmniejszenie liczby sporów pomiędzy podatnikiem a administracją podatkową. 4. Zmniejszenie liczby wydawanych interpretacji indywidualnych oraz opinii zabezpieczających. Zmiany w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania projektowane rozwiązania wpłyną na sytuację podmiotów zaangażowanych w schematy unikania opodatkowania. Zmiany w zakresie przepisów dotyczących KAS będą miały pozytywne oddziaływanie na konkurencyjność na rynku, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ekonomicznego obrotu gospodarczego, ograniczenie unikania opodatkowania, zwiększenie konkurencyjności podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Planowane rozwiązania będą miały pozytywny wpływ na finanse rodzin i obywateli, w tym na finanse osób starszych i niepełnosprawnych. Proponowane zmiany wpłyną na zwiększenie środków pieniężnych, jakie pozostaną do dyspozycji podatników. Podwyższenie kwoty wolnej spowoduje, że osoby otrzymujący wynagrodzenie na poziomie płacy minimalnej lub pobierający świadczenia emerytalne (2/3 emerytów/rencistów) nie będą objęte podatkiem dochodowym. Zmiany w ustawie PIT dotyczące zwolnień przedmiotowych, a także zwiększenie katalogu wydatków podlegających odliczeniu w ramach ulgi rehabilitacyjnej będą miały bezpośredni, pozytywny wpływ na finanse osób korzystających z nowych rozwiązań (zwolnień przedmiotowych i ulgi rehabilitacyjnej), a także pośredni, pozytywny wpływ na ich rodziny, tj. osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym. W zakresie zmian dot. podatku u źródła projekt nie będzie miał bezpośredniego wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, obywateli, gospodarstw domowych, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. W zakresie zmian dotyczących wprowadzenia tzw. ulgi na robotyzację projekt może mieć wpływ na sytuację ekonomiczną wybranych grup pracowników, w szczególności zatrudnionych w przedsiębiorstwach przemysłowych, do obsługi tradycyjnej linii produkcyjnej, czy w sektorze usług. Przewiduje się, że w wyniku realizacji projektu może nastąpić zmiana struktury zatrudnienia w przedsiębiorstwach przemysłowych i w części w sektorze usług oraz wystąpić wzrost popytu na specjalistów w zawodach związanych z robotyką w całej gospodarce. W zakresie porozumienia inwestycyjnego: Projekt nie będzie miał bezpośredniego wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, gospodarstw domowych, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. Odnosnie zmian w zakresie przepisów dotyczących unikania opodatkowania oraz przepisów o KAS - nie przewiduje się bezpośredniego wpływu.
Niemieralne		Odnosnie zmian w ustawie o KAS trudno dokonać estymacji skutków ustawy z uwagi na nowatorski sposób stosowania nowej instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości przez administrację skarbową. Przewiduje się natomiast zmniejszenie liczby przedsiębiorców będących dłużnikami.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Informacje w tym zakresie opisano w pkt 6. W zakresie preferencji w zwrocie VAT 15-dniowym dla podatników bezgotówkowych założeniem jest popularyzacja obrotu bezgotówkowego w Polsce, jak również upowszechnianie wymiany kas rejestrujących na kasy on-line lub kasy rejestrujące mające postać oprogramowania. Projekt ustawy promuje płatności bezgotówkowe ponieważ są one elementem nowoczesnej gospodarki cyfrowej. Założeniem projektu, przez wprowadzenie bardzo korzystnej preferencji podatkowej w postaci szybkiego zwrotu VAT dla podatnika bezgotówkowego, jest zminimalizowanie udziału tradycyjnej gotówki w obrocie z uwagi na koszty dla gospodarki, jak również związek obrotu gotówkowego ze zjawiskiem szarej strefy. Proponowane w projekcie rozwiązania mają zatem pozytywne znaczenie dla rozwoju gospodarki. Zakresie zmian ustawy o KAS: 1. https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/maly-rocznik-statystyczny-polski-2017,1,18.html 2. https://www.managero.pl/szara-strefa-w-gastronomii/
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

Zmniejszenie liczby dokumentów będzie polegać na zmniejszeniu dokumentów i formalności związanych z obrotem gotówkowym, np. z obsługą kasową, mniejszą liczbą wypłat gotówki z bankomatów, zmniejszeniem zapotrzebowania na usługi konwojowania pieniędzy. Docelowo upowszechnienie obrotu bezgotówkowego przyczyni się do zmniejszenia obciążeń dla przedsiębiorców – np. ze względu na zmniejszenie czasu na liczenie gotówki w kasach, możliwość zminimalizowania rozliczeń gotówkowych, instalację kas samoobsługowych i innego typu automatów.

W zakresie zmian w ustawie o VAT:

1. Wprowadzenie konstrukcji grup VAT oznacza wyłączenie z opodatkowania czynności wykonywanych pomiędzy członkami grupy, co wiąże się ze zmniejszeniem czynności, dokumentów związanych z rozliczaniem podatku VAT.
2. Skrócenie procedury weryfikacji zasadności zwrotu VAT oznacza dla podatników zmniejszenie liczby procedur związanych z weryfikacją zasadności zwrotu VAT. Wprowadzenie proponowanej w projekcie ustawy preferencji podatkowej w postaci szybszego zwrotu VAT (15 dni) dla podatników tzw. bezgotówkowych oznacza dla tych podatników zdecydowane zmniejszenie liczby przekazywanych do urzędu skarbowego dokumentów dla weryfikacji zasadności zwrotu VAT. Weryfikacja zasadności zwrotu VAT w szybkim terminie będzie dokonywana z wykorzystaniem danych z rozliczeń podatnika w systemie teleinformatycznym SzeFa KAS.

W zakresie zmian ustawy – Ordynacja podatkowa dotyczących wprowadzenia porozumienia inwestycyjnego:

1. Zaproponowane rozwiązania przyczynią się do zmniejszenia liczby dokumentów gromadzonych przez zobowiązanych, jak i przez organy podatkowe. Związane jest to m.in. ze zmianami w zakresie zdefiniowania prawa podatnika do uzyskania ze strony organów podatkowych informacji dotyczących prawa podatkowego. Realizacja tych rozwiązań spowoduje zmniejszenie w przyszłości zapotrzebowania na m.in. interpretację indywidualną czy opinię zabezpieczającą, a także wpłynie na zmniejszenie liczby sporów sądowych. W początkowej fazie współpracy możliwe jest okresowe zwiększenie liczby dokumentów w związku z procesem zawierania porozumienia, jednak w ostatecznym rozrachunku planowany jest ich spadek.

2. Zmniejszenie procedur związane będzie m.in. z systematycznym odchodzeniem przez podmiot, który zawarł porozumienie, od innych procedur dotyczących spraw podatkowych. Proponowane rozwiązanie będzie maksymalnie odformalizowane i elastyczne. Zwiększenie procedur związane będzie z wprowadzeniem nowych postępowań.
3. Skrócenie czasu na załatwienie sprawy związane będzie m.in. z zacieśnieniem współpracy z organem podatkowym i szybszym rozstrzygnięciem wątpliwości podatkowych.
4. Projekt nie nakłada obligatoryjnych dodatkowych obciążeń na zobowiązanych. Inwestorzy dobrowolnie przystępują do porozumienia, a dodatkowe obowiązki są kompensowane przez projektowane korzyści przewidziane dla podmiotów, które podpiszą porozumienie.

W celu wdrożenia projektowanych rozwiązań w zakresie składek na ubezpieczenie zdrowotne wymagane będzie opracowanie procedur ich obsługi i przygotowanie dokumentów oraz systemów z tym związanych.

Nowelizacja ustawy o KAS nakłada dodatkowe zadania na organy KAS poprzez wprowadzenie:

- obowiązku sporządzania protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości oraz obowiązku wydania przez organ egzekucyjny postanowienia w sprawie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości,
- nowej instytucji kontrolnej w obszarze prawidłowości ewidencjonowania sprzedaży i wydawania paragonów fiskalnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Rozwiązanie wywoła pozytywny efekt w postaci poprawy współczynnika aktywności zawodowej w Polsce (co jest istotne w obliczu niekorzystnych zjawisk demograficznych). Podwyższenie kwoty wolnej oraz progu podatkowego zwiększy atrakcyjność umowy o pracę we wszystkich grupach wiekowych i zachęci do powrotu na rynek pracy osoby pracujące w „szarej strefie”. Obniżenie poziomu opodatkowania będzie motywacją do zatrudniania na umowie o pracę i w kontekście zmian w zakresie ubezpieczeń zdrowotnych zmniejszy przechodzenie na „samozatrudnienie”.

W zakresie zmian dotyczących wprowadzenia tzw. ulgi na robotyzację zależność między stosowaniem robotów w produkcji przemysłowej a poziomem zatrudnienia jest złożona. Nowe miejsca pracy tworzone dzięki robotyzacji powstają w części w przedsiębiorstwach przemysłowych i w części w sektorze usług, poza tymi przedsiębiorstwami. W przedsiębiorstwach znacząco zmienia się struktura zatrudnionych. W miejsce niektórych likwidowanych stanowisk produkcyjnych powstają nowe miejsca pracy związane z obsługą zwiększonej produkcji (np. przedstawiciele handlowi, specjaliści od marketingu i logistyki) oraz samych robotów (sterowanie, konserwacja). Saldo efektów robotyzacji dla rynku pracy prawdopodobnie nie jest zatem ujemne, jeżeli weźmie się pod uwagę wzrost popytu na specjalistów w zawodach związanych z robotyką w całej gospodarce. Specjaliści tacy nie muszą być pracownikami zatrudnionymi bezpośrednio w przedsiębiorstwach przemysłowych wyposażonych w roboty, mogą natomiast być wykorzystywani w elastyczny sposób na zasadach outsourcingu. Chodzi tu przede wszystkim o tzw. integratorów i programistów obsługujących uruchamianie i funkcjonowanie robotów. Popyt na roboty przemysłowe powoduje tworzenie nowych miejsc pracy w jednostkach edukacyjnych i na wyższych uczelniach, instytucjach sektora badań i rozwoju, skierowanych na zwiększanie zastosowań robotów czy np. prowadzenie badań naukowych związanych z robotyzacją.

W związku z ograniczeniem „szarej strefy” zmiany ustawy o KAS powinny mieć pozytywny wpływ na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☒ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☒ inne: inwestycje		

Omówienie wpływu	Proponowane rozwiązania w zakresie ulg podatkowych powinny przyczynić się do wzrostu inwestycji. Projektowane rozwiązania promują działania w zakresie innowacji i robotyzacji.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Co do zasady przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie 1 stycznia 2022 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja projektu nastąpi po 3 latach od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Mierniki:

- liczba podatników podatku dochodowego od osób fizycznych korzystających z możliwości łącznego opodatkowania dochodów małżonków,
- liczba podatników oraz kwota dokonanych odliczeń z tytułu zaproponowanych ulg,
- liczba podatkowych grup kapitałowych (PGK) oraz ich podatek dochodowy,
- wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych.

Odnosnie ulgi na robotyzację pełna ewaluacja nastąpi po zakończeniu okresu obowiązywania ulgi.

Do ewaluacji zostaną zastosowane następujące mierniki:

- liczba robotów przypadająca na 10.000 pracowników,
- liczba nowych instalacji robotów przemysłowych,
- liczba podatników, którzy skorzystali z ulgi,
- kwota dokonanych odliczeń z tytułu ulgi.

W zakresie rozwiązań dotyczących preferencji w skróconym terminie zwrotu VAT dla podatników bezgotówkowych, z uwagi na charakter proponowanych zmian nie przewiduje się ewaluacji projektu. Możliwa ewaluacja efektów projektu będzie dotyczyła funkcjonowania w praktyce wprowadzonych rozwiązań prawnych.

W zakresie zmian ustawy – Ordynacja podatkowa dotyczących wprowadzenia porozumienia inwestycyjnego:

Ewaluacja nastąpi po 5 latach od wejścia przepisów w życie, jako ewaluacja punktowa dokonana na wewnętrzne potrzeby Ministerstwa Finansów.

Do ewaluacji efektów projektu wykorzystane zostaną następujące metody badawcze:

- analiza liczby wpływających w danym roku wniosków o zawarcie porozumienia inwestycyjnego,
- analiza porównawcza danych liczbowych związanych z wielkością inwestycji prywatnych,
- analiza porównawcza danych liczbowych dotyczących liczby sporów toczących się przed organami podatkowymi,
- panele dyskusyjne/warsztaty z interesariuszami z udziałem przedstawicieli firm, które zawarły porozumienie,
- ankiety online – ankiety będą kierowane nie tylko do osób bezpośrednio zaangażowanych w projekt, ale również do tych, którzy nie będą uczestniczyć osobiście w realizacji projektu, np. wśród nowo powstałych firm (start-upów), aniołów biznesu, think tanków.

Do przeprowadzenia ewaluacji projektu planowane jest zaangażowanie przedstawicieli świata nauki, specjalizujących się w dziedzinie psychologii biznesu.

Ewaluacja przepisów w zakresie wprowadzenia nowej instytucji tymczasowego zajęcia ruchomości (zmiana ustawy o KAS) nastąpi w drugim pełnym roku stosowania nowej instytucji prawnej. Zmniejszenie liczby podmiotów zadłużonych o 10% i zwiększenie wyegzekwowanych kwot dochodzonych zaległości z tytułów wykonawczych o 10%.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)